

SUOMEN YRITTÄJIEN VAIKUTTAMISKATSAUS

8.9.2026

Sisällysluettelo

Hallitus piti kiinni verolinjastaan

1. Brysselin vaikuttaminen

2. Talous, verotus, osaaminen, ilmasto

Työryhmä esittää mikro- ja pienyrityksille oikeutta peruspankkipalveluihin

Komission tiedonanto EU:n pankkialan kilpailukyvyyn vahvistamiseksi

Digitaalinen euro vahvistaa strategista autonomiaa

Maksupalveludirektiivillä ja -asetuksella lisää kilpailua

Eurokäteisen vastaanottamisen pakko on kohtuuton

Pääomamarkkinoiden kehittäminen parantaa pk-yritysten rahoitusasemaa

Rahoitusmarkkinoiden integraation tulee tukea kilpailua

Kestävän rahoituksen raportoinnin keventäminen on tervetullut

Teollisen kapasiteetin edistäminen on tärkeä, mutta sisältää riskejä

Jos otsikko on lihavoitu, asia on uusi tai siihen on tullut huomattava päivitys.
Asian dialla samaa merkitsee *-merkki otsikon perässä.

Kilpailua ei saa vääristää ryhmäpoikkeusasetuksella

Suurempien ajoneuvoyhdistelmien käyttö sallittava

Budjettiriihen veroratkaisut tukevat kasvua ja työllisyyttä

Matkailijavero

Kotitalousvähennystä korotetaan vuosille 2026-2027

Liikunta- ja kulttuurietua korotetaan ja käyttöalaa laajennetaan

Matkakuluvähennyksen omavastuuta alennetaan vuodelle 2026

Liikunta-alan toimijoiden arvonlisäverotus

Yrittäjyyden lukiodiplomi valmistelussa

Ammatillisen toiminnanohjauksen kokeilun neuvottelut käyty

Koulutustarpeen ennakkoinnin kehittäminen

Kesälomien siirtäminen

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiotyö

Sisällysluettelo

[Pk-yritysten T&K-rahoitus elinvoimakeskuksissa](#)

[EU yksinkertaistaa digisääntelyään](#)

[Eurooppalaiset yrityslompakot](#)

[Sähköistämistä koskeva toimintasuunnitelma](#)

[Puhtaan siirtymän investointien verotuki](#)

[Maatalouden energiaveron lisäpalautus](#)

[Venäläisen kaasun tuontikielto](#)

[Kansalliset ilmastotoimet tulossa EU-neuvottelupöydille](#)

[EU:n päästökaupan \(ETS1\) uudistaminen](#)

[EU:n hiilirajamekanismi \(CBAM\)](#)

[Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi \(EPBD\)](#)

3. Työmarkkinat, sosiaaliturva ja yrityslainsäädäntö

[Yritysten väliset maksuehdot](#)

Jos otsikko on lihavoitu, asia on uusi tai siihen on tullut huomattava päivitys.
Asian dialla samaa merkitsee *-merkki otsikon perässä.

[Ulosottovelallisten asemaa helpotetaan](#)

[Norminpurkuhanke etenee](#)

[Komissio kartoittaa kansallista ylisääntelyä](#)

[Valmistelua sarjavalittajien pysäyttämiseksi](#)

[Kilpailuneutraliteettia halutaan vahvistaa](#)

[EU:n hankintasääntelyä uudelleentarkastellaan](#)

[Toiminimiyrittäjä positiivisessa luottotietorekisterissä](#)

[Yrittäjän Talousapu -palvelun jatko on turvattava](#)

[LEI-tunnisteiden ylläpitotehtävien poistaminen PRH:lta](#)

[Osakeyhtiölain ja osuuskuntalain tarkistaminen](#)

[Esitys EU:n uudesta yhtiömuodosta \(EU Inc.\)](#)

[Patenttilain kokonaisuudistus ja hyödyllisyysmallilaki](#)

[EU:n tavoitteissa kuluttajille turvallisempi verkko](#)

Sisällysluettelo

[Kuluttajariitojen vaihtoehtoinen riidanratkaisusääntely](#)

[Halpatuonnin yhteistyöryhmä ”temuttamisen” suitsimiseksi](#)

[Tuotevastuudirektiivi pannaan kansallisesti täytäntöön](#)

[Matkapalveluyhdistelmistä annettu laki muuttuu](#)

[Matkustajien oikeudet multimodaalisissa matkoissa](#)

[Tietosuoja-asetuksen velvoitteita kevennettävä \(GDPR\)](#)

[Välimiesmenettelylain uudistaminen](#)

[Tartuntatautilain kokonaisuudistus on käynnistynyt](#)

[Terveystietosuojelulainsäädännön kokonaisuudistus](#)

[Valmiuslain kokonaisuudistus on käynnistynyt](#)

[Suomen standardisointistrategia kasvun tueksi](#)

[Standardointiasetus tarkistetaan](#)

[Uuden tuotelainsäädäntökehyksen tarkistaminen \(NLF\)](#)

Jos otsikko on lihavoitu, asia on uusi tai siihen on tullut huomattava päivitys.
Asian dialla samaa merkitsee *-merkki otsikon perässä.

[EU:n markkina- ja valvonta-asetuksen uudistaminen](#)

[Kaavoittamista sujuvoitetaan](#)

[EU:n pakkaus- ja pakkausjäteasetus](#)

[Lyhytmajoitusta koskeva esitys](#)

[Jätealan hallitusohjelman toimeenpano](#)

[Yrityslähestymiskielto](#)

[Työaikaliitännäisten kanneaikojen yhdenmukaistaminen](#)

[Alustatyödirektiivin kansallinen täytäntöönpano](#)

[Työaika-asiakirjojen laiminlyöntimaksu](#)

[Hallintoedustuksen soveltamisrajan lasku](#)

[Työnantajalle oikeus vaikuttaa säästövapaan ajankohtaan](#)

[Droonihäädäntötilanteista aiheutuvien palkkakustannusten tasausmallit](#)

[Ulkomaalaislain ja kausityölain muuttaminen](#)

Sisällysluettelo

[Työmarkkinoiden EU-asiat](#)

[Palkka-avoimuusdirektiivin implementointi](#)

[Tasa-arvolain muuttaminen \(raskaussyrjintä\)](#)

[Työneuvoston ja yt-asiamiehen tehtävien muutokset](#)

[Psykososiaalisen kuormituksen sääntely ja rangaistusvastuu](#)

[Työelämän tietosuojalain uudistaminen](#)

[Yrittäjän eläkelain \(YEL\) uudistaminen](#)

[Yhdistelmävakuutus](#)

4. Elinkeinopolitiikka

[Itä-Suomi -strategia ja erityistalousalueet](#)

[Valtion aluehallintouudistus](#)

[Team Finland -uudistus](#)

[Luovien alojen Team Finland -toimialatiimi](#)

Jos otsikko on lihavoitu, asia on uusi tai siihen on tullut huomattava päivitys.
Asian dialla samaa merkitsee *-merkki otsikon perässä.

[EU:n tuleva monivuotinen rahoituskehys \(MFF\)](#)

[Kuntabarometri 2026 - jatkotyö](#)

[Elinvoimabarometri 2027](#)

[Hankintalaki on hyväksytty](#)

[Onnistu hankinnoissa – hyvän hankkijan tutkinto](#)

5. Mediaviestintä

[Suomen Yrittäjien medianäkyvyys 2026](#)

[Yrittäjät toisena kilpailijavertailussa](#)

KESKIÖSSÄ KASVU, LUOTTAMUS JA TURVALLISUUS

Syksy on käynnistynyt pääosin positiivisten talousuutisten keskellä. Kauan kaivattu kasvu näkyy jatkuvasti laajemmalla rintamalla ja sama tunnelma välittyy myös yrittäjien kanssa keskusteltaessa. Näkymä tulevaisuuteen on vahvistunut, vaikka samaan aikaan toki tiedostetaan globaalien jännitteiden ja maailman johtajien arvaamattomuuden mahdollisesti tuovan uusia yllätyksiä. Enää ulkopuolelta tuleva epävarmuus ei kuitenkaan ole vaikuttanut yhtä halvaannuttavasti kuin aiemmin.

Turvallisuusympäristö säilynee turbulenttina, sillä Venäjä yrittää epätoivoisesti heikentää turvallisuuden tunnetta ja kylvää ristiriitoja Euroopassa. Myös Suomi saa tästä vaikuttamisesta oman osansa. Siksi Euroopan yhtenäisyys ja päättäväisyys turvallisuuden vahvistamisessa näyttelevät suurta roolia. Vaikuttamisyrietykset saattavatkin johtaa juuri päinvastaisiin tuloksiin kuin niiden tekijä on kuvitellut. Yhtenäinen ja puolustustaan vahvistava Eurooppa on myös ajuri kasvun ja luottamuksen vahvistumiselle.

Yrittäjäjärjestön vaikuttamistyön keskiössä on saattaa Suomessa käynnissä olevat uudistukset yrittäjien kannalta suotuisaan lopputulokseen. Huomioimme kuitenkin sen, että poliittisessa kentässä keskitytään jo vahvasti tuleviin eduskuntavaaleihin ja tulevaan vaalikauteen. Yrittäjille keskeistä on, ettei nyt käynnistynyttä kasvua hydytetä kipeästi kaivatuista uudistuksista pakittamalla tai yrittäjyyden ja kasvun kannusteita heikentämällä.

Luottamus siihen, että Suomen poliittinen johto aidosti seisoo yrittäjyyden merkitystä korostavien puheidensa takana, on ensiarvoisen tärkeää. Mikäli me yrittäjät joudumme aprikoimaan tulevien vuosien verotuksen, kustannustason tai sääntelytaakan kehittymisen suuntaa tai voimakkuutta, vaikuttaa se varmasti yritysten investointihalukkuuteen ja kasvuun. Yrittäjien luottamusta Suomen ei kannata horjuttaa, sillä vain yritysten ja yrittäjyyden kautta Suomi kykenee pitämään kiinni käynnistyneestä kasvusta.

Puheenjohtajan puheenvuoro

Petri Salminen
puheenjohtaja
0400 608 812
petri.salminen@yrittajat.fi

HALLITUS PITI KIINNI VEROLINJASTAAN

Kriisit maailmalla jatkuvat. Venäjä iskee entistä julmemmin Ukrainaan tappaen siviilejä enemmän kuin aiemmin aloittamansa hyökkäyssodan aikana. Ukrainalla ei ole riittävästi ilmatorjuntaohjuksia, minkä vuoksi se on hyvin haavoittuva Venäjän iskuille. Tämä kaikki ennakoi vaikeaa talvea Ukrainaan. Samaan aikaan Ukraina on kyennyt lisäämään iskujaan Venäjän energia- ja logistiikkainfrastruktuuriin. Sodan nopeasta loppumisesta ole merkkejä, vaikka Yhdysvaltojen neuvottelijat kävivät vastikään sekä Moskovassa että Kioassa. Sodan lainet lyövät myös Suomeen, kun Kaakkois-Suomessa on toistuvasti harhautuneiden droonien riski ja rajoituksia ilmatilan käytössä.

Myös Lähi-idän kriisi jatkuu. Yhdysvaltojen sotatoimet ovat vähentyneet, kun sen asevarastot ovat huvenneet ja sodan kannatus on laskenut välivaalien alla. Nyt Yhdysvallat toteuttaa mediatietojen mukaan tankkeri tankkerista -strategiaa eli kistaa Iranin iskut. Tämä on nostanut öljyn hintaa. Pysyvää ratkaisua kriisiin ei ole näköpiirissä.

Suomen talous on lähtenyt maltilliseen kasvuun kansainvälisistä kriiseistä huolimatta. Kuluttajat ovat uskaltaneet kuluttamaan enemmän ja yrityksetkin investoivat aiempaa enemmän. Suomen Pankin mukaan yritykset nostivat huhtikuussa lainoja yli 10 prosenttia enemmän kuin vuosi sitten. Tämä on hyvä signaali, vaikka varsinkin pk-yritysten rahoitustilanne on edelleen kyselyidemme mukaan vaikea.

Talouden kasvu ei ole vielä näkynyt kunnolla työllisyysluvuissa, mutta odotus on, että työllisyys vahvistuu syksyn aikana.

Hallitus piti budjettiriihensä nopeasti. Olennaista oli se, että aiemmin pidetyistä veropäätöksistä pidettiin kiinni. Yhteisövero on alentumassa 2027, samoin ansioverotus kevenee hieman eikä yrittäjien verotusta kiristetä. Talouden kasvu on hieman pienentänyt alijäämää, mutta ei poista tarvetta laajalle sopeutusohjelmalle seuraavalla vaalikaudella. Velkajarru ja sen edellyttämä sopeutusohjelma ovat tulevien näillä näkymin suurin kysymys.

Yrittäjät on valmistellut oman kasvuohjelmansa, joka on hyväksyttyjen teemakohtaisten vaaliohjelmien yhteenveto. Lisäksi on valmisteltu sopeutusohjelma, joka osoittaa, että julkista taloutta voidaan tervehdyttää vaurioittamatta kasvun ja yrittäjyyden edellytyksiä.

Ylen gallupissa (Taloustutkimus) SDP:n kannatus on pudonnut 22,6 prosenttiin (-1,2 %-yksikköä) ja erityisesti velkajarrusta irtisanoutunut vasemmistoliitto on noussut (11,7 %, +1,4 %-yksikköä). Kokoomuksen kannatus on ennallaan (17,0 %), perussuomalaiset ja keskusta ovat lievässä nousussa. Hallituksen yhteenlaskettu kannatus on aavistuksen vahvistunut. Vasemmistoliiton kannatus on mittaushistorian (1994 jälkeen) korkein, mikä lisää SDP:ssä painetta siirtä vasemmalle.

Toimitusjohtajan alkusanat

Mikael Pentikäinen

toimitusjohtaja

040 504 1944

mikael.pentikainen@yrittajat.fi

1. BRYSSELIN VAIKUTTAMINEN

EU-puheenjohtajamaa Irlanti tavoittelee EU:n tulevasta monivuotisesta budjetista (MFF) poliittista sopua vuoden loppuun mennessä. Samalla jäsenmaat valmistelevat kansallisia ja alueellisia kumppanuussuunnitelmia, joiden kautta merkittävä osa EU-rahoituksesta jatkossa kanavoitaisiin. SY vaikuttaa syksyllä käynnistyvään **Suomen suunnitelman valmisteluun.**

Komissio julkaisi heinäkuussa **EU:n päästökaupan (ETS) uudistusehdotuksen** osana vuoden 2040 ilmastotavoitteen toimeenpanoa. Yrityksille ratkaisevia ovat vaikutukset energiakustannuksiin, investointikannusteisiin ja hiilivuotosuojaan. Neuvotteluista odotetaan vaikeita: osa jäsenmaista ja toimialoista hakee lisää joustoja kilpailukyyn turvaamiseksi, kun taas toiset puolustavat järjestelmän ilmasto-ohjausta. Suomi korostaa **vahvan ja uskottavan ETS:n asemaa EU:n ensisijaisena ilmastopolitiikan välineenä.**

Komissio valmistelee **julkisten hankintojen EU-sääntelyn uudistusta.** SY on tehnyt vaikuttamistyötä sen puolesta, ettei EU-uudistus johtaisi pk-yritysten asemaa hankintamarkkinoilla heikentäviin muutoksiin erityisesti in-house sääntelyratkaisuja ajatellen. Komissio antaa ehdotuksen 9.9, minkä jälkeen SY:n vaikuttaminen jatkuu neuvostossa ja Euroopan parlamentissa.

EU:n pakkaussääntelyä uudistavaa Pakkaus- ja pakkausjäteasetusta (PPWR) sovelletaan pääosin elokuusta 2026 alkaen. Käytännön toimeenpano on herättänyt huolta pk-yritysten keskuudessa ympäri Eurooppaa, sillä tuottajavastuu-, rekisteröinti- ja raportointivelvoitteet aiheuttavat pienille yrityksille huomattavaa hallinnollista taakkaa. SY ajaa yhden luukun mallia sekä muita yksinkertaistamistoimia hallinnollisen taakan helpottamiseksi.

SY:n EU-verkosto on aloittanut EU-vaikuttamisen kehittämissuunnitelman toteuttamisen. Suunnitelma selkeyttää EU-edunvalvonnan tavoitteita, työnjakoa ja seurantaa.

SY:n Brysselin toimistossa on aloittanut uusi harjoittelija Vera Lampila. Kymmenen kuukauden harjoittelujakson aikana hän tukee EU-edunvalvontaa sekä Brysselissä että Suomessa.

Mira-Maria Danisman
EU-toimiston päällikkö
+32 497 39 48 02
mira-maria.danisman@yrittajat.fi

Katja Palosaari
EU-asiantuntija
+32 494 52 51 38
katja.palosaari@yrittajat.fi

Vera Lampila
EU-harjoittelija
+32 471 84 78 11
vera.lampila@yrittajat.fi

2. TALOUS, VEROTUS, OSAAMINEN, ILMASTO

Suomen talouden kasvu jatkui kesällä, mutta kehitys on edelleen epätasaista. Bruttokansantuote kasvoi vuoden toisella neljänneksellä 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä, vaikka alkuvuoden kasvulukuja tarkennettiin hieman aiempaa heikommiksi. Kasvua vetivät erityisesti vienti ja yksityiset investoinnit, kun taas yksityinen kulutus kasvoi vain hieman. Teollisuuden arvonlisäys, tilaukset ja liikevaihto ovat kehittyneet vahvasti, ja myös kaupan kehitys on ollut myönteistä. Rakentamisessa nähtiin toisella neljänneksellä notkahdus, ja asuntorakentaminen on edelleen vaikeuksissa. Talouden käänne on siten selvin teollisuudessa ja viennissä.

Työmarkkinat eivät vielä ole seuranneet talouden käännettä. Työllisten määrä oli heinäkuussa samalla tasolla kuin vuotta aiemmin, mutta työttömiä oli 20 000 enemmän ja työttömyysasteen trendiluku 10,5 prosenttia. Reaaliansiot kuitenkin kasvoivat, ja kuluttajien luottamus nousi elokuussa pitkän ajan keskimääräiselle tasolle. Myös yritysten luottamus vahvistui, erityisesti palveluissa ja vähittäiskaupassa. Ostovoiman ja luottamuksen paraneminen luo edellytyksiä kulutuksen elpymiselle, mutta kansainvälinen epävarmuus, Yhdysvaltojen kauppapolitiikka, Lähi-idän konfliktin jatkuminen ja energian hinnan kehitys varjostavat edelleen näkymiä.

Veropolitiikalla on tärkeä rooli talouskasvun edellytysten luomisessa. Verotuksen painopistettä on jo pidempään siirretty työn ja yrittämisen verotuksesta kohti kulutuksen ja haittojen verotusta. Suomen Yrittäjät pitää linjaa oikeana, koska kasvun kannalta välillisen verotuksen korotukset ovat tutkitusti vähemmän haitallisia työn ja yrittämisen verotuksen kiristämiseen verrattuna.

Käyttäytymisperusteisten verojen tärkeys ja merkitys veropolitiikassa kasvaa entisestään. Veronkiristykset eivät kannustaisi kasvuun, mutta niiltä välttyminen seuraavalla vaalikaudella ei ole realistinen lähtökohta, kun otetaan huomioon julkisen talouden vaikea tilanne ja sopeutuspainet.

Yrittäjät ja yritykset odottavat verotukselta ennustettavuutta, sillä esimerkiksi investointipäätöksiä suunnitellaan ja toteutetaan pitkäjänteisesti. Yleisesti jaettu näkemys on, että veropolitiikassa tulee välttää poukkoilevuutta.

Päivi Puonti

johtaja, pääekonomisti
050 534 3536
paivi.puonti@yrittajat.fi

Petri Malinen

johtava ekonomisti
050 434 5952
petri.malinen@yrittajat.fi

Laura Kurki

johtava veroasiantuntija
09 2292 2928
laura.kurki@yrittajat.fi

Jukka-Pekka Hellman

veroasiantuntija
09 2292 2875
jukka-pekka.hellman@yrittajat.fi

Koulutuspolitiikan saralla toteutetaan jo eduskunnan päättämiä ammatillisen koulutuksen rahoituslain ja oppimisen tuen uudistuksia sekä toiminnanohjauksen kokeilua. Työryhmät valmistelevat työelämäyhteistyötä ja jatkuvan oppimisen tarjontaa sekä yrittäjyyskasvatuksen valtakunnallisia linjauksia. Myös peruskoulun tulevaisuustyö ja korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio vuoteen 2040 ovat valmistelussa.

Digitaalista sääntelyä ohjaa nykyisin lähes kokonaan EU. Viime komissiokaudella vietiin läpi useita merkittäviä lainsäädäntöpaketteja, kuten tekoäly- ja data-asetukset. Sääntelytahti on ollut niin nopea, että komissio on joutunut tarkistamaan linjaansa ja hillitsemään sääntelyintoaan. Kuluvana vuonna Yrittäjien edunvalvonta ja seurantatyö kohdistuvat erityisesti ns. digipaketin käsittelyyn, joka sisältää keskeisiä digilainsäädännön kokonaisuuksia, etenkin tekoäly-, data- ja tietosuojalainsäädäntöä. Valitettavasti nykyiset kevennyksesitykset hyödyttävät lähinnä suuria yrityksiä, mutta yleisen kilpailukyvyn kannalta ne ovat toivottavia.

Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopolitiikan saralla eletään hallituksen viimeisiä toimeenpanoajoja. Valtaosa parlamentaarisesti sovitusta T&K-rahoituksen kohteista on jo päätetty. Elinvoimakusten tulisi aloittaa tänä vuonna pk-yrityksille suunnattu oma T&K-rahoitusinstrumenttipilotti. Pilotti on 30 miljoonaa euroa kolmessa vuodessa. Yrittäjät keskittyy edistämään innovaatorahoituksen elvyttämistä ja Suomen tiukkojen T&K-määritelmien joustavoittamista niin, että myös pk-yritysten TKI-toiminta saa tukea.

Roope Ohlsbom

ekonomisti

050 352 8565

roope.ohlsbom@yrittajat.fi

Mikko Kinnunen

koulutuspolitiikan asiantuntija

050 514 3884

mikko.kinnunen@yrittajat.fi

Maria Nyroos

digi- ja TKI-politiikan asiantuntija

040 753 9099

maria.nyroos@yrittajat.fi

Työryhmä esittää mikro- ja pienyrityksille oikeutta peruspankkipalveluihin

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Valtiovarainministeriön työryhmä ehdottaa mietinnössään mikro- ja pienyrityksille oikeutta perusmaksutiliin. Tilejä olisivat velvoitettuja tarjoamaan talletuspankit, jotka tarjoavat vastaavia palveluita oikeushenkilöille tai elinkeinonharjoittajille.

Työryhmän mietinnössä puututaan myös de-risking-ilmion pienille yrityksille aiheuttamiin ongelmiin laajentamalla Finanssivalvonnan oikeutta saada raportointitietoja pankeilta ja määrittelemällä perusmaksutilin hyväksyttävät kieltäytymis- ja irtisanomisperusteet lain tasolla.

Työryhmän mietintö etenee normaalin lainvalmisteluprosessin mukaan ja tavoitteena on, että ehdotetut muutoksen lainsäädäntöön tulisivat voimaan 1.7.2027.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät on erittäin tyytyväinen työryhmän esitykseen, joka on vastaus ongelmiin, joita mikro- ja pienyrityksille ovat kohdanneet peruspankkipalveluiden saatavuudessa. Toteutuessaan esitys poistaa niitä ongelmia, joita pienet yritykset ovat kohdanneet tilien avaamisessa, palveluiden rajoittamisessa ja tilien perustelemattomissa sulkemisissa.

Yrittäjyys edellyttää nykypäivänä peruspankkipalveluita. Tämän vuoksi niiden saatavuus ja käytettävyyys ovat pienille yrityksille erityisen tärkeitä. Ehdotetut säännökset korjaavat merkittävästi tilien avaamisessa ja irtisanomisessa esiintyneitä ongelmia. Karkea arvio on, että esitetty säännökset mahdollistavat jopa tuhansien uusien yritysten syntymisen.

Yritysten ja yrittäjyyden lisääntyminen vaikuttaa positiivisesti taloudelliseen aktiivisuuteen, työllisyyteen ja verotuottoihin. Ehdotuksella olisi siten kokonaisuudessaan suuri positiivinen vaikutus paitsi yritystoiminnan aloittamiseen ja jo olemassa olevan yritystoiminnan jatkamiseen myös kasvuun.

Komission tiedonanto EU:n pankkialan kilpailukyvyn vahvistamiseksi

Komission tiedonanto

Mistä on kyse?

Euroopan komissio julkisti heinäkuussa tiedonannon, jonka tavoitteena on auttaa eurooppalaisia pankkeja kasvamaan, lisäämään luotonantoa ja kilpailemaan tasaväkisemmin yhdysvaltalaisien kilpailijoiden kanssa.

Tiedonannossa esitetään ohjelmaa EU:n pankkimarkkinoiden pirstaloitumiseen puuttumiseksi, sääntelyn yksinkertaistamiseksi ja EU:n pankkien kansainvälisen kilpailukyvyn parantamiseksi.

Pankkiunionin vuosikymmenen edistyksestä huolimatta Euroopan pankkimarkkinat ovat edelleen pirstoutuneina kansallisten rajojen sisälle. Komissio katsoo, että tämä rajoittaa pankkisektorin kykyä tukea yrityksiä ja kotitalouksia koko EU:ssa.

Tiedonanto käynnistää uudistusprosessin, ja sitä seuraa paketti ehdotuksia lainsäädäntömuutoksiksi vuoden 2027 alkupuoliskolla.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät on varsin tyytyväinen heinäkuussa julkaistuun Euroopan komission tiedonantoon EU:n pankkialan kilpailukyvyn vahvistamiseksi.

Komission tiedonanto tunnistaa haasteet kohtuullisen kattavasti ja sitä voidaan pitää oikean suuntaisena parannettaessa pankkien valmiuksia rahoittaa pk-yrityksiä.

EU:n pankkien kilpailukykyiseksi tekeminen edellyttää komission mukaan pankkien riskiottokyvyn lisäämistä ja perusteettoman de-risking-ilmion poistamista.

Yksi keskeinen puute tiedonannossa on. Se ei tunnista tarvetta tarkastaa pankkien ESG-raportointivaatimuksia vakavaraisuusasetuksen, sen täytäntöönpanosäädösten ja valvojien ohjeiden osalta. Pyrimme poistamaan puutteen tiedonannon jatkokäsittelyn aikana.

Digitaalinen euro vahvistaa strategista autonomiaa

Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Komissio antoi ehdotuksen digitaalista euroa koskevasta lainsäädännöstä osana yhtenäisvaluuttapakettina julkaistua kokonaisuutta, jossa säädetään keskuspankkirahan, mukaan lukien euroseteleiden ja metallirahojen, asemasta lainsäädännössä.

Digitaalista euroa koskevan lainsäädäntöesityksen tavoitteena on varmistaa, että suuren yleisön pääsy keskuspankkirahaan turvataan myös digitaalisena aikana. Digitaalinen euro ei olisi uusi valuutta vaan euron digitaalinen ilmenemismuoto, jota laskisivat liikkeelle Euroopan keskuspankki (EKP) ja euroalueen kansalliset keskuspankit, kuten Suomen Pankki.

Heinäkuussa Euroopan parlamentti äänesti digitaalisen euron luomisen puolesta. Päätös mahdollistaa digitaalista euroa koskevat EU:n kolmikantaneuvottelut eli trilogit. Trilogineuvottelut odotetaan saatavan päätökseen kuluvan vuoden aikana.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa digitaalista euroa. Näkemyksemme mukaan se vahvistaisi Euroopan huoltovarmuutta ja strategista autonomiaa, koska emme olisi enää niin riippuvaisia EU:n ulkopuolisista yhtiöistä ja teknologiasta. Pidämme lisäksi tärkeänä sitä, että digitaalinen euro toimisi myös tietoliikenteen häiriötilanteissa.

Pk-yritysten näkökulmasta erityisen positiivista on lisäksi se, että digitaalinen euro lisäisi kilpailua ja voisi siten laskea maksamisen kustannuksia tai ainakin tehokkaasti hillitä niiden kasvua.

Maksupalveludirektiivillä ja -asetuksella lisää kilpailua

Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Euroopan komissio antoi ehdotukset kolmanneksi maksupalveludirektiiviksi ja maksupalveluasetukseksi [2023/0209(COD)]. Muutokset helpottaisivat niin kutsutun avoimen pankkitoiminnan (open banking) toimintaa luoden siten lisää valvottua kilpailua. Lisäksi ehdotus mahdollistaisi vähittäiskaupoille tarjota käteisnostopalveluita ilman toimilupaa.

Asetusehdotuksella vahvistetaan maksupalvelujenkäyttäjien asemaa maksupalvelumarkkinoilla ja lisäksi asetusehdotus sisältää useita asiakkaan vahvaa tunnistamista koskevia uudistuksia, joiden voidaan olettaa vahvistavan maksupalvelunkäyttäjien suojaa väärinkäytöksiä vastaan sekä vähentävän väärinkäytöksiä.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa ehdotusta, jolla samaan aikaan pyritään lisäämään kilpailua maksupalveluissa ja turvaamaan asiakkaiden asema. Näkemyksemme mukaan ehdotuksen voidaan arvioida olevan omiaan lisäämään avoimen pankkitoiminnan (open banking) kilpailukykyä luoden kilpailua ja siten hilliten pk-yritysten maksupalvelujen kustannusten nousua. Pidämme lisäksi erityisen kannatettavana, että maksupalvelun käyttäjien luottamusta ja suojaa väärinkäytöksiltä pyritään vahvistamaan.

Eurokäteisen vastaanottamisen pakko on kohtuuton

Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Komissio antoi ehdotuksen euroseteleitä ja metallirahoja koskevasta lainsäädännöstä osana yhtenäisvaluuttapakettina julkaistua kokonaisuutta, jossa säädetään keskuspankkirahan, mukaan lukien digitaalisen euron asemasta lainsäädännössä.

Komissio haluaa ehdotuksellaan turvata eurokäteisen roolin laillisena maksuvälineenä: käteinen pitäisi hyväksyä laajasti ja sitä täytyisi olla saatavilla riittävän hyvin. Lähtökohtana olisi, että maksunsaaja ei saisi kieltäytyä maksuna tarjotusta eurokäteisestä, elleivät osapuolet olisi sopineet toisesta maksutavasta tai ellei siihen sovellettaisi poikkeusta.

Heinäkuussa Euroopan parlamentti äänesti käteisen hyväksyttävyyden ja käytettävyyden puolesta. Päätös mahdollistaa aloittaa yhtenäisvaluuttapakettia koskevat EU:n kolmikantaneuvottelut eli trilogit. Trilogineuvottelut odotetaan saatavan päätökseen kuluvan vuoden aikana.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät vastustaa ehdotusta, joka velvoittaisi lähtökohtaisesti aina yrityksiä hyväksymään käteisen rahan maksuvälineenä, mistä voitaisiin poiketa vain asetusehdotuksessa määriteltujen tiukkojen poikkeusten suhteen.

Suomen Yrittäjät korostaa kansallisen liikkumavaran mukaan lukien kansallisten erityispiirteiden ehdotettua laajempaa huomioon ottamista. Näkemyksemme mukaan lähtökohtainen käteisen hyväksymisvelvoite lisäisi pienten yritysten kustannuksia kohtuuttomasti johtuen rahahuollon järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista erityisesti tapauksissa, joissa asiakkaat eivät laajassa mitassa ole halukkaita käyttämään käteistä.

Yrityksillä ja asiakkailla tulee säilyttää nykyisen kaltainen oikeus sopia siitä, ettei käteisen käyttö ole mahdollista.

Pääomamarkkinoiden kehittäminen parantaa pk-yritysten rahoitusasemaa

Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Euroopan komissio antoi kaksi lainsäädäntöehdotusta arvopaperistamissääntelyn uudistamiseksi [2025/0825 (COD)]. Ehdotukset muodostavat osan laajempaa EU:n pääomamarkkinoiden kehittämiseen tähtäävää toimenpidekokonaisuutta. Ehdotukset muodostavat arvopaperistamispaketin, jonka tavoitteena on elvyttää EU:n arvopaperistamismarkkinoita ja vahvistaa arvopaperistamisen roolia reaalitalouden rahoittamisessa.

Ehdotusten taustalla on tarve parantaa EU:n arvopaperistamismarkkinoiden toimivuutta ja houkuttelevuutta sekä poistaa sääntelystä johtuvia esteitä, jotka ovat rajoittaneet markkinoiden kasvua ja tehokasta riskien siirtoa. Arvopaperistaminen voi osaltaan tukea EU:n strategisia tavoitteita, kuten vihreää ja digitaalista siirtymää, puolustusteollisuuden rahoitusta sekä pk-yritysten luototusta.

Ehdotuksen kolmikantaneuvottelut eli trilogit ovat käynnistyneet kesällä. Trilogineuvottelut odotetaan saatavan päätökseen kuluvan vuoden aikana.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa Euroopan laajuisen pääomamarkkinan kehittämistä ja pitää tärkeänä pääomamarkkinaunionin loppuunsaattamiseen tähtääviä toimenpiteitä. Kestävää kasvua vahvistavan pääomamarkkinaunionin tavoitteena tulee olla eurooppalaisen pääomamarkkinan syventäminen ja laajentaminen yritysten rahoituksen saatavuuden parantamiseksi ja rahoitusjärjestelmän monipuolistamiseksi.

Korostamme, että säästämis- ja sijoittamisunionin toteuttamisessa painopiste tulee olla toimenpiteissä, joilla aidosti kehitetään EU:n laajuisten pääomamarkkinoiden kehittämistä nykyisen pankkikeskeisen rahoitusjärjestelmän rinnalla tukemaan suoraan ja välillisesti pk-yritysten rahoituksen saatavuutta. Pidämme tärkeänä edistää pk-yritysten markkinaehtoista rahoitusta ensisijaisesti yksityisten sijoittajien osallistumismahdollisuuksien parantamisen ja riskinjakojärjestelyjen monipuolistamisen kautta.

Rahoitusmarkkinoiden integraation tulee tukea kilpailua

Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Euroopan komissio antoi ehdotuksen rahoitusmarkkinoiden ja valvonnan integraation edistämispaketiksi [2025/0383(COD)]. Ehdotus jakautuu kolmeen lainsäädäntöehdotukseen.

Ehdotuksella pyritään edesauttamaan rahoitusmarkkinoiden infrastruktuuria palvelevien toimijoiden toimintaa yli rajojen ja niiden mahdollisuuksia yhdyntä.

Lisäksi ehdotetaan, että niistä suurimman osan valvonta siirrettäisiin kansallisilta valvontaviranomaisilta eurooppalaiselle viranomaiselle ESMA:lle. Myös kryptovarapalvelujen tarjoajien valvonta ehdotetaan siirrettäväksi kokonaisuudessaan ESMA:lle.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää erittäin tärkeänä Euroopan laajuisen pääomamarkkinan kehittämistä ja kannattaa pääomamarkkinaunionin loppuunsaattamiseen tähtääviä toimenpiteitä. Kestävää kasvua vahvistavan pääomamarkkinaunionin tavoitteena tulisi olla eurooppalaisen pääomamarkkinan syventäminen ja laajentaminen yritysten rahoituksen saatavuuden parantamiseksi, kestävän talouskasvun aikaansaamiseksi, rahoitusjärjestelmän monipuolistamiseksi sekä rahoitusmarkkinoiden kriisinkestävyyden vahvistamiseksi markkinaehtoista riskinjakoa parantamalla.

Suhtaudumme avoimesti ehdotuksiin pääomamarkkinoiden valvonnan keskittämisestä. Riittävällä sääntelyllä on tärkeä rooli rahoitusmarkkinoiden vakauden ja sijoittajansuojan turvaajana, mutta samalla on huolehdittava, ettei velvoitteilla nosteta rahoituksen hintaa tai saatavuutta kohtuuttomasti eikä luoda markkinoille tulon esteitä.

Katsomme, että on tärkeää varmistaa ESMA:n ja kansallisten valvojien välisten yhteistyön mekanismien tasapuolisuus sekä se, ettei ehdotuksesta aiheudu päällekkäistä sääntelyä tai ylimääräisiä kustannuksia.

Kestävän rahoituksen raportoinnin keventäminen on tervetullut

Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Euroopan komissio antoi lainsäädäntöehdotuksen, jolla muutettaisiin SFDR-asetusta [2025/0361(COD)]. SFDR-asetus asettaa rahoitusmarkkinatoimijoille tiedonantovelvollisuuksia kestävyysnäkökulmista erityisesti niiden tarjoamien rahoitustuotteiden osalta.

SFDR-asetuksen pääasiallisena tavoitteena on parantaa rahoitusmarkkinatoimijoiden raportointia sijoitusten ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintoon liittyvistä riskeistä ja tavoitteista.

Asetuksen avulla pyritään luomaan läpinäkyvyyttä, torjumaan viherpesua ja suojelemaan sijoittajia varmistamalla, että rahoitusmarkkinatoimijat esittävät sijoittajille kestävyystekijöitä koskevat tiedot asianmukaisesti.

Yrittäjien kanta

Kannatamme ehdotettua hallinnollisen taakan keventämistä. Ehdotettava yksinkertaistaminen edesauttaa ESG-markkinoiden toimivuutta, siinä missä tarpeettoman monimutkaiset kriteerit ja toimintavelvoitteet hidastavat toimintatapojen omaksumista markkinakäytäntöihin.

Näkemyksemme mukaan kriteeristön tulisi olla yhteensopiva yksinkertaistettujen kestävyysraportointivelvoitteiden kanssa, sillä toimivat kestävän rahoituksen markkinat on kaikkien etu. Pidämme tärkeänä, että yksinkertaistaminen vähentää tiedontuottamisen paineita ja kustannuksia myös rahoituksen kohteena olevien yritysten osalta.

Teollisen kapasiteetin edistäminen on tärkeä, mutta sisältää riskejä

Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Komissio antoi ehdotuksen asetukseksi teollisen kapasiteetin kiihdyttämisestä ja vähähiilistämistä strategisilla aloilla sekä ns. teollisuutta vauhdittavaksi asetukseksi [2026/0068(COD)].

Puhtaan teollisuuden ohjelman tavoitteena on luoda perustaa EU:n kilpailukyvyille ja vähähiilistymiselle ja ratkaista kootusti ilmastokriisiin, kilpailukykyyn ja taloudelliseen resilienssiin liittyviä haasteita. Ohjelman keskiössä ovat erityisesti energiantensiivinen teollisuus, puhtaiden tuotteiden edelläkävijämarkkinoiden edistäminen, julkiset ja yksityiset investoinnit, globaalit markkinat ja osaaminen. Teollisuutta vauhdittava asetusehdotus on osa tiedonannon yhteydessä ilmoitetuista toimista.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää teollisuuden kiihdyttämisasetuksen tavoitetta vahvistaa teollista tuotantoa Euroopassa kannatettavana. Samaan aikaa korostamme kuitenkin, että eurooppalaisen teollisuuden kilpailukykyä tulee edistää kokonaisuutena. Tärkeintä on varmistaa, että EU tarjoaa yrityksille hyvin toimivat sisämarkkinat sekä viennin ja investointien kannalta kilpailuetua synnyttävän toimintaympäristön.

Ehdotuksen välittömiä ja välillisiä vaikutuksia suomalaisten ja laajemmin eurooppalaisten yritysten toimintaympäristöön on arvioitava tarkoin jatkovalmistelun aikana. Sääntelyn on tuettava Euroopan strategista kilpailukykyä ja resilienssiä tavalla, joka edistää yritysten kasvua, mutta ei suhteettomasti puutu markkinoiden toimintaan eikä muodostu investointipäätösten esteeksi. Hallinnollisen taakan lisäys on neuvotteluiden kuluessa pidettävä toimijoille mahdollisimman vähäisenä. Sääntelykokonaisuuden on oltava yhtenäinen ja johdonmukainen.

Eurooppalaisten yritysten menestyksen edellytyksenä on mahdollisuus osallistua esteettä kansainvälisille markkinoille. Vienti ja kansainvälinen yhteistyö tukevat myös globaaleja toimia päästöjen vähentämiseksi. Siten eurooppalaisen sääntelyn kehittämisessä on aina huomioitava EU:n kansainväliset sitoumukset, kuten kauppasopimukset.

Kilpailua ei saa vääristää ryhmäpoikkeusasetuksella

Komission esitysluonnos kuultavana, hyväksyminen kuuluu komission toimivaltaan

Mistä on kyse?

Euroopan komissio julkaisi helmikuussa 2026 luonnoksen uudeksi yleiseksi ryhmäpoikkeusasetukseksi. Tavoitteena on keventää valtiontukiin liittyviä menettelyjä, suunnata komission valtiontukivalvonnan resursseja kilpailua eniten vääristäviin tukiin ja mahdollistaa jäsenvaltioille EU:n tavoitteita tukevien valtiontukien nopeampi käyttöönotto.

Ryhmäpoikkeusasetus sääntelee ainoastaan sitä, milloin valtiontukien ennakkoilmoitusvelvollisuudesta voidaan poiketa. Ryhmäpoikkeusasetuksen alaisten valtiontukien soveltuvuus on jäsenvaltioiden vastuulla, eikä komissio arvioi niiden soveltamista erikseen ennakkoilmoitusmenettelyssä, mutta komissiolla on toimivalta päättää, soveltuuko tuki sisämarkkinoille.

Yleinen ryhmäpoikkeusasetus on keskeisin valtiontukien myöntämisessä käytetty EU-säädös. Ehdotus pyrkii varmistamaan, että tiettyjä vähiten kilpailua vääristäviä valtiontukia voitaisiin jatkossa myöntää ilman komission suorittamaa ennakoarviointia. Uudistuksella pyritään yksinkertaistamaan asetuksen säännöksiä, jotta sitä olisi helpompi soveltaa.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa ehdotusta pääosin. Se yksinkertaistaisi valtiontukien valvontaa EU:ssa laajentamalla ilmoitusvelvollisuudesta poikkeuksen saaneiden tukitoimenpiteiden joukkoa kohdennetusti.

Näkemyksemme mukaan ilmoitusvelvollisuudesta tulee vapauttaa vain tukia, joiden kilpailua vääristävät vaikutukset ovat rajalliset. Tämän varmistamiseksi ehdotettavien muutosten sisällöstä sekä vaikutustenarvioinneista on jatkovalmistelussa saatava lisätietoa, jotta voidaan arvioida sääntömuutosten vaikutuksia tasavertaisiin kilpailuolosuhteisiin.

Suomen Yrittäjät suhtautuu varauksellisesti ehdotukseen, jolla sallittaisiin tukia laajassa mitassa vaikeuksissa oleville yrityksille. Vaikka vaikeuksissa olevaa yritystä ei kohdeltaisi paremmin ehdoin kuin muita yrityksiä, tukien kohdentaminen vaikeuksissa oleville yrityksille hidastaa talouden uudistumista eikä tuen myönteinen vaikutus yritykselle kompensoi näiden tukien haitallisia vaikutuksia kilpailulle. Vaikeuksissa olevien yritysten tukeminen voi vääristää kilpailua huomattavasti, minkä vuoksi niiden tukemisen tulee olla sallittua pääsääntöisesti vain tarkkaan rajatuissa tilanteissa.

Suurempien ajoneuvoyhdistelmien käyttö sallittava

Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Euroopan komissio julkaisi osana niin kutsuttua vihreää rahtipakettia ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston mitta- ja massadirektiivistä, eli direktiiviksi tiettyjen yhteisössä liikkuvien tieliikenteen ajoneuvojen suurimmista kansallisessa ja kansainvälisessä liikenteessä sallituista mitoista ja suurimmista kansainvälisessä liikenteessä sallituista painoista [2023/0265(COD)].

Ehdotuksen yleisenä tavoitteena on eurooppalaisen maantieliikenteen kuljetusmarkkinoiden toimivuuden parantaminen, tieliikenteen aiheuttamien päästöjen ja ympäristövaikutusten vähentäminen sekä valvonnan tehostaminen.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa ehdotusten yleisiä tavoitteita, mutta pidämme erityisen tärkeänä sitä, että jäsenvaltiot voivat jatkossakin sallia poikkeuksia suurempiin sallittuihin mittoihin ja massoihin tietyissä kansallisissa kuljetuksissa, jotka eivät vaikuta merkittävästi kansainväliseen kilpailuun kuljetusalalla.

Tärkeää on myös, että rajat ylittävä liikenne, erityisesti harvaan asutuilla alueilla, voisi jatkua nykyisellä kalustolla. Lisäksi pidämme tärkeänä sitä, että ehdotus ei kasvata merkittävästi yrityksille koituvaa hallinnollista taakkaa.

Budjettiriihen veroratkaisut tukevat kasvua ja työllisyyttä

Poliittiset linjaukset päätetty, lainvalmistelu osin käynnissä

Mistä on kyse?

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen budjettiriihen veroratkaisut perustuvat pääosin jo aiemmin kevään kehysriihessä päätettyihin linjauksiin. Yhteisöverokantaa alennetaan, ja pieni- ja keskituloisten verotusta kevennetään.

Kotitalousvähennyksen väliaikaista korotusta jatketaan, yrittäjävähennys kasvaa, ja polttoaineverotus kevenee. Työsuhdeoptioiden verotusta uudistetaan muuttamalla verotuksen ajankohta työsuhdeoption käytöstä kohde-etuuden luovutushetkeen.

Osakesäästötilin laajentamista listaamattomiin osakkeisiin selvitetään. Lisäksi hallitus selvittää mallia, jossa nuoriin kasvuyrityksiin tehtyjen sijoitusten tuotot voitaisiin sijoittaa uudelleen uusiin startup-yrityksiin ilman välissä tapahtuvaa verotusta.

Kiinteistöverouudistuksen selvittämistä jatketaan, mutta uudistusta ei viedä eteenpäin kuluvalla vaalikaudella.

Yrittäjien kanta

Budjettiriihen veroratkaisut ovat kasvun ja työllisyyden kannalta hyviä. Yhteisöveron alentaminen, ansiotuloverotuksen keventäminen ja kotitalousvähennyksen korotus tukevat investointeja, yrittämistä ja työnteon kannustimia. Yrittäjävähennyksen korotus on perusteltu ja kannatettava. Tavoite parantaa työsuhdeoptioiden verotuksellista kannustavuutta on myös hyvä.

Matkailijaveron säätäminen ei kuitenkaan ole perusteltua. Hintoja korottavan ja kysyntää lähtökohtaisesti heikentävän veron säätäminen ei ole kannatettavaa, kun tavoitteena on talouskasvu ja työllisyyden lisäys. Uudistus lisäisi myös yrityksille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa, jota tulisi pikemminkin keventää kuin kasvattaa.

Matkailijavero

Hallituksen esitysluonnos lausuntokierroksella

Mistä on kyse?

Valtiovarainministeriössä on valmistunut luonnos hallituksen esitykseksi matkailijaveroa koskevaksi lainsäädännöksi. Lausuntokierros päättyi 31.8.2026.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi matkailijaverolaki. Lailla annettaisiin kunnille mahdollisuus ottaa käyttöön kunnan alueella tapahtuvaan vastikkeelliseen majoittumiseen kohdistuva vero eli matkailijavero.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät ei kannata matkailijaveroa eikä sitä koskevan esityksen antamista eduskunnalle.

Taloukasvua ja työllisyyden lisäystä tavoiteltaessa uuden, hintoja korottavan ja kysyntää lähtökohtaisesti heikentävän veron säätämistä voidaan lähtökohtaisesti pitää epätarkoituksenmukaisena. Lisäksi osa ehdotetusta matkailijaverosta luultavasti jäisi majoituspalveluita tarjoavien yritysten kannettavaksi, jolloin vero lisää yritysten kustannuksia ja heikentää niiden kannattavuutta.

Yksi keskeinen huolenaihe liittyy yritysten hallinnolliseen taakkaan, jota pitäisi keventää, eikä lisätä. Vähäinenkin hallinnollisen taakan ja kustannusten kasvu on ongelmallista erityisesti mikro- ja pk-yrityksille, joiden resurssit ovat rajalliset ja jotka toimivat jo valmiiksi kireässä sääntely- ja kustannusympäristössä.

Kilpailuneutraliteetin näkökulmasta matkailijaveron käyttöönottoa ei voida pitää perusteltuna. Matkailijavero olisi kunnille vapaaehtoinen eikä sitä siten todennäköisesti sovellettaisi koko maan kattavasti. Koska matkailijavero olisi pistemäisesti yhteen toimialaan kohdistuva vero, joka olisi alueellisesti hajanaisesti ja eri tavoin käytössä, vaikuttaisi vero yritysten väliseen kilpailuasetelmaan.

Kotitalousvähennystä korotetaan vuosille 2026-2027

Hallituksen esitys eduskunnan käsittelyssä

Mistä on kyse?

Hallitus on antanut esityksen eduskunnalle laiksi tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta. Valtiovarainvaliokunnan mietintö ei ole valmistunut.

Esityksessä ehdotetaan, että vähennyksen enimmäismäärää korotetaan 2 100 euroon vuosina 2026 ja 2027. Myös kotitalousvähennyksen vähennysprosentteja korotetaan väliaikaisesti vuosina 2026 ja 2027. Työkorvauksen osalta vähennysprosenttia korotetaan 40 prosenttiin ja maksettujen palkkojen osalta 15 prosenttiin. Korotuksen tavoitteena on vahvistaa kotitalouksien palvelukysyntää ja elvyttää rakentamisalaa.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää kotitalousvähennyksen korotusta lähtökohtaisesti kannatettavana. Pidämme hyvänä ehdotusta, että vähennyksen parametreja korotetaan toimialaneutraalisti kaikkien vähennyksen piirissä olevien toimialojen osalta. Toimialaneutraalit parametrit parantavat kotitalousvähennysjärjestelmän yleistä ymmärrettävyyttä.

Kotitalousvähennyksen tehokkuus on kärsinyt poukkoilevasta veropolitiikasta, sillä vähennyksen parametreja on muutettu lukuisia kertoja. Jatkuvat muutokset heikentävät kotitalousvähennysjärjestelmällä tavoiteltujen hyötyjen tehokasta toteutumista. Koska kotitalousvähennystä ehdotetaan kasvatettavaksi määräaikaisesti, tulee parametrien ei-toivottu edestakainen muuttuminen jatkumaan.

Yrittäjät pitää esitettyä kotitalousvähennyksen korotusta lähtökohtaisesti kannatettavana, mutta katsoo, että korotukset tulisi tehdä pysyvinä. Kotitalousvähennysjärjestelmää tulisi jatkossa kehittää siten, että omavastuu pidetään kohtuullisena ja vähennyksen parametrit ovat toimialaneutraalit sekä pysyvät ja ennakoitavat. Suomen Yrittäjät katsoo, että kotitalousvähennysjärjestelmän kehittämisen ensi vaiheen toimenpiteinä omavastuu tulee palauttaa takaisin 100 euroon ja vähennyksen parametrit tulee korottaa pysyvästi ja toimialaneutraalisti historiallisten keskiarvojen tasolle. Tällöin vähennysprosentit olisivat 50 prosenttia työkorvauksen osalta ja 20 prosenttia palkkojen osalta.

Liikunta- ja kulttuurietua korotetaan ja käyttöalaa laajennetaan

Hallituksen esitys eduskunnan käsittelyssä

Mistä on kyse?

Hallitus on antanut esityksen eduskunnalle laiksi tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta. Valtiovarainvaliokunnan mietintö ei ole valmistunut.

Esityksessä ehdotetaan, että työnantajan tarjoaman verovapaan omaehtoisen liikunta- ja kulttuuriedun enimmäismäärää korotetaan 540 euroon. Lisäksi etu laajennetaan koskemaan myös luontoharrastuksia, kuten kalastusta ja metsästystä.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää liikunta- ja kulttuuriedun enimmäismäärän korottamista kannatettavana. Suomen Yrittäjät kuitenkin katsoo, että huomioiden muun muassa Euroopan keskuspankin tavoite pitää vuotuinen inflaatio euroalueella keskipitkällä aikavälillä kahdessa prosentissa edun enimmäismäärä alkaa pian korotuksen jälkeen vastaavasti jäädä jälkeen yleisestä hintatason muutoksesta, kuten nyt on käynyt vuodesta 2009 alkaen.

Suomen Yrittäjät esittää, että ehdotetun 540 euron sijaan edun enimmäismäärää korotettaisiin seuraavaan täyteen sataan euroon eli 600 euroon, jolloin enimmäismäärän korotuksessa otettaisiin huomioon myös tuleva inflaatiokehitys.

Suomen Yrittäjät pitää ehdotettua edun laajentamista (luontoharrastuksiin) kannatettavana.

Myös toiminimiyrittäjät on huomioitava liikunta- ja kulttuuriedun kehittämisessä. Koska liikkeen- tai ammatinharjoittaja ei voi olla itsensä työnantaja eikä siten voi kuulua yrityksen henkilökuntaan, työnantajan tarjoama työntekijän omaehtoinen liikunta- ja kulttuurietu ei koske toiminimiyrittäjiä. Näin ollen toiminimiyrittäjät ovat työntekijöitä ja muissa yritysmuodoissa toimintaansa harjoittavia yrittäjiä huonommassa asemassa.

Suomen Yrittäjät katsoo, että liikunta- ja kulttuuriedun toiminimiyrittäjiä eriarvoistava epäkohta tulee korjata ja etu tulee laajentaa myös toiminimiyrittäjille heidän oman hyvinvointinsa säilyttämiseksi ja edistämiseksi.

Matkakuluvähennyksen omavastuuta alennetaan vuodelle 2026

Hallituksen esitys eduskunnan käsittelyssä

Mistä on kyse?

Hallitus on antanut esityksen eduskunnalle laiksi tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta. Valtiovarainvaliokunnan mietintö ei ole valmistunut.

Esityksessä ehdotetaan, että matkakuluvähennyksen omavastuuta alennetaan nykyisestä 900 eurosta 800 euroon määräaikaisesti vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa. Lisäksi ehdotetaan, että työttömänä tai perhevapailla olleiden matkakuluvähennyksen omavastuun pienennyksen suuruutta muutetaan siten, että vuonna 2026 verovelvollisen omavastuuosuutta pienennettäisiin 75 eurolla kuukaudessa jokaiselta täydeltä korvauskuukaudelta, kuitenkin siten, että omavastuu olisi vähintään 150 euroa vuodessa.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää omavastuun alentamista 900 eurosta 800 euroon ymmärrettävänä toimenä kompensoimaan asunnon ja työpaikan välisten matkakustannusten nousua, joka on aiheutunut polttoaineiden hintojen kohoamisesta Lähi-idän tilanteen seurauksena.

SY kuitenkin pitää esityksessä arvioitua verovelvollisen keskimääräistä verotuksen kevenemistä 39 eurolla vuodessa marginaalisena hyötynä suhteessa toimen valtiontalouden velkaantumista ylläpitävään vaikutukseen (omavastuun alentamisen arvioidaan pienentävän 2026 tasossa verotuloja yhteensä noin 26 miljoonalla eurolla) ottaen huomioon myös julkisen talouden tilanne, jossa seuraavan hallituskauden sopeutustarve on noin 10 miljardia euroa.

Liikunta-alan toimijoiden arvonlisäverotus

Valtiovarainministeriössä valmistunut selvitysmuistio

Mistä on kyse?

Hallitusohjelmakirjauksen mukaisesti selvitetään liikunta-alan toimijoiden arvonlisäverokohtelun selkiyttämistä liikkumista kannustamiseksi.

Selvityksessä on tunnistettu kaksi pääasiallista vaihtoehtoa liikuntapalvelujen arvonlisäverokohtelun selkiyttämiseksi lainsäädännön tasolla.

Ensimmäinen vaihtoehto on tarkastella ja harkita mahdollisuutta lisätä arvonlisäverolain 85 §:ään uusi ohjattua liikuntaa koskeva säännös, jolla pyritään selventämään ja laajentamaan liikuntapalveluja koskevan alennetun verokannan soveltamisalaa.

Toisena vaihtoehtona selvityksessä tunnistetaan mahdollisuus luopua liikuntapalvelujen alennetusta arvonlisäverokannasta kokonaan, jolloin kaikkiin liikuntapalveluihin sovellettaisiin yleistä 25,5 prosentin verokantaa, mikä käytännössä poistaisi mahdolliset rajanvetotilanteet.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa selvityksessä esitettyä ensimmäistä vaihtoehtoa ja pitää säännöksen tavoitetta hyvänä. Suomen Yrittäjät katsoo, että toimenpide olisi linjassa liikkumiseen kannustamisen tavoitteeseen nähden.

Suomen Yrittäjät ei kannata toista vaihtoehtoa kaiken liikuntapalvelun siirtämisestä nykyisestä 13,5 prosentin alennetusta verokannasta yleisen 25,5 prosentin verokantaan ja katsoo, ettei se vastaisi liikuntapalvelujen arvonlisäverokohtelun selkiyttämiseksi liikkumiseen kannustavaksi asetettua tavoitetta.

Yrittäjyyden lukiodiplomi valmistelussa

Yrittäjyyden lukiodiplomi ja ammatillisen koulutuksen yrittäjyyden tutkinnon osat ovat valmistelussa opetushallituksessa.

Mistä on kyse?

Yrittäjien pitkäaikainen tavoite saada valtakunnallinen yrittäjyyden lukiodiplomi lukioiden opetussuunnitelmiin on edennyt opetushallituksessa valmisteluvaiheeseen. Asian edistämiseksi on tehty merkittävästi vaikuttamistyötä. Aikaisemmin yrittäjyyden epävirallisia lukiodiplomeja on tehty vuosittain satoja eri puolilla Suomea.

Liikunnan, kuvataiteen ja musiikin lukiodiplomit muuttuvat kirjoitettaviksi aineiksi ylioppilaskirjoituksissa. Yrittäjyyden lukiodiplomi sijoittuu muiden lukiodiplomien joukkoon. Uudistus vahvistaa lukion yrittäjyyskasvatusta ja on yksi vastaus nuorten yrittäjyysinnon kasvamiseen ja nuorten yrittäjyyteen. Nuorten tulevaisuusraportin 2026 mukaan 46 prosenttia yläkoulun ja toisen asteen opiskelijoista voisi toimia yrittäjänä, 25 prosenttia aikoo perustaa oman yrityksen.

Yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen linjauksia valmistellaan syksyyn 2026 mennessä opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmässä, jossa Yrittäjät on edustettuna. Linjaukset on päivitetty viimeksi 2017. SY järjesti yhdessä yhteistyöverkoston kanssa 20.5.2026 Taitajakisojen yhteydessä Yrittäjyyskasvatusfoorumin, jossa linjausten luonnosta esiteltiin.

Ammatillisen koulutuksen yrittäjyyteen liittyviä kaikkiin ammatillisiin tutkintoihin sopivia tutkinnon osia valmistellaan opetushallituksessa.

Yrittäjien kanta

Yrittäjyyskasvatus on investointi, joka hyödyttää yksilöitä, kuntia ja koko yhteiskuntaa vahvistaen elinvoimaa sekä veto- ja pitovoimaa.

Yrittäjyyskasvatuksessa opitaan sekä sisäistä yrittäjyyttä, kuten itsensä johtamista, innovatiivisuutta ja riskinottoa että ulkoista yrittäjyyttä, kuten yrityksen perustamista, jatkamista ja kehittämistä.

Töitä oppii tekemällä ja yrittämään oppii yrittämällä – molempia on hyvä kokeilla jo nuorena. Suomi tarvitsee yrittävää asennetta kansalaistaitona, sillä tulevaisuuden työelämässä yhä useampi yhdistää palkkatyötä, yrittämistä ja jatkuvaa oppimista.

Yritteliäisyys on mahdollisuuksien havaitsemista ja ideoiden muuttamista toiminnaksi, joka luo taloudellista, sosiaalista ja yhteiskunnallista arvoa.

Yrittäjyyskasvatus kehittää luovuutta, yhteistyötä, vastuullisuutta ja oma-aloitteisuutta. Se auttaa lapsia ja nuoria oppimaan työelämätaitoja, talousosaamista ja yrittäjämäistä asennetta.

Yhteistyö yritysten kanssa tarjoaa oppilaille käytännön kokemuksia ja uranäkymiä, ja yrityksille mahdollisuuden vaikuttaa tulevaisuuden osaajiin.

Ammatillisen toiminnanohjauksen kokeilu käynnissä

OKM on toteuttanut lain toimeenpanoon liittyen kokeiluun valittujen kanssa neuvottelut, ja tehnyt sopimuksen nelivuotisen strategiakauden tavoitteista.

Mistä on kyse?

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteuttaa kahdeksan vuotta kestäväen toiminnanohjauksen kokeilun, jonka tavoitteena on uuden ohjausmallin avulla parantaa koulutuksen laatua ja vaikuttavuutta. Tarkoituksena on vahvistaa ammatillisen koulutuksen ja elinkeinoelämän yhteistyötä, jotta koulutus vastaa paremmin työelämän tarpeisiin.

Toiminnanohjauksen kokeiluun on valittu eri puolilta maata 40 koulutuksen järjestäjää, jotka voivat toteuttaa alueen työelämän ja yritysten tarpeiden mukaan koulutusta joustavasti ilman järjestämislupamenettelyä.

Kokeiluun valituille on myönnetty kokeiluluvat, joiden perusteella koulutuksen järjestäjä voi järjestää nykyistä vapaammin lähes kaikkia ammatillisia tutkintoja ja koulutuksia. Kokeilu toteutetaan 1.1.2026 – 31.12.2033.

Suomen Yrittäjät on osallistunut neuvotteluvaiheen valmistelun sidosryhmäyhteistyöhön tuoden esille pk-yritysten koulutustarpeita.

Neuvotteluissa ministeriö ja kokeiluun valitut järjestäjät etsivät yhteisiä ratkaisuja tunnistettuihin ammatillisen koulutuksen kehittämiskohteisiin. Neuvotteluissa sovitaan myös mahdollisesta järjestäjäkohtaisesta valtionosuuden harkinnanvaraisesta korotuksesta, jota voidaan myöntää sovittujen kehittämistoimien toteuttamiseen.

Ministeriö tukee koulutuksen järjestäjien tavoitteita 20 miljoonalla eurolla 2026.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa toiminnanohjauksen kokeilua. Nykyinen tutkintojen järjestämislupaprosessi on liian hidas, mikä vaikeuttaa nopeaa reagointia työelämän muutoksiin ja alueelliseen osaajapulaan.

Osaavan työvoiman puute on edelleen merkittävä kasvun este pk-yrityksille, erityisesti teollisuudessa ja Pohjois-Suomessa.

Kokeiluun valituilla koulutuksen järjestäjillä on laaja oikeus järjestää ammatillisia tutkintoja ja oppisopimuskoulutusta. Samalla on kuitenkin huolehdittava siitä, että myös kokeilun ulkopuolelle jäävät järjestäjät voivat kehittää toimintaansa.

Ammatillinen koulutus on keskeinen alueellisen elinvoiman ja elinkeinoelämän tukija. Koulutuksen tulee vastata joustavasti työelämän tarpeisiin.

Kaikkien koulutuksen järjestäjien tulee voida osallistua TE-uudistukseen liittyvien osaamis- ja koulutuspalvelujen toteuttamiseen.

Toiminnanohjauskokeilun aikana tulee kehittää alueellista yhteistyötä, jossa ennakoidaan alueellisia ja paikallisia koulutustarpeita sekä tiivistetään oppilaitosten, työelämäpalvelujen, työelämän ja yritysten yhteistyötä.

Koulutustarpeen ennakkoinnin kehittäminen

Työryhmän laajennettu kokoonpano työskentelee ennakkoinnin kehittämiseksi.

Mistä on kyse?

OKM asetti 27.1.2026 koulutustarpeen keskipitkän ja pitkän aikavälin ennakkoinnin kehittämisen työryhmän ajalle 1.2.2026–31.1.2027. Yrittäjät osallistuu työryhmän laajennetun kokoonpanon työskentelyyn.

Tavoitteena on, että ennakointi yhdistäisi määrällisen työn muutoksen analyysin, väestökehitysanalyysin ja asiantuntija-arvioinnin perusteella muodostettavan laadullisen analyysin. Ennakointi on trendiarvio tulevasta kehityksestä ja tulevaisuutta koskevien tavoitteiden asetantaa. Työssä hyödynnetään olemassa olevia ennakointimalleja.

Työryhmän tehtävänä on: 1) laatia esitys koulutustarpeen keskipitkän ja pitkän aikavälin ennakkoinnin toteuttamiseksi. Soveltuvien osien työryhmän tulee arvioida aikuiskoulutuksen/jatkuvan oppimisen tarpeita; 2) laatia esitys sidosryhmäyhteistyön järjestämiseksi ja yhteiskunnallisen keskustelun edistämiseksi; 3) laatia esitys ruotsinkielisen koulutuksen ennakkoinnista ja 4) laatia esitys ennakointitulosten alueellistamisesta.

Työryhmän tulee ottaa huomioon tekoälyn tuottamat mahdollisuudet ennakkoinnin toteuttamisessa ja keskeinen kansainvälinen ennakointia koskeva keskustelu. Työryhmä kuulee alan keskeisiä tutkijoita ja aluetoimijoita.

Yrittäjien kanta

Toimintaympäristön ja työelämän muutokset haastavat yhteiskunnalliseen keskusteluun tulevaisuuden koulutustarpeista ja niiden ennakkoinnista. Väestökehitys, teknologiamurros, vihreä siirtymä, luova talous, globaalien kauppasuhteiden muutos ja puolustussektorin kasvu muuttavat työn tekemistä ja osaamisvaatimuksia.

Koulutusjärjestelmän tehtävänä on varmistaa osaavan työvoiman tarjonta yritysten tarpeisiin. Osaavan työvoiman saatavuus on yritysten kannalta kriittisen tärkeä kysymys. Osaajapula on yksi merkittävimmistä pk-yritysten kasvun esteistä. Kansallisen ennakointityön tulee tukea yritysten ja työelämän tarpeita.

Koulutuksen ja elinvoiman kehittämisessä tarvitaan alueellista ja paikallista keskustelua, yhteistyötä ja vuoropuhelua oppilaitosten, viranomaisten, työllisyyspalvelujen, yritysten ja työelämän kanssa. Näin syntyy alueellisia ratkaisuja, jotka vastaavat alati muuttuviin työvoimatarpeisiin.

Koska tilanne on erilainen eri puolilla Suomea, koulutuksen ennakointia tulee tehdä vähintään viidellä alueella, pohjoisessa, keskisessä, läntisessä, itäisessä ja eteläisessä Suomessa.

Suomen Yrittäjien kanta tarkentuu työryhmän työskentelyn edetessä.

Kesälomien siirtäminen

Opetusministeriön muistioloannoksen lausuntokierros käyty

Mistä on kyse?

Opetusministeri Anders Adlercreutz on pyytänyt opetus- ja kulttuuriministeriön virkakuntaa selvittämään, miten koulujen ja oppilaitosten kesälomien siirtäminen olisi toteutettavissa ja millaisia muutostarpeita siirto aiheuttaisi koulutusjärjestelmässä.

Lausunnolle lähteneessä mallissa ehdotetaan kesäloman aloittamisen siirtämistä kahdella viikolla nykyistä myöhemmäksi kesäkuulle ja syyslukukauden aloittamista elokuun puolivälin jälkeen.

Lisäksi mallissa on otettu huomioon pidentyvän kevätlukukauden keventäminen uudella, huhtikuun loppuun (viikoille 17-18) ajoittuvalla vähintään viikon kevätlomalla. Lomapäivien määrään ei tulisi muutoksia.

Yrittäjien kanta

SY suhtautuu myönteisesti opetusministerin ehdotukseen koulujen kesälomien siirtämisestä. Kyseessä olisi kasvu- ja työllisyystoimi, joka helpottaisi myös perheiden arkea.

Kesälomien siirto hyödyttäisi matkailua, minkä kerrannaisvaikutukset ulottuvat laajasti muille toimialoille, kuten kauppaan, ravintoloihin, tapahtumiin ja kuljetuksiin. Kasvupotentiaali ei rajoitu siis vain matkailuun. Lisäksi eurooppalaisempi lomarytmi vahvistaisi myös kansainvälisillä markkinoilla toimivien yritysten, kuten vientiteollisuuden toimintaedellytyksiä.

Suomi on kiinteä osa Eurooppaa. Suomen koulutusjärjestelmän on hyvä sopia yhteen Euroopan loma-aikojen kanssa.

Muutos tukee perheiden hyvinvointia, kun se lisää mahdollisuuksia viettää yhteistä kesälomaa. Nyt ehdotettu pitkän kevätlukukauden rytmittäminen kolmeen jaksoon tukee sekä opettajien että oppilaiden jaksamista.

Yrittäjät on valmis arvioimaan lausunnossaan myös sitä, pitäisikö koko elokuu siirtää kesälomakuukaudeksi.

Pk-yritysten T&K-rahoitus elinvoimakeskuksissa

Rahoitushaku on käynnissä.

Mistä on kyse?

Suomen Yrittäjät on tällä hallituskaudella ajanut pk-yrityksille omaa T&K-rahoitusohjelmaa, sillä Business Finlandille suunnattu T&K-rahoitus ei olemassa olevien T&K-ohjelmien kautta kanavoidu pk-yrityksien T&K-toimintaan tai sen aloittamiseen. Tarve omalle rahoitusohjelmalle korostui, kun ELY-keskukset lakkauttivat KEHPA-ohjelman ja Business Finland innovaatioasetelin.

Hallitus linjasi kehysriihessä 2024 seuraavasti: ”Elinvoimakeskusten käynnistyessä otetaan käyttöön rahoitusmekanismi, jolla edistetään pk-yritysten tavoitteellista T&K-toimintaa. Elinvoimakeskuksille esitetään yhteensä 30 miljoonan euron valtuuksia vuosille 2026–2028 kolmivuotiseen kokeiluun, jolla vauhditetaan pienten ja keskisuurten yritysten tutkimus- ja kehittämistoimintaa.”

Yrittäjät kommentoivat rahoitusehtoja ja hakukuulutusta ennen niiden julkaisua. Rahoitushaku avattiin 26.2.2026.

Yrittäjien kanta

Yrittäjät on voimakkaasti ajanut uuden T&K- tai innovaatorahoitusohjelman luomista pk-yrityksille lakkautettujen ohjelmien tilalle. Lisäksi muut ohjelmat eivät byrokraattisuudellaan palvele pk-yrityksiä riittävästi.

Nyt voimaan tullut rahoitusohjelma on vain pilotti ja kantamme on, että sitä on seurattava kattavin mittaristoin, jotta pilotin jälkeen rahoitusohjelma saa jatkoa ja tuo aitoa kasvua yrityksille ja Suomelle.

[Uusi rahoitushaku mikro- ja pk-yritysten tutkimus- ja kehittämishankkeille käynnistyy Etelä- ja Länsi-Suomessa 26.2.2026 - Elinvoimakeskus](#)

Maria Nyroos, digi- ja innovaatiopolitiikan asiantuntija, maria.nyroos@yrittajat.fi, 040 753 9099

EU yksinkertaistaa digisääntelyään

Neuvotteluja käydään Irlannin puheenjohtajuuskaudella

Mistä on kyse?

Digital package on osa komission 19.11. julkistettuja yksinkertaistamistoimia. Pakettiin kuuluu kolme osa-aluetta: digialan omnibus, dataunionistrategia ja eurooppalaiset yrityslompakot. Tavoitteena on raportointikäytäntöjen yksinkertaistaminen, jotta päällekkäisyyksiltä vältytään.

Digiomnibus tähtää yleisen tietosuoja-asetuksen osalta riskiperusteisempaan lähestymistapaan ja esimerkiksi siihen, että tietosuojaloukkauksista ilmoitettaisiin vain yhdelle taholle, evästeikkunat jäisivät historiaan ja tekoälysääntelyllä pyrittäisiin innovaatioiden lisäämiseen. Dataunionistrategia keskittyy eurooppalaisen tekoälyn kehittämiseen ja datankeruuseen tätä tarkoitusta varten, kun yrityslompakot edesauttavat yritysten digitalisaatiota. Digitaalista lainsäädäntöä arvioidaan vielä siitä näkökulmasta, miten se vastaa yritysten, erityisesti pk-yritysten, tarpeisiin.

Suomen kanta on ollut Suomen EU8-kilpailujaoston ja EU19-viestintäjaoston käsittelyssä 19.12.-7.1. Seuraavaksi käsittely siirtyy EU-ministerivaliokuntaan, jonka pohjalta neuvottelut jatkuvat Euroopan neuvostossa. Eduskunnan talousvaliokunta on kuullut Suomen Yrittäjiä.

Neuvosto ja parlamentti pääsivät sopuun digiomnibusin tekoälysääntelystä 18.5. Tavoitteena on päästä sopuun loppupaketista Irlannin puheenjohtajuuskauden aikana.

[Digital package](#)

Yrittäjien kanta

Yksinkertaistaminen ja hallinnollisen taakan keventäminen digitaalista lainsäädäntöä muokkaamalla on tärkeä hanke. Kaikkeen digitaaliseen sääntelyyn pitäisi paneutua holistisesta näkökulmasta niin, että tähdätään yksinkertaistamiseen sekä byrokratian ja raportoinnin sujuvoittamiseen. Digi- ja tietosuojasääntelyn osalta EU:n kevennys- ja selventämisyritykset jäävät kevyiksi ja pintapuolisiksi.

Yrittäjät kannattaa komission ehdotuksia GDPR-sääntelyn keventämisestä riskiperusteisemmaksi, mutta katsoo, että Suomen tulisi vaatia vielä kunnianhimoisempia toimia erityisesti mikro- ja pk-yritysten hallinnollisen taakan vähentämiseksi. Nykyiset kevennykset kohdistuvat lähinnä suurempiin yrityksiin, eivätkä riittävästi huomioi pienyritysten tarpeita.

Dataunionistrategian tavoitteet ovat pääosin kannatettavina, mutta olemme esittäneet huolestamme datalaboratorioiden ja uusien EU-tason keskitettyjen rakenteiden tarpeellisuudesta sekä strategian tekoälypainotteisuudesta.

Komission tavoite olisi voinut olla kunnianhimoisempi, mutta nyt tehdyt ehdotukset yritysten sääntelytaakan vähentämisestä tulee saattaa mahdollisimman pian voimaan.

Maria Nyroos, digi- ja innovaatiopolitiikan asiantuntija, maria.nyroos@yrittajat.fi, 040 753 9099
Sanna Lempiäinen, asiantuntija, sanna.lempiainen@yrittajat.fi, 040 9693 112

Eurooppalaiset yrityslompakot

Säädösehdotukset parlamentin ja neuvoston arvioitavina / Hallituksen esitys eduskunnassa

Mistä on kyse?

Euroopan komissio julkaisi 19.11. "Digital package" -kokonaisuuden, joka koostuu kolmesta suuresta aloitekokonaisuudesta: digilainsäädännön yksinkertaistusasetus (eli ehdotus digitaalista koontiasetusta koskevaksi asetukseksi), dataunionistrategia (Data union strategy) ja yrityslompakko (Business wallet).

Eurooppalainen yrityslompakko on EU:n digitaalinen ratkaisu yrityksille. Se yhdistää neljä keskeistä toimintoa: sähköinen tunnistautuminen, eIDAS-vaatimusten mukaiset allekirjoitukset ja leimat, sähköisten todistusten hallinta (esim. rahtikirjat, tuotetodistukset) sekä turvallinen viestipalvelu asiakirjojen välittämiseen. Lompakossa on sisäänrakennettu käyttövaltuuksien hallinta, ja sen tekninen rakenne mahdollistaa yhteentoimivuuden muiden lompakoiden ja luotettavien osapuolten kanssa. Tarjoaminen perustuu markkinaehtoisuuteen, ja tarjoajien on täytettävä EU:n kyberturvallisuusvaatimukset.

Eduskunnan talousvaliokunta kuuli Suomen Yrittäjiä yrityslompakoista 19.2.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät näkee, että eurooppalaisilla yrityslompakoilla on potentiaalia vähentää hallinnollista taakkaa ja parantaa oikeusvarmuutta erityisesti rajat ylittävässä liiketoiminnassa, mutta nykyinen ehdotus ei riittävästi takaa näitä hyötyjä käytännössä.

Huolta aiheuttavat esityksen häilyvät reunaehdot ja pintapuoliset vaikutusarvioinnit. Yrityslompakkojen käytön vapaaehtoisuus voi jäädä näennäiseksi, kustannukset voivat muodostua merkittäviksi pienille yrityksille ja rinnakkaisten kansallisten järjestelmien säilyminen voi lisätä taakkaa. Lisäksi ehdotus ei sisällä riittäviä takeita kohtuuhintaisuudesta, järjestelmien konsolidoinnista eikä siitä, että kotimarkkinoilla toimivat pk-yritykset eivät joudu tarpeettomaan paineeseen ottaa lompakko käyttöön. Komission mukaan yrityslompakon käyttöönotto aiheuttaa kustannuksia (mm. koulutus, perehdytys, IT-integraatiot ja hankinnat), mutta hyödyt ylittävät kustannukset.

Lainsäädäntöprosessissa tulisi vahvistaa kustannussuoja, varmistaa todellinen vapaaehtoisuus ja edistää järjestelmien yhdistämistä sekä rajat ylittävien standardien kehittämistä, jotta yrityslompakosta tulisi aidosti hallinnollista taakkaa keventävä työkalu.

Sähköistämistä koskeva toimintasuunnitelma

Euroopan komission tiedonanto julkaistu heinäkuussa 2026. Sähköistämistavoite arvioidaan osana vuoden 2030 jälkeistä energiaunionipakettia.

Mistä on kyse?

Komission toimintasuunnitelman tavoitteena on tehdä Euroopasta ensimmäinen sähkökäyttöinen maanosa ja nostaa sähköistämistaso 46 prosenttiin vuoteen 2040 mennessä.

Komission arvion mukaan tavoite pienentäisi EU:n fossiilisten polttoaineiden tuontilaskua 260 miljardilla eurolla vuodessa, kun kaasun tuonti vähenisi yli 70 prosenttia ja öljyn tuonti 40 prosenttia.

Päällekoja ovat sähkön ja kaasun hintaeron kaventaminen alentamalla verkkomaksuja ja veroja, älykkäiden mittareiden käyttöönoton nopeuttaminen sekä teollisuuden, liikenteen ja rakennusten sähköistämisteknologioiden alkuvaiheen kustannusten alentaminen.

Suunnitelma sisältää lisäksi toimia sähköverkkojen laajentamisen nopeuttamiseksi ja puhtaan energian valmistuskapasiteetin vahvistamiseksi Euroopassa.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää tavoitetta kaventaa sähkön ja fossiilisten polttoaineiden hintaeroa kannatettavana. Edullinen, puhdas ja toimitusvarma sähkö on Suomen kilpailuetu ja yksi ratkaisevista tekijöistä investointien houkuttelussa. Puhdas ja edullinen energia sekä sen mahdollistamat investoinnit ovat kriittisen tärkeitä myös teollisuuden arvoketjuissa toimiville pienille ja keskisuurille yrityksille. Sähköistyminen avaa yrityksille uusia liiketoimintamahdollisuuksia esimerkiksi energianhallinnassa ja uusiutuvan energian tuotannossa.

Verotuksen ja veroluonteisten maksujen tulee vahvistaa eikä heikentää puhdasta sähköä hyödyntävien investointien kustannuskilpailukykyä suhteessa fossiilisiin polttoaineisiin. Sähköistämistä koskevassa toimintasuunnitelmassa tulisi johdonmukaisesti huomioida sekä laajemmat energiapolitiikan tavoitteet että yritysten toiminta- ja investointiympäristön ennakoitavuus sekä kansainvälinen kilpailukyky.

Puhtaan siirtymän investointien verotuki

Hallituksen esitys on lausuntokierroksella.

Mistä on kyse?

Puhtaan siirtymän investointien verohyvitys otettiin käyttöön vuonna 2025 määräaikaisena tukimuotona, ja hallitus on päättänyt jatkaa sitä 2027 loppuun. Tuki myönnetään verohyvityksenä, jonka enimmäismäärä on 20 prosenttia hyväksyttävistä investointikustannuksista, kuitenkin enintään 150 miljoonaa euroa yritystä kohti.

Tuettavat hankkeet voivat liittyä muun muassa biopolttoaineiden ja uusiutuvan energian tuotantoon, teolliseen hiilestä irtautumiseen sekä puhtaan teknologian tuotantoon. Investoinnin vähimmäiskoko on 50 miljoonaa euroa. Tuki perustuu EU:n valtiontukipuitteisiin. Lausuntokierros päättyy 19. kesäkuuta 2026.

Puhtaan siirtymän investointiverohyvitys rasittaa julkista taloutta arviolta noin 2 miljardilla eurolla olettaen, että vuoteen 2027 mennessä vähennyksiä haetaan saman verran kuin vuonna 2025. Business Finlandin arvion mukaan verohyvityksen kustannus vuonna 2025 olisi noin 2 miljardia euroa.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät suhtautuu verohyvityksen jatkamiseen kriittisesti. Tuen rakenne ohjaa sitä vahvasti suuryrityksille. Investoinnin vähimmäiskoko (50 miljoonaa euroa) rajaa käytännössä pienet ja keskisuuret, usein nopeimmin kasvavat yritykset tuen ulkopuolelle, vaikka tutkimusnäytön perusteella julkisten tukien vaikuttavuus on tyypillisesti suurin juuri pienemmissä yrityksissä.

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus on arvioinut, että tämänkaltaiset verotuet ovat luonteeltaan enemmän säilyttäviä kuin uudistavia, eikä niiden kasvua edistäville vaikutuksille ole selkeää näyttöä. Tuki kohdistuu pääosin jo olemassa oleviin teknologioihin, jolloin se muistuttaa perinteistä teollisuuspolitiikkaa ilman merkittävää uudistavaa vaikutusta.

Lisäksi hakukriteerit ovat väljiä ja mahdollistavat tuen kohdentumisen tavanomaisiin teollisiin investointeihin, jotka yritykset toteuttaisivat joka tapauksessa. Koska tuen kokonaismäärälle ei ole asetettu ylärajaa, kaikki ehdot täyttävät hankkeet ovat oikeutettuja siihen. Tämä tekee valtion verotulomenetysten kokonaismäärästä vaikeasti ennakoitavan ja kasvattaa julkisen talouden riskejä.

Maatalouden energiaveron lisäpalautus

Hallituksen esitys on lausuntokierroksella.

Mistä on kyse?

Esityksen tavoitteena on kompensoida polttoaineiden hintojen nousua maataloudessa maksamalla energiaveron lisäpalautusta vuosien 2025 ja 2026 palautusten osalta yhteensä noin 20 miljoonaa euroa. Korotus on noin neljä senttiä litralta. Lisäpalautus kanavoidaan olemassa olevan palautusjärjestelmän kautta ja on luonteeltaan väliaikainen. Se kohdistuu käytännössä kevyeen polttoöljyyn, joka on maataloudessa pääasiallinen energianlähde.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää esityksen tavoitetta perusteltuna: yllättävä ulkopuolinen hintashokki on kohdistunut alkutuotantoon erityisen voimakkaasti, ja hallinnollisesti yksinkertainen täsmätoimi on kriisitilanteeseen sopiva.

Samalla on pidettävä kiinni siitä, että lisäpalautus on aidosti väliaikainen eikä muodostu pysyväksi rakenteeksi energiaverotukseen. Lisäpalautuksen kohdistuminen käytännössä vain fossiiliseen kevyeen polttoöljyyn voi olla ongelmallista teknologianeutraaliuden kannalta, koska vähäpäästöisempiin energiamuotoihin investoineet toimijat hyötyvät vähemmän.

Julkisen talouden tilanne edellyttää, että kaikki tukipäätökset perustuvat todennettuun tarpeeseen; pidemmällä aikavälillä fossiilisten polttoaineiden verotukia tulee vähentää.

Venäläisen kaasun tuontikielto

Poliittinen sopu trilogissa; odottaa EU:n neuvoston muodollista hyväksyntää.

Mistä on kyse?

Euroopan parlamentti ja jäsenmaita edustava neuvosto saavuttivat 3. joulukuuta poliittisen yhteisymmärryksen asetuksesta, joka kieltää Venäjän maakaasun tuonnin Euroopan unionin alueelle vaiheittain. Asetus on keskeinen osa REPowerEU-tiekarttaa ja tähtää EU:n irtautumiseen venäläisestä energiasta sekä energiaomavaraisuuden ja toimitusvarmuuden vahvistamiseen.

Tuontikielto on tarkoitus ottaa käyttöön porrastetusti: rajoitukset ulotetaan ensin spot-markkinahankintoihin ja sen jälkeen kaikkiin voimassa oleviin lyhyt- ja pitkäkestoisiin toimitussopimuksiin. Täydellinen nesteytetyn maakaasun (LNG) tuontikielto Venäjältä tulee voimaan 1.1.2027, ja putkikaasun tuonti päättyy kokonaan viimeistään 1.11.2027.

Tuontikielto tulee pienentämään merkittävästi Venäjän fossiilienergian vientituloja. Lainsäädäntö tiukentaa myös jo pakotteiden piirissä olevan venäläisen fossiilienergian tuonnin pakotteisiin liittyvää valvontaa. Samalla Euroopan komissio on sitoutunut valmistelemaan lainsäädäntöehdotuksen, jolla venäläisen öljyn tuonti EU:hun lopetetaan viimeistään 2027 loppuun.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät on omassa EU-vaikuttamistyössään johdonmukaisesti ajanut ratkaisuja, joilla katkaistaan jäsenmaiden riippuvuus venäläisestä fossiilienergiasta, vahvistetaan EU:n energiaomavaraisuutta ja turvataan energian toimitusvarmuus.

EU-tason päätös venäläisten fossiilisten polttoaineiden tuonnin kieltämisestä olisi pitänyt tehdä selvästi aiemmin, jotta olisi voitu nopeammin vähentää Venäjä-riippuvuutta sekä lopettaa EU:n energiaostojen kautta tapahtuva Venäjän sodankäynnin rahoittaminen.

Joulukuussa 2025 saavutettu sopu on myöhemmistään huolimatta tärkeä ja myönteinen askel kohti EU:n Venäjä-riippuvuuksien katkaisemista.

Kansalliset ilmastotoimet tulossa EU-neuvottelupöydille

Komission ehdotus julkaistaan Q3&Q4/2026.

Mistä on kyse?

Climate package for a decade ahead -ilmastotoimipaketilla halutaan päivittää kansallisia kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteita esimerkiksi EU:n uuden 2040 ilmastotavoitteen pohjalta. Tavoitteena on EU:n ilmastoneutraaliuus vuoteen 2050 mennessä. Paketilla vaikutetaan siihen, miten ilmastoponnistelut jakautuvat jäsenvaltioiden kesken ja joustovälineitä käytetään vuosien 2030 ja 2040 tavoitteiden saavuttamisessa.

Paketti on keskeinen väline vastuiden ja kulujen jakamisessa jäsenvaltioiden välillä tavoilla, jotka yksinkertaistavat järjestelmää ja tekevät siitä joustavamman ja ennakoitavamman.

Näillä toimilla vaikutetaan kansallisiin ilmastotoimiin, jotka määrittelevät esimerkiksi sen, millaisen sääntelyn, kulujen ja investointikannustimien kanssa suomalaiset pk-yritykset toimivat. Jos uudistus toteutetaan hyvin, sillä voidaan tukea kilpailukykyä ja rahoituksen saamista, mutta epäonnistuessaan se voi johtaa monimutkaisen tai epävakaa sääntelyn kautta nouseviin kuluihin ja epävarmuudessa eläviin yrittäjiin.

Yrittäjien kanta

SY kannattaa ilmastoneutraaliuuteen tähtääviä toimia, kunhan kansalliset tavoitteet ja joustomahdollisuudet ovat oikeudenmukaisia ja läpinäkyviä, ja ne tarjoavat yrittäjien pitkän aikavälin investointeihin tarvitsemää ennakoitavuutta. Toimista ei saa aiheutua pk-yrityksille tarpeettomia kuluja eivätkä ne saa mutkistaa yritysten toimintaa.

Uusissa kansallisissa tavoitteissa tulisi ottaa huomioon esimerkiksi aiemmat hiilestä irtautumiseksi tehdyt toimet, jotta korkean elinkustannustason jäsenvaltiot ja niiden pk-yritykset eivät joudu muita heikompaan asemaan. Lisäksi uusien joustomahdollisuuksien tulee olla ympäristön kannalta johdonmukaisia ja tukea kansalaisten luottamusta niihin.

Muutosten on oltava kustannustehokkaita ja pk-yrityksmyönteisiä. Tähän päästään panostamalla teknologianeutraaliin päästöjen hinnoitteluun ja muihin markkinapohjaisiin toimiin. Pk-yritysten osalta on varmistettava, että raportointivelvoitteet ja ohjeistukset ovat selkeitä, eivätkä ne aiheuta epäsuhtaista hallinnollista taakkaa. Pk-yrityksille on oltava tarjolla rahoitusta, jonka turvin ne voivat tehdä muutoksia ja investoida vähähiilisiin ratkaisuihin.

EU:n päästökaupan (ETS1) uudistaminen

Komissio ehdottaa päästökaupan (ETS1) uudistamista Q3/2026.

Mistä on kyse?

ETS1 tarkoittaa EU:n nykyistä päästökauppaa, joka kattaa erityisesti sähkön ja lämmön tuotannon sekä suuren osan energiantensiivisistä teollisuudesta, ja nykyisin myös osia lentoliikenteestä ja meriliikenteestä. Järjestelmässä asetetaan EU-tasoinen päästökatto, joka pienenee vuosittain, ja yritykset tarvitsevat yhden päästöoikeuden jokaista hiilidioksidiekvivalenttitonnia kohti.

Uudistuksessa on kyse seuraavan päästökauppakauden pelisääntöjen ja päästökaton kiristysuran määrittelystä vuoden 2030 jälkeen niin, että ETS1 tukee EU:n sitovaa 2040-ilmastotavoitetta. Komissiolla on velvoite tehdä kattava arvio ja tehdä esitys ETS-direktiivin päivittämiseksi 2026 aikana. Samalla tarkastellaan myös markkinavakausvarantoa (market stability reserve), koska järjestelmä lähestyy 2030-luvun lopulla tilannetta, jossa markkinan toimivuus ja likviditeetti voivat heikentyä ilman sääntöpäivityksiä.

Merkittävimpinä asioina päätetään, miten nopeasti kattoa kiristetään, ja miten varmistetaan kilpailukyky sekä hiilivuodon ehkäiseminen tilanteissa, joissa hiilirajamekanismi (CBAM) ei kata kaikkia sektoreita. Lisäksi päätetään hiilidioksidin poistojen huomioimisesta osana päästökauppaa, mahdollisista sektorilaajennuksista sekä huutokauppatulojen ohjaamisesta.

Yrittäjien kanta

Yrittäjät korostaa, että päästökaupan tulee säilyä ilmastopolitiikan ensisijaisena ohjauskeinona ja sen vaikuttavuutta ja kattavuutta tulee vahvistaa EU-tasoisesti ja teknologianeutraalisti. Päästökauppaan perustuva EU:n yhteinen ilmastopolitiikka mahdollistaa tehokkaimmat ja vaikuttavimmat toimet.

Päästökaupan tavoitteet on tärkeää asettaa ajoissa, jotta yritykset saavat oikean signaalin investoinneille. Näin luodaan mahdollisuuksia vähäpäästöisille vaihtoehtoisille teknologioille ja polttoaineille fossiilisten polttoaineiden sijaan. EU:n päästökaupan rooli on keskeinen myös Suomen päästövähennystavoitteiden saavuttamisessa.

Päästökaupan uudistuksessa tulee huomioida sovittu 90 prosentin nettopäästövähennystavoite vuodelle 2040.

EU:n hiilirajamekanismi (CBAM)

 Hallituksen esitys CBAM-asetuksen kansallisen toimeenpanon tarkennuksista etenee vuonna 2026

Mistä on kyse?

EU:n hiilirajamekanismi on väline, jolla EU ulottaa päästöhinnottelua myös tiettyihin EU:n ulkopuolelta tuotaviin päästöintensiivisiin tuotteisiin. Tavoitteena on ehkäistä hiilivuotoa ja tasoittaa kilpailuasetelmaa niin, että EU:ssa valmistetut ja EU:hun tuodut tuotteet kohtaavat mahdollisimman samansuuntaisen päästöintensiivisyyteen perustuvan kustannuksen.

EU:ssa on viety eteenpäin kevennyksiä mekanismin aiheuttaman hallinnollisen taakan vähentämiseksi. Pk-yritysten kannalta keskeisin muutos on uusi 50 tonnin (nettopaino) vuosikynnys maahantuoja kohti. Tämän rajan alle jäävä CBAM-tuotteiden tuonti ei kuulu siten CBAM-velvoitteiden piiriin. Tämä rajaa käytännössä valtaosan pk-yrityksistä CBAM-järjestelmän ulkopuolelle. Tullin arvion mukaan Suomessa 92 prosenttia nykyisistä maahantuojista vapautuisi velvoitteista, samalla kun noin 99 prosenttia päästöistä jäisi edelleen mekanismin piiriin.

Alkuvaiheessa CBAM koskee kuutta sektoria: rautaa ja terästä, sementtiä, alumiinia, lannoitteita, vetyä ja sähköä. 2028 alusta mekanismi laajenee kattamaan valikoituja teräs- ja alumiini-intensiivisiä jatkojalosteita. Laajennus on komission ehdotus ja edellyttää vielä EU:n lainsäädäntömenettelyssä hyväksyntää.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa hiilirajamekanismin tavoitteita hiilivuodon ehkäisemiseksi ja kilpailuolosuhteiden tasoittamiseksi. Samalla Yrittäjät korostaa, että päästökaupan tulee säilyä ilmastopolitiikan ensisijaisena ohjauskeinona sekä sen vaikuttavuutta ja kattavuutta tulee vahvistaa EU-tasoisesti ja teknologianeutraalisti.

Pk-yrityksille tärkein muutos mekanismiin on tuonnin raja-arvoa koskeva kevennys. CBAM-tuonnin kynnysarvon muutos vähentää merkittävästi pieniin ja keskisuuriin maahantuojiin kohdistuvaa hallinnollista taakkaa vähentämättä juurikaan mekanismin päästökattavuutta tai sen kerryttämiä tuloja. On tärkeää, että kynnysarvon tarkistusta arvioidaan jatkossa säännöllisesti, jotta mekanismin tehokkuus ja kattavuus voidaan varmistaa.

Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä mahdollisuutta käyttää laskennallisia oletusarvoja EU:n ulkopuolella maksetulle hiilen hinnalle. Kannatettavia ovat myös päästöarvojen laskentaan ja todentamiseen sekä CBAM-todistusten myyntiin ja takaisinostoon liittyvät muutosehdotukset.

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi (EPBD)

Kansallinen säädösvalmistelu on käynnissä.

Mistä on kyse?

EU:n uudistetun rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD) pitkän aikavälin tavoitteena on päästötön rakennuskanta viimeistään vuonna 2050.

Direktiivissä säädetään rakennusten energiatehokkuuden laskenta- ja luokittelutavasta, rakentamisen vähimmäisenergiatehokkuusvaatimuksista ja standardeista, energiatodistuksista, kansallisista rakennuskannan peruskorjaussuunnitelmista ja korjauspassista (renovation passport) sekä rakennusten teknisten järjestelmien (esim. lämmitys ja jäähdytys), uusiutuvan energian ja latausinfran edistämistä koskevista velvoitteista.

Direktiivin mukaan kaikkiin ei-asuinkäytössä oleviin kiinteistöihin, joiden yhteydessä on yli 20 pysäköintipaikkaa, on asennettava vähintään yksi sähköautojen latauspiste jokaista kymmentä pysäköintipaikkaa kohden. Lisäksi kaikkiin uusiin ei-asuinkäytössä oleviin kiinteistöihin, joiden yhteydessä on yli viisi pysäköintipaikkaa, on asennettava vähintään yksi sähköautojen latauspiste jokaista viittä pysäköintipaikkaa kohden.

Yrittäjät on mukana ympäristöministeriön EPBD:n toimeenpanosäädösten valmistelun seurantaryhmässä.

Yrittäjien kanta

EPBD:n kansallisessa toimeenpanossa on syytä hyödyntää direktiivin sallimia joustoja, jotta velvoitteet voidaan toteuttaa yritysten ja kiinteistönomistajien näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkaasti.

Direktiivin latauspisteitä koskevaa sääntelyä tulisi joustavoittaa siten, että kansallisessa toimeenpanossa voidaan ottaa huomioon kiinteistön käyttötarkoitus, käyttöaste ja alueelliset olosuhteet sekä latausinfrastruktuurin todellinen kysyntä. Velvoitteiden tulisi kohdentua ensisijaisesti kohteisiin, joissa lataustarve on todennettavissa, jotta vältetään kustannuksia lisäävät investoinnit vähälle käytölle jääviin latauspisteisiin ja varmistetaan samalla liikenteen sähköistymisen eteneminen kustannustehokkaasti.

Nykyisten latauspistevaatimusten sopusuhtaisuus riippuu siitä, miten velvoitteen piiriin luettavat autopysäköintipaikat rajataan ja miten rakennuksen käytössä olevat, mutta omistukseltaan tai sijainniltaan eriytyneet pysäköintijärjestelyt huomioidaan. Kannatettava rajausta ehkäisee tilanteen, jossa latauskapasiteettia rakennetaan vähäisen käyttöasteen kohteisiin kustannuksia kasvattaen.

EPBD:tä tulisi tarkastella ja joustavoittaa osana Omnibus-hankkeita.

3.TYÖMARKKINAT, SOSIAALITURVA JA YRITYSLAINSÄÄDÄNTÖ

2000-luvun alussa Suomen talouskasvu oli vauhdikasta ja julkinen talous kunnossa. Sittemmin taloutemme on ottanut iskua ensin finanssikriisistä ja koronaepidemian ja Venäjän hyökkäyssodan sekä muiden käynnistyneiden sotien vaikutuksista. Suomen talouskasvu on ollut jo pitkään yksi maailman heikoimpia. Vaikka pääministeri Orpon hallituskaudella on etsitty ratkaisuja talouden vauhdittamiseksi, talouskasvu on edelleen ajankohtainen teema 2027 eduskuntavaaleissa.

Kaikki kansantaloutemme rahat tulevat joko suoraan tai välillisesti yritystoiminnan kautta. Panostukset yrittäjyyteen, sen edellytyksiin sekä investointihalukkuuteen ovat panostuksia kasvuun. Lähes 70 prosenttia pk-yrityksistä on sitä mieltä, että sääntely-ympäristömme ei ole tällä hetkellä yrittäjyyttä ja kasvua tukevaa. Yhä suurempi osa yrityssääntelystä annetaan EU:ssa, mikä lisää edunvalvonnan tarvetta Brysselissä. Kiina ja Yhdysvallat haastavat EU:ta nyt enemmän kuin koskaan, ja eurooppalaisten yritysten kilpailukyky tulee turvata sääntelyä vähentämällä. Suomen tulee olla yritysmayönteisen sääntelyn kärkimaa 2030.

Suomalaisten hyvinvoinnin turvaamiseksi on välttämätöntä löytää toimivat keinot, joilla entistä moninaisemman yrittämisen ja työn kilpailukykyä voidaan parantaa. Tätä varten Suomessa tarvitaan laajemmin ymmärrys siitä, että työpaikka syntyy ainoastaan, jos sekä työn tarjoaminen että vastaanottaminen ovat kannattavia. Ennen kaikkea Suomeen pitäisi saada lisää työllistäviä ja kasvavia yrityksiä. Tämä edellyttää työolainsäädännön rakenteellisia muutoksia, joilla työllistämisen kynnystä alennetaan sekä sosiaaliturvan uudistamista.

Atte Rytönen-Sandberg

johtaja

040 359 1986

atte.rytkonen-sandberg@yrittajat.fi

Tiina Toivonen

lainsäädäntöasioiden päällikkö

041 528 5679

tiina.toivonen@yrittajat.fi

Sanna Lempiäinen

asiantuntija

040 9693 112

sanna.lempiainen@yrittajat.fi

Antti Turunen

asiantuntija

041 517 9707

antti.turunen@yrittajat.fi

Kuluvan hallituskauden aikana on toteutettu useita työmarkkinauudistuksia, joiden tavoitteena on lisätä joustavuutta, parantaa pk-yritysten mahdollisuuksia toimia sekä työllistää ja vähentää hallinnollista taakkaa. Paikallisen sopimisen uudistus, työrauhalainsäädännön muutokset sekä henkilöperusteisen irtisanomisen ja viimeisimpänä määräaikaisten työsopimusten helpottaminen ovat olleet Yrittäjien pitkään ajamia muutoksia.

Sosiaaliturvan ja eläkkeiden osalta vuoden 2026 keskeisin painopiste on yrittäjien eläkelain uudistus, jonka päälinjat hallitus päätti kevään kehysriihessä. Uudistus on tarkoitus viimeistellä vielä kuluvan vaalikauden aikana. Hallituksen esitys on annettava eduskunnalle viimeistään lokakuussa 2026. Uudistuksen on määrä tulla voimaan 2028.

Harri Hellstén

työmarkkina-asioiden päällikkö
050 502 0111

harri.hellsten@yrittajat.fi

Albert Mäkelä

johtava asiantuntija
040 776 0560

albert.makela@yrittajat.fi

Niko Nurmela

asiantuntija
050 571 9009

niko.nurmela@yrittajat.fi

Yritysten väliset maksuehdot

Valmistelussa

Mistä on kyse?

Syyskuun budjettiriihessä 2025 sekä 2026 kehysriihessä päätettiin helpottaa pienyritysten tilannetta. Yksi päätöksistä koski yritysten välisen maksuliikenteen ripeyttä, jota hallitus haluaa parantaa. Maksuehtolain mukaan yritysten välisten laskujen maksuaika saa ylittää 30 päivää vain, jos osapuolet ovat siitä sopineet erikseen. Ongelmat maksuajan noudattamisessa voivat ajaa erityisesti pienempiä yrityksiä maksuvaikeuksiin. Hallitus päätti, että selvitetään keinot tehostaa maksuehtolain noudattamista viranomaisvalvonnan kautta. Tämä on pitkäaikainen SY:n tavoite.

Yrittäjien kanta

65 prosenttia pk-yrityksistä kertoo, että maksuaikalakia ei ole noudatettu. Suurten yritysten lisäksi myös valtio- ja kuntaomisteiset yhtiöt pitkittävät maksuaikoja yli lain salliman rajan. Maan tapa on, että suuryritys vain yksipuolisesti ilmoittaa pienyrittäjän saavan rahansa myöhemmin. On arvioitu, että neljännes konkurseista johtuu siitä, että yritys ei saa rahojaan ajallaan. Olemme nähneet viime aikoina ennätyskorkeita konkurssilukuja. Siksikin on tärkeää, että lain rikkominen ja siitä yrittäjille aiheutuvat mittavat haitat loppuvat.

Hallitus on nyt kuullut yrittäjien ja Suomen Yrittäjien huolet pitkistä maksuajoista ja kiitämme, että asia halutaan nyt saattaa kuntoon. Esitämme, että asetetaan viranomaisen valvomaan maksuehtolain noudattamista. Samaan mieltä on myös yli puolet pk-yrityksistä. Vuonna 2022 tehtiin oikeusministeriön toimesta hallituksen esitysluonnos valvovasta viranomaisesta, minkä vuoksi viranomaisvalvonnasta koskeva esitys voidaan saattaa eduskunnan käsiteltäväksi hyvin nopealla aikataululla.

Ulosottovelallisten asemaa helpotetaan

Valmistelussa ministeriössä, eduskuntaan syyskaudella

Mistä on kyse?

Oikeusministeriössä on laadittu esitys ulosottovelallisten aseman helpottamiseksi. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ulosottokaarta väliaikaisesti neljä vuotta voimassa olevalla lailla siten, että ulosmittauksesta kertyvät varat kohdennetaan ensin velan pääomalle ja sopimuskorolle ja vasta näiden jälkeen viivästyskoroille, jos perittävänä oleva velka on kuluttajaluotto, ja ulosotto-perinnässä toistuvaistulon ulosmittauksesta saadut maksut ovat vuoden aikana lyhentäneet vain velan korkoa. Muutoksella tavoitellaan ylivelkaantuneiden ulosottovelallisten aseman helpottamista sekä menettelyn vaikutusten tarkempaa arviointia.

Tilastokeskuksen mukaan ulosottovelallisia oli vuoden 2025 lopussa 256 061, ja heidän ulosottovelkansa oli yhteensä 8,0 miljardia euroa. Koko 2025 aikana ulosottovelallisia oli yhteensä 609 971. Ulosottovelallisista oli vuoden 2025 lopussa luonnollisia henkilöitä 94 %, ja heillä oli keskimäärin 27 622 euroa velkaa henkilöä kohden. Oikeushenkilöillä velkaa oli keskimäärin 88 829 euroa henkilöä kohden. Oikeushenkilöillä oli ulosottovelkaa keskimäärin 88 829 euroa, 38 627 euroa enemmän kuin vuotta aiemmin.

Yrittäjien kanta

Esityksen soveltamisalaan kuuluvat ainoastaan kuluttajaluotot. Moni ylivelkaantunut on yritys tai toimii yrittäjänä, ja velkaantuminen voi johtua muustakin kuin kuluttajaluotoista. Sen vuoksi pidämme perusteltuna, että ulosottovelallisia kohdellaan uudistuksessa tasapuolisesti ja helpotukset ulotetaan koskemaan muutakin kuin kuluttajaluottovelkaa.

Norminpurkuhanke etenee

Jatkuva seuranta

Mistä on kyse?

Työ- ja elinkeinoministeriö julkaisi helmikuussa 2025 ensimmäisen koko valtioneuvoston kattavan raportin sääntelytaakan kehityksestä ja norminpurusta. Raportissa tarkasteltiin eduskunnan kevät- ja syysistuntokausien 2024 aikana esitettyjä muutoksia sääntelyyn. Vuoden 2024 aikana annetut hallituksen esitykset vähentävät yritysten hallinnollista taakkaa noin 120 miljoonalla eurolla vuodessa. Lisäksi on purettu ainakin 133 yrityksiä ja kansalaisia haittaavaa normia.

Vuoden 2025 norminpurkuraportti julkaistiin maaliskuussa. Pääministeri Petteri Orpon hallitus on purkanut tähän asti yhteensä 243 normia, jotka ovat haitanneet yrityksiä tai kansalaisia arjessa. Hallituksen tavoitteena on pyrkiä vähentämään myös EU-sääntelyä, joka lisää yritysten hallinnollista taakkaa.

Kevään 2026 kehysriihessä hallitus päätti käynnistää selvityksen uusista norminpurkuesityksistä.

Yrittäjien kanta

Pidämme tärkeänä, että yrityksiä koskevaa sääntelyä järkeistetään ja turha sääntely puretaan. Pk-yrityksistä 66 prosenttia raportoi, että yrityksiin kohdistuva sääntely on lisääntynyt viimeisten kolmen vuoden aikana. Viranomaisvelvoitteet aiheuttavat merkittäviä kustannuksia 75 prosentin mielestä. Byrokratiaan kuluu vähintään 3,8 miljoonaa henkilötyöpäivää vuodessa eli noin 15 000 henkilötyövuotta. Moni turhaan käytetty tunti on pois kasvusta ja arvонуonnista.

Olemme julkistaneet asiaa koskevan ohjelman. Pidämme tärkeänä, että Suomessa on laajasti otettu käyttöön nk. yksi sisään – yksi ulos –periaate, jonka tavoitteena on hillitä yrityksille koituvia sääntelykustannuksia. Edellytämme, että jatkossa sääntelyn keventämiselle asetetaan Suomessa prosenttimääräinen tavoite ja otetaan käyttöön kunnianhimoisempi yksi sisään – yksi ulos –periaate.

SY on valmistellut uuden paremman sääntelyn- ja norminpurkulistat, joka on toimitettu maan hallituksen käyttöön.

[Hallitus käynnistää selvityksen norminpurkuesityksistä](#)
[Suomi 2025: Suomi – yritysmyönteisen sääntelyn kärkimaa 2025 \(pdf\)](#)
[Norminpurku etenee aikataulussa: jo 243 normia purettu - Työ- ja elinkeinoministeriö](#)

Tiina Toivonen, lainsäädäntöasioiden päällikkö, tiina.toivonen@yrittajat.fi, 0415285679

Komissio kartoittaa kansallista ylisääntelyä

Komissio valmistelee

Mistä on kyse?

EU:n komissio kartoittaa esimerkkejä tapauksista, joissa yritykset kohtaavat ylisääntelyä. Ylisääntelyyn liittyy EU:n lainsäädännön vaatimusten ylittämistä kansallisen lainsäädännössä esimerkiksi EU-säännöksen täytäntöönpanon aikana, mikä lisää kustannuksia ja rasitteita yrityksille ilman, että rikotaan EU-oikeita.

Ylisääntelyä voi esiintyä jäsenvaltioissa eri muodoissa, kuten

- Tiukat normit (korkeammat normit, EU:n säädöksen soveltamisalan laajentaminen, kieli- ja turvallisuusvaatimukset, raportointivelvoitteet, lisämerkintävaatimukset jne.)
- Hallinnolliset menettelyt (lupa-, ilmoitus- tai lupavaatimukset, rinnakkaiset tai useat menettelyt eri tasoilla (paikallisella, alueellisella tai kansallisella tasolla), uudet asiakirjavelvoitteet);
- Tulkintaohjeet (EU:n määritelmien tiukat tai toisistaan poikkeavat oikeudelliset tulkinnat)
- Täytäntöönpanotoimenpiteet (tiukat seuraamukset, raskaat tietojen antamista koskevat määräykset, toistuvat tarkastukset).

SY antaa asiasta komissiolle lausuntonsa määräpäivään 15.9. mennessä. Tätä varten on konsultoitu SY:n valiokuntia ja toimialajärjestöjä.

Yrittäjien kanta

Suomessa on perinteisesti implementoitu EU-säännökset säntillisesti. Lisäksi on ollut tyypillistä säätää EU-sääntelyn päälle kansallisesti yrityksille velvoitteita tuovaa lisäsääntelyä. Tämä nk. gold plating (kultaaminen) tarkoittaa Suomessa EU-direktiivien kansallista täytäntöönpanoa tiukemmin, mitä direktiivi edellyttää. Suomi-lisien säätäminen lisää yritysten hallinnollista taakkaa sekä kustannuksia ja heikentää kotimaisten yritysten kilpailukykyä suhteessa muiden EU-maiden yrityksiin. Myös OECD on kiinnittänyt huomiota Suomen taipumukseen harrastaa "ylikuoruttamista".

SY:n kannat:

- EU-sääntelyn implementoinnissa sitoudutaan välttämään kansallista lisäsääntelyä ja hyödyntämään sääntelyn sallimia joustoja yritysmuotoisesta sekä pyrkimään ratkaisuihin, jotka lisäävät suomalaisten yritysten kilpailukykyä.
- Olemassa olevat Suomi-lisät selvitetään ja poistetaan yritysten kilpailukykyä parantamiseksi.
- Kuluttajansuojan tulee perustua EU-sääntelyn maltilliseen toimeenpanoon, selkeyteen ja oikeasuhtaisuuteen, jotta kilpailukyky vahvistuu ja markkinat toimivat paremmin.

Valmistelua sarjavalittajien pysäyttämiseksi

Valmistelussa ministeriöissä

Mistä on kyse?

Kolme ministeriä (Meri, Ikonen ja Multala) on käynnistänyt selvityksen siitä, miten aiheettomiin valituksiin voitaisiin puuttua tulevaisuudessa. Aiheettomat valitukset hidastavat muun muassa kaavoitusta ja rakentamista, ts. yritysten hankkeita ja investointeja. Pahimmillaan valitus tehdään kiusaamistarkoituksessa.

Orpon hallitus päätti syyskuun budjettiriihessä, että aiheettomien valitusten ehkäisemiseksi oikeusministeriössä valmistellaan hallituksen esitys etukäteismaksun (siltä osin, kun valitus koskee muuta kuin valittajan omaa asiaa) ja seuraamusmaksun käyttöönotoksi hallinto-oikeuksissa. Esitys lähetetään poliittisen käsittelyn jälkeen lausunnoille alkuvuodesta 2027.

Valtiovarainministeriössä valmistellaan hallituksen esitys kuntalakiin tehtäväksi muutokseksi, jolla oikeus kunnallisvalituksen tekoon yksityishenkilön ja kunnan välisestä asuinkiinteistön kaupasta rajataan asianosaisille. Esitys annetaan syksyn 2026 aikana. Lisäksi valtiovarainministeriö ja oikeusministeriö selvittävät muita mahdollisia keinoja puuttua ilmielviin sarjavalitustapauksiin kunnallisvalituksissa.

Eduskunnassa käsittelyssä olevassa alueidenkäyttölaissa rajoitetaan asemakaavan valitusoikeutta nykyisestä. Nykyään valituksen voi tehdä jokainen kuntalainen mutta jatkossa valitusoikeus edellyttää valittajan asianosaisuutta.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää perusteltuna, että niin kutsuttuja sarja- ja kiusantekovalituksia suitsitaan. Oppia tulee hakea ulkomailta, joissa turhiin valituksiin puututaan esimerkiksi jo prosessin alkutaipaleella tai arvioimalla, onko henkilö sarjavalittaja. Myös lainsäädäntöön tehtävät ja perusteltavissa olevat valitusoikeuden rajaukset sekä kohtuulliset valitusmaksut ovat kannatettavia.

Kilpailuneutraliteettia halutaan vahvistaa

Valmistelussa ministeriössä

Mistä on kyse?

Hallituksen tavoitteena on parantaa reilua kilpailua markkinoilla. Työ- ja elinkeinoministeriö pyysi loppuvuodesta 2025 lausuntoja arviomuistiosta, joka käsittelee suosituksia kilpailuneutraliteetin uudistamiseksi. Arvioidut suositukset perustuvat professori Kirsi-Maria Halosen selvitykseen, jonka mukaan kilpailuneutraliteettisääntelyä ei noudateta julkisella sektorilla niin hyvin kuin pitäisi. Selvitys esittää 11 suositusta, jotka keskittyvät erityisesti neutraliteettisääntelyn selkeyteen ja täytäntöönpanon tehokkuuteen.

Kilpailulain kilpailuneutraliteettilakia koskeva hallituksen esitysluonnos oli kesällä lausunnolla. Tavoitteena on, että hallituksen esitys annetaan eduskunnalle syyskaudella 2026.

Yrittäjien kanta

Kilpailulain kilpailuneutraliteettisäännökset eivät kiellä julkista sektoria harjoittamasta yksityisen sektorin kanssa kilpailevaa toimintaa, vaikkakin tällaiselle toiminnalle on asetettu yritysmuotoon ja hinnoitteluun liittyviä ehtoja. Myös voimassa oleva kuntalaki mahdollistaa, että kunta voi kilpailla yritysten kanssa. Pidämme nykyasetelmaa erittäin ongelmallisena. Julkisen vallan tulee ensisijaisesti luoda sellaiset puitteet yritystoiminnalle, että niillä on mahdollisuus menestyä, työllistää ja luoda alueille hyvinvointia. Julkisen vallan liiketoiminta tulisi olla mahdollista vain poikkeustilanteissa, kuten esimerkiksi todellisen markkinapuutteen ilmetessä.

Kilpailuneutraliteettia tulee parantaa kunnianhimoisilla keinoilla. Pidämme perusteltuna, että kilpailuneutraliteettia parantavassa jatkovalmistelussa arvioidaan kunnianhimoisesti, tulisiko kilpailuneutraliteettisääntely siirtää omaan erilliseen kilpailuneutraliteettilakiin. Lisäksi pidämme tärkeänä, että kilpailuneutraliteettia koskevassa jatkovalmistelussa kuullaan ja osallistetaan yrittäjä- ja elinkeinoelämän järjestöjä.

EU:n hankintasääntelyä uudelleentarkastellaan

Komissiossa valmistelussa

Mistä on kyse?

Komissio on aloittanut hankintadirektiivien uudistustarpeiden arvioinnin. SY on antanut asiasta lausuntonsa. Komission tarkoituksena on kyselyn perusteella arvioida muun muassa sitä, miten hyvin direktiiveillä on onnistuttu edistämään:

- kilpailun lisääntymistä sisämarkkinoilla
- pk-yritysten osallistumista hankintamenettelyihin
- hankintamenettelyjen yksinkertaistamista ja joustavuutta
- julkisten varojen käytön tehokkuutta, avoimuutta ja luotettavuutta
- ekologisesti ja sosiaalisesti vastuullisia sekä innovaatioille avoimia sisämarkkinoita.

Komissio antanee hankintoja koskevan aloitteensa 9.9. On todennäköistä, että uusi aloite annetaan asetuksena, millä voi olla kielteisiä vaikutuksia kansalliseen inhouse -sääntelyymme. Suomi kannattaa yhdessä 17 muun EU:n jäsenvaltion kanssa direktiivin antamista asetuksen sijasta. Näin ollen on oletettavaa, ettei neuvostovaiheen käsittely ole helppo. Ratkaisevaa on se, miten Irlanti tarttuu asiaan puheenjohtajuuskautensa aikana.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa EU-sääntelyn uudistamista siten, että pk-yritysten toimintamahdollisuudet osallistua hankintoihin paranevat sekä kilpailu ja kilpailuneutraliteetti lisääntyvät Suomessa ja sisämarkkinoilla.

Olemme esittäneet muun muassa, että:

- Hankintadirektiivi pysyy jatkossakin prosessilakina. Vastuullisuutta koskevia edellytyksiä ei tule kirjata hankintadirektiiviin, vaan sektorikohtaiseen lainsäädäntöön.
- Kilpailuneutraliteettia tulee parantaa laskemalla direktiivissä säädettyä ulosmyyntirajaa sekä asettamalla sidosyksikön omistusosuudelle vähimmäisvaatimus 10 prosenttia.
- Innovaatioille ja uusille ratkaisuille tulee jättää riittävästi tilaa.

Hankintasääntelyyn liittyvä edunvalvonta on SY:n yksi prioriteettihankkeista. Vaikuttamme asiassa aktiivisesti sekä komissioon että parlamenttiin, minkä lisäksi Irlannin rooli neuvostovaiheessa ja siihen vaikuttaminen on erityisen tärkeää. Käymme aktiivista vuoropuhelun myös SMEUnitedin, sisarjärjestöjemme, Suomen neuvottelijoiden sekä muiden elinkeinoelämän järjestöjen kanssa.

Toiminimiyrittäjä positiivisessa luottotietorekisterissä

Valmisteilla

Mistä on kyse?

SY on tehnyt edunvalvontatoimia, jotta toiminimiyrittäjien kohtuuton tilanne positiivisen luottotietorekisterin osalta helpottuisi. Hallitus päätti budjettiriihessä syksyllä 2025, että positiivinen luottotietorekisteri laajennetaan koskemaan myös toiminimiyrittäjiä. Toiminimiyrittäjien liiketulojen jääminen positiivisen luottotietorekisterin tiedoista vaikeuttaa merkittävästi näiden yrittäjien lainansaantia ja henkilökohtaisten hankintojen tekemistä.

Yrittäjien kanta

SY on tyytyväinen hallituksen päätökseen ja osallistuu keskusteluun, miten tilannetta tulisi käytännössä muuttaa. Yksi ratkaisu voisi olla, että positiiviseen luottotietorekisteriin viedään tieto henkilön yrittäjyydestä, mikä ohjaa luotonantajia arvioimaan yrittäjän tulot muista lähteistä kuin positiivisesta luottotietorekisteristä.

Yrittäjän Talousapu -palvelun jatko on turvattava

Jatkuva seuranta

Mistä on kyse?

Yrittäjän Talousapu -palvelun kautta tuhannet pienyrittäjät saavat vuosittain taloudellista neuvontaa talous- ja velkaongelmiinsa. Valtakunnallisen puhelinpalvelun rinnalla toimii alueellinen verkosto, jossa useat SY:n aluejärjestöistä ovat mukana. Lisäksi verkostoon kuuluu lukuisia muita toimijoita, kuten verohallinto, ulosottolaitos, konkurssiasiamies, Finnvera ja finanssiala, yrityskummit sekä Mieli ry. SY on ollut palvelun yhteistyökumppani jo lähes 20 vuoden ajan.

Yrittäjän Talousapu -palvelu sijaitsee Keha-keskuksen alaisuudessa. On kuitenkin ilmennyt, että säästöpainneiden vuoksi palvelu siirretään 2026 jälkeen toiseen paikkaan. On päätetty, että palvelu jatkuu, mutta se siirtyy johonkin elinvoimakeskuksista.

Yrittäjän Talousapu -palvelun kautta Suomi täyttää muun muassa maksukyvyttömyysasetuksen edellyttämän yrittäjän neuvontapalvelun.

Yrittäjien kanta

Yrittäjän Talousapu -palvelun toiminta tulee turvata jatkossakin. Sen vuoksi on tärkeää, että palvelulle osoitetaan riittävän ajoissa uusi kotipesä ja toimintaan tarvittava määräraha.

Tilinpäätösraportoinnin digitalisointi

Hallituksen esitys lausunnolla 16.9.2026 asti

Mistä on kyse?

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi lait kirjanpitolain, kaupparekisterilain ja tilintarkastuslain muuttamisesta. Muutoksen myötä tilinpäätös ja toimintakertomus laadittaisiin ja ilmoitettaisiin rekisteröitäväksi digitaalisessa muodossa, jos kirjanpitovelvollinen on rekisteröity osakeyhtiönä tai se on avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö, jonka kaikki (vastuunalaiset) yhtiömiehet ovat osakeyhtiöitä.

Myös sivuliikettä koskevien tilinpäätöstietojen digitaalisuudesta säädettäisiin. Niin ikään tilinpäätösmerkintä ja tilintarkastuskertomus laadittaisiin digitaalisesti. Ehdotus perustuu yhtiöoikeusdirektiiviin ja siihen tehtyihin muutoksiin.

Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 21.5.2026.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä, että tilinpäätösraportoinnin digitalisointia toteutetaan siten, että tavoitellut kustannus- ja tehokkuushyödyt tavoittavat myös pk-yritykset ja että muutosten kertakustannukset minimoidaan erityisesti pk-yritysten osalta.

Ehdotusta koskevassa vaikutusarviossa on huomioitava erityisesti pk-yrityksiin kohdistuvat mahdolliset uudet velvoitteet ja niiden aiheuttama hallinnollinen taakka, digitaalisen raportoinnin tekniset vaatimukset ja rajoitukset sekä digitaalisen raportoinnin toteuttamista koskevat mahdolliset siirtymäajat pk-yrityksille ja yksinyrittäjille.

LEI-tunnisteiden ylläpitotehtävien poistaminen PRH:lta

Hallituksen esitys annettu eduskunnalle 25.6.2026

Mistä on kyse?

Yritys- ja yhteisötietolaista kumottaisiin kansainvälistä yhteisötunnistetta eli LEI-tunnistetta koskevat säännökset. Patentti- ja rekisterihallitus ei jatkossa enää antaisi LEI-tunnistetta, joka oikeushenkilöllä tulee olla sen käydessä arvopaperikauppaa. Tunniste olisi tämän jälkeen haettava tunnisteita antavilta muilta palveluntarjoajilta. Patentti- ja rekisterihallituksen aikaisemmin antamat tunnisteet siirrettäisiin muiden palveluntarjoajien hallinnoitavaksi.

Esitys on osa julkisen talouden sopeuttamistoimia, joilla viranomaisten lakisääteisiä tehtäviä karsitaan.

Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 25.6.2026.

Asiantuntijakuulemisesta päätetty 2.9.2026 – Suomen Yrittäjät kuultavana.

Yrittäjien kanta

Suomessa on yli 30 000 yritystä, jotka käyttävät PRH:n palvelua, mikä vastaa noin 85 prosenttia koko markkinasta. Esitys toteutuessaan tarkoittaisi, että nämä yritykset joutuvat siirtämään myönnetyt tunnisteet muiden palveluntarjoajien rekistereihin.

Yrittäjät katsoo, että esityksen seurauksena yrityksille kokonaisuudessaan aiheutuvat kustannukset suurella varmuudella kasvaisivat. Esityksellä ei myöskään saavutettaisi merkittäviä tai edes vähäisiääkään kustannussäästöjä julkisen talouden näkökulmasta, sillä palvelun tuottamisen kustannukset on tähänkin asti katettu yrityksiltä perittävillä maksuilla.

Yrittäjät katsoo, että lakkauttaminen ei ole perusteltua yrityksille aiheutuvien kustannusten tai palvelua koskevien markkinoiden kannalta. Esityksessä annettujen tietojen valossa sitä ei voida perustella myöskään julkisen talouden sopeuttamisella.

Osakeyhtiölain ja osuuskuntalain tarkistaminen

Hallituksen esitys annettu eduskunnalle 9.7.2026

Mistä on kyse?

Osakeyhtiöitä ja osuuskuntia koskevan sääntelyn uudistaminen perustuu hallitusohjelmaan ja oikeusministeriön johtaman työryhmän valmistelemaan esitykseen. Työryhmämuistiossa ehdotetuissa muutoksissa on kyse mm. yhtiön purkamismenettelyn ja eräiden yritystoiminnan aloittamiseen liittyvien toimien sujuvoittamisesta sekä eräistä muista sääntelyä selkeyttävistä muutoksista. Yrittäjät on osallistunut työryhmän jäsenenä valmisteluun.

Hallituksen esitys annettu eduskunnalle 9.7.2026.

Asiantuntijakuulemisesta päätetty 2.9.2026 - Suomen Yrittäjät kuultavana.

Yrittäjien kanta

Muutosten tavoitteena on keventää yritysten hallinnollista taakkaa, parantaa yritystoiminnan yleisiä edellytyksiä sekä sujuvoittaa osakeyhtiön ja osuuskunnan rekisteristä poistamista ja purkamista koskevaa menettelyä. Työryhmäehdotus koostuu useista yksittäisiä muutosehdotuksia, joilla tavoitteisiin pyritään.

Suomen Yrittäjät pitää hallituksen esitysluonnoksessa esitettyjä tavoitteita lähtökohtaisesti oikeina ja näitä koskevia muutosehdotuksia kannatettavina.

Asian jatkovalmistelussa olemme pitäneet esillä erityisesti pienten apporttien vapauttamista nykyisen sääntelyn kaltaisesta byrokraattisesta menettelystä.

Esitys EU:n uudesta yhtiömuodosta (EU Inc.)

Euroopan komission ehdotus julkaistu

Mistä on kyse?

Euroopan komission omien selvitysten perusteella EU:n jäsenvaltioissa kasvuyrityksiä perustetaan määrällisesti enemmän kuin useilla verrokkimarkkinoilla, mutta tarkasteltaessa kasvuyritysten menestystä niiden elinkaaren myöhäisemmissä vaiheissa (yli 3 vuotta) eurooppalaisten kasvuyritysten suhteellinen määrä laskee merkittävästi verrokkeja enemmän. Yhtenä syynä ovat EU:n jäsenvaltioiden keskinäiset erot yhtiöoikeudellisessa sääntelyssä. Erot aiheuttavat hallinnollisia kustannuksia myös muille kuin kasvuyrityksille.

Komission ratkaisuehdotuksena on säätää asetuksella uudesta yhteiseurooppalaisesta yhtiömuodosta (EU Inc.), joka toimisi vaihtoehtona kansallisille yritysmuodoille (oy). Yhtiömuoto olisi avoin kaikille EU-jäsenvaltioita perustettaville tai jo perustetuille yhtiöille ja perustuisi täysin digitaaliseen asioimiseen.

Ehdotus sisältää säännöksiä mm. yhtiön perustamiseen, kotipaikan valintaan, kansallisten työntekijäedustajia koskevien säännösten soveltamiseen, maksukyvyttömyysmenettelyihin ja työsuhdeoptioihin ja niiden verotukseen.

Komissio on julkaissut lainsäädäntöehdotuksensa 18.3.2026. Euroopan parlamentin JURI-valiokunta käsittelee ehdotusta 7.9.2026. Ehdotuksen käsittely on myös alkanut neuvoston yhtiöoikeustyöryhmässä 23.3.2026. Ensimmäinen neuvoston kompromissiehdotus on laadittu ja ministeritason linjauskeskustelu on tarkoitus käydä 24.9.2026.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää komission esiin tuomia huolia huomionarvoisena. Sirpaloitunut yhtiöoikeudellinen sääntely on kasvun este sekä kasvuyrityksille että toimintansa vakiinnuttaneille yrityksille.

Komission ehdotus on monelta osin Suomen vallitsevan sääntelyn mukainen. Esimerkiksi sähköiseen asiointiin perustuva nopea yhtiön perustaminen on jo mahdollista ja purkamista koskevia menettelyjä ollaan päivittämässä kansalliseen osakeyhtiölakiin. Osa ehdotetuista säännöksistä haastaa nykyisiä kansallisia soveltamiskäytäntöjä, kuten työsuhdeoptioiden verotusta koskeva ehdotus.

Yrittäjät kannattaa komission ehdotusta ja pitää sitä hyvänä ratkaisuna nykytilanteen korjaamiseksi. Jatkoneuvottelujen kannalta oleellista on, että komission ehdotukseen ei tehdä muutoksia, joilla vesitettäisiin komission tavoitteita tai rajoitettaisiin Suomen nykyistä oikeusjärjestystä. Uuden yhtiömuodon käytettävyyden kannalta olennaista on myös, että se on muidenkin kuin kasvuyritysten käytettävissä.

Komissio toivoo ehdotuksensa nopeaa käsittelyä parlamentissa ja neuvostossa. Suomen Yrittäjät tukee tätä. Ilmeisenä riskinä kuitenkin on, että päätöksentekoa koskevat neuvottelut pitkittyvät tai pahimmillaan katkeavat tuloksettomina.

Patenttilain kokonaisuudistus ja hyödyllisyysmallilaki

Uusi patenttilaki hyväksytty, hyödyllisyysmallilain hallituksen esitys annettu

Mistä on kyse?

Patenttilain kokonaisuudistus on hyväksytty eduskunnassa. Laki tulee voimaan 1.6.2027.

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen hyödyllisyysmallilain muuttamiseksi. Esityksen mukaan hyödyllisyysmallilla suojattavalta keksinnöltä edellytettäisiin jatkossa samaa keksinnöllisyyden tasoa kuin patentilla suojattavalta keksinnöltä. Tämä tarkoittaisi sitä, että hyödyllisyysmallisuoja voisivat saada vain sellaiset keksinnöt, jotka täyttävät patentoitavuuden edellytykset. Ehdotuksen tavoitteena on vähentää nykyisen lain soveltamiseen liittyviä tulkintaongelmia ja parantaa sääntelyn ennakoitavuutta.

Työ- ja elinkeinoministeriö on lähettänyt lausunnoille myös virkavalmisteluna tehdyn hallituksen esitysluonnoksen, jolla korvattaisiin nykyinen laki maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä uudella puolustuskeksintölailla.

Sekä hyödyllisyysmallilain että puolustuskeksintölain on tarkoitus tulla voimaan yhtä aikaa patenttilain kokonaisuudistuksen kanssa 1.6.2027.

Yrittäjien kanta

SY pitää patenttilain ja hyödyllisyysmallilain uudistusta tarpeellisena, jotta keksintöjen suojaamista koskeva sääntely-ympäristö on ajantasainen ja turvaa keksijöiden oikeudet. SY on pitänyt tärkeänä, että hyödyllisyysmalli säilyy keksintöjen suojamuotona. Hyödyllisyysmallialin modernisointi on kuitenkin tarpeen. Hyödyllisyysmalli on erityisesti yksittäisille keksijöille ja vain kotimarkkinoilla toimiville pk-yrityksille tärkeä suojamuoto keksinnön suojaamiseksi.

Vaikka hyödyllisyysmallin keksinnöllisyysvaatimuksen yhdenmukaistaminen osaltaan kaventaa hyödyllisyysmallin käyttöalaa, on se kuitenkin omiaan parantamaan oikeusvarmuutta, erityisesti tilanteissa, joissa hyödyllisyysmallia vaadittaisiin julistettavan mitättömäksi. Hyödyllisyysmallilain ja patenttilain nykyisen soveltamiskäytännön näkökulmasta on kuitenkin perusteltua, että keksinnöllisyyden arviointi tapahtuu samoin periaattein molempien suojamuotojen kohdalla.

[HE 128/2026 vp | Valtiopäiväasiat | Eduskunta](#)

SY:n lausunto hyödyllisyysmallilaista: [Lausunto – Lausuntopalvelu](#)

SY:n lausunto puolustuskeksintölaista: [Lausunto – Lausuntopalvelu](#)

Albert Mäkelä, johtava asiantuntija, albert.makela@yrittajat.fi, 040 776 0560

EU:n tavoitteissa kuluttajille turvallisempi verkko

Komission ehdotus julkaistaan 04/2026

Mistä on kyse?

Digital Fairness Act -säädöksellä on tarkoitus selvittää useita asiakkaiden verkossa kohtaamia ongelmia, kuten petollisia käytäntöjä, sosiaalisen median vaikuttajien käyttämistä markkinoinnissa, digitaalisten tuotteiden riippuvuuteen johtavaa suunnittelua sekä personointikäytäntöjä, joissa hyödynnetään kuluttajien haavoittuvuutta. Säädöksellä pyritään myös selventämään yritysten velvollisuuksia erityisesti tietynlaisiin sopimuksiin tarvittavien kuluttajatietojen osalta.

Yrittäjien kanta

Koska aloitetta ei ole julkaistu, SY:n kanta on vielä yleisellä tasolla.

SY kannattaa sääntelyä, joka on mahdollista sovittaa myös uusiin ilmiöihin, ja joka ei vanhene digitaalisen ympäristön kehittyessä. Yrityksiin on kuitenkin viime vuosina kohdistunut runsaasti sääntelyä, minkä takia uuden lisäämistä pitäisi välttää. Sen sijaan tulisi keskittyä aiemman sääntelyn tehokkaaseen täytäntöönpanoon ja kokemuksen keräämiseen sen toimivuudesta.

Sääntelyn sirpaloitumista tulee välttää, jotta se pysyy myös pienimpien yritysten hallittavissa. Haavoittuvimpien kuluttajien suojeleminen ei saa johtaa eurooppalaisten pk-yritysten hallinnollisen taakan kasvuun, varsinkin, kun ne eivät SY:n näkökulmasta ole kuluttajien kohtaamien ongelmien varsinainen lähde.

Digital Fairness Actin tulisi suojella EU:n pk-yrityksiä epäreilulta kilpailulta verkkokaupassa, erityisesti niiltä EU:n ulkopuolisilta myyjiltä, jotka eivät noudata EU:n turvallisuuteen, työoloihin ja ympäristöön liittyviä standardeja.

Kuluttajariitojen vaihtoehtoinen riidanratkaisusääntely

Oikeusministeriön hanke on alkanut.

Mistä on kyse?

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2025/2647 kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta annetun direktiivin 2013/11/EU ja direktiivien (EU) 2015/2302, (EU) 2019/2161 ja (EU) 2020/1828 muuttamisesta eurooppalaisen verkkovälitteisen riidanratkaisuforumin lakkauttamisen johdosta (*ADR-muutosdirektiivi*) tuli voimaan 19.1.2026. Direktiivi on pantava kansallisesti täytäntöön viimeistään 20.3.2028, ja direktiivin täytäntöön panemiseksi annettuja säännöksiä on alettava soveltaa 20.9.2028.

ADR-muutosdirektiivillä mm. laajennetaan ADR-direktiivin soveltamisalaa tietyin edellytyksin kolmansien maiden elinkeinonharjoittajiin. Lisäksi direktiivin mukaan ADR-elinten tulee voida riitojen tehokkaan käsittelyn takaamiseksi yhdistää käsiteltäviä asioita.

Hankkeen tavoitteena on panna ADR-muutosdirektiivi kansallisesti täytäntöön. Lisäksi tavoitteena on löytää keinoja kuluttajariitalautakunnan käsittelyaikojen lyhentämiseksi ja lautakunnan toiminnan tehostamiseksi. Näiltä osin hankkeella toteutetaan hallitusohjelmakirjausta, jonka mukaan oikeuspalvelujen saatavuutta parannetaan arvioimalla kuluttajariitalautakunnan toiminnan kehittämistarpeet käsittelyaikojen lyhentämiseksi ja kuluttajien oikeusturvan parantamiseksi (10.2. Suomalaista oikeusvaltiota ja demokratiaa vahvistetaan, osio Oikeuspalvelujen saatavuutta parannetaan, s. 190).

Oikeusministeriö on asettanut hankkeelle työryhmän toimikaudelle 10.4.2026–31.3.2027.

Yrittäjien kanta

SY on mukana oikeusministeriön työryhmässä.

SY pitää tärkeänä, että direktiivin implementoinnissa vältetään kansallista lisäsääntelyä. Tärkeää on myös Kuluttajariitalautakunnan toiminnan tehostaminen ja käsittelyaikojen lyhentäminen, jotta riidat voidaan ratkaista nykyistä sujuvammin. Uudistuksissa on varmistettava myös yrittäjien oikeusturvan toteutuminen tasapuolisesti.

Halpatuonnin yhteistyöryhmä ”temuttamisen” suitsimiseksi

Työryhmä on perustettu.

Mistä on kyse?

Suurten kansainvälisten ja erityisesti kolmansien maiden verkkokauppa-alustojen lisääntynyt tarjonta sekä aggressiivinen markkinointi on johtanut tavaratulvaan EU:n ja Suomen markkinoille. Tullin arvion mukaan kiinalaisista verkkokaupoista tuli Suomeen jo yli 50 miljoonaa lähetystä 2025. Suomi menettää lisääntyvän Kiina-kaupan vuoksi merkittävän määrän verotuloja ja työpaikkoja. Tuotteet eivät useinkaan täytä EU:n ja Suomen tuoteturvallisuus- tai ympäristövaatimuksia. Tilanne on aiheuttanut epäoikeudenmukaisen kilpailuasetelman Suomessa toimiville erikoiskaupan yrityksille.

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti yhteistyöryhmän ajalle 11.5.2026–31.12.2027 tavoitteena seurata ja tukea kansallisia sekä EU-tason toimia halpatuonnin aiheuttamien ongelmien ratkaisemiseksi. Ryhmä toimii viranomaisten ja sidosryhmien tiedonvaihdon ja valmistelun foorumina. Yhteistyöryhmän tehtävänä on muun muassa tukea yhteisen tilannekuvan muodostamista, toimenpiteiden valmistelua ja EU-vaikuttamista, seurata toimien vaikuttavuutta sekä edistää tiedonvaihtoa halpatuonnin ilmiöistä ja riskeistä. Lisäksi ryhmä tukee Suomen EU-kannanmuodostusta sekä selvittää mahdollisia kansallisia lainsäädäntömuutoksia.

Yrittäjien kanta

SY on mukana yhteistyöryhmässä.

Halpatuonnin ongelmiin tulee nopeasti löytää ja toimeenpanna tehokkaat unionin tasoiset ja kansalliset ratkaisut suomalaisten pk-yritysten kilpailukyyn turvaamiseksi.

Suomessa toimivien yritysten kannalta keskeistä on, että kaikkien EU:n markkinoille tuotteita myyvien yritysten tuotteiden alkuperän, turvallisuuden ja laadun tulee vastata niin EU:n kuin Suomen vaatimuksia. Suomeen kuluttajatuotteita myyvien yritysten pitää myös osallistua tuotteiden ja pakkausten kierrätys- ja ympäristömaksuihin samalla tavalla kuin kotimaassa toimivat yritykset. Myös muiden maksujen ja velvoitteiden tulee vastata maassamme toimivien yritysten velvoitteita.

Halpatuontiin liittyvät ongelmat eivät ole enää myöskään ainoastaan yksittäisten kuluttajien tuoteturvallisuutta tai asiakassuhdetta koskevia kysymyksiä. Niistä on muodostumassa laajempi ilmiö, joka koskettaa suomalaisen yhteiskunnan ja kansallisen turvallisuuden keskeisiä osa-alueita.

[Halpatuonnin yhteistyöryhmä - Valtioneuvosto](#)

[Suomeen ”temutetaan” tänä vuonna 50 miljoonaa pakettia – Näin Yrittäjät suitsisi tavaratulvaa](#)

[Kiinasta - Yrittajat.fi](#)

[Yrittäjät: Pakettiralliin on luvassa tolkkua - ”Tilanne on yrityksille kestävä” - Yrittajat.fi](#)

Sanna Lempiäinen, asiantuntija, sanna.lempiainen@yrittajat.fi, 040 9693 112

Tuotevastuudirektiivi pannaan kansallisesti täytäntöön

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Tuotevastuudirektiivi annettiin lokakuussa 2024 ja se on pantava kansallisesti täytäntöön viimeistään joulukuussa 2026. Tuotevastuudirektiivillä päivitetään sääntöjä, jotka koskevat valmistajan ja eräiden muiden tahojen vastuuta turvallisuudeltaan puutteellisista tuotteista sekä seikkoja, jotka tulee ottaa huomioon tuotteen puutteellista turvallisuutta arvioitaessa. Korvaukselle ei saisi jatkossa asettaa alarajaa ja korvauksen saamista helpotettaisiin. Myös vanhentumissäännöksiä tarkistettaisiin. Lisäksi turvallisuudeltaan puutteellisen tuotteen aiheuttamasta vahingosta voisi jatkossa joutua vastuuseen useampi toimija kuin ennen.

Yrittäjien kanta

Direktiivin implementoinnissa kansalliseen lainsäädäntöön tulee huomioida kansallinen joustovara ja välttää kansallista lisäsääntelyä. Kansallinen sääntelyn tulee pysyä mahdollisimman lähellä direktiivin vähimmäisvaatimuksia eikä sisältää sellaisia kansallisia lisävelvoitteita, jotka voisivat heikentää suomalaisten yritysten kilpailukykyä EU:n sisämarkkinoilla.

SY pitää ehdotettua kansallista ratkaisua jättää direktiivin pääsääntöä kehittelyriskipuolustuksesta soveltamatta yritysten näkökulmasta ongelmallisena sekä hallitusohjelman vastaisena. Kehittelyriskipuolustus tarkoittaa mahdollisuutta vapautua vastuusta tilanteessa, jossa tuotteen turvallisuuspuutetta ei ole voitu havaita sen ajan tiedon ja teknisen tiedon perusteella. Useimmissa EU-maissa, kuten Ruotsissa, tämä vastuuvapausperuste direktiivin pääsääntönä on käytössä. Jos Suomi päättää nyt olla soveltamatta direktiivin pääsääntöä ja olla ottamatta kehittelyriskipuolustusta käyttöön, yritysten vastuu muodostuu joissakin tilanteissa ankarammaksi kuin muissa jäsenvaltioissa toimivilla yrityksillä. Tämä voi heikentää suomalaisten yritysten kilpailuasemaa erityisesti teknologia-, ohjelmisto- ja innovaatioaloilla, joissa tuotteisiin liittyvät riskit voivat olla vaikeasti ennakoitavissa.

Matkapalveluyhdistelmistä annettu laki muuttuu

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Uudella Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2026/1024 muutetaan voimassa olevaa matkapakettidirektiiviä. Muutoksilla pyritään paitsi tarjoamaan matkustajille nykyistä tehokkaampaa suojaa, myös yksinkertaistamaan ja selventämään tiettyjä ongelmallisiksi osoittautuneita säännöksiä.

Kansallisesti tavoitteena on panna täytäntöön matkapakettidirektiivin muutosdirektiivi. Työryhmä valmistelee hallituksen esityksen muotoon laaditun ehdotuksen direktiivin täytäntöön panemiseksi tarvittavasta lainsäädännöstä.

Yrittäjien kanta

Yrittäjät on katsonut, että sääntelyllä ei tule rajoittaa alalla toimivien pk-yritysten mahdollisuuksia, erityisesti pienempien matkanjärjestäjien toimintamahdollisuuksia. Direktiivi lisää elinkeinonharjoittajien tiedonantovelvoitteita, jotka ovat jo nykyisellään hyvin laajat. Kuluttajat ovat jo nyt ”informaatioähyssä”, minkä vuoksi kuluttajat eivät tutustu tietoihin asianmukaisesti ja kunnolla. Lisäksi tiedonantovelvoitteiden lisääminen on vastoin komission tavoitetta vähentää ja yksinkertaistaa elinkeinonharjoittajille sääntelystä aiheutuvaa hallinnollista taakkaa.

Yrittäjät on myös katsonut, että kuluttajansuojaa koskeva direktiivi ei ole oikea instrumentti säädellä yritysten välisiä sopimussuhteita ja puuttua yritysten väliseen sopimusvapauteen.

Direktiivin kansallisessa täytäntöönpanossa tulee välttää kansallista lisäsääntelyä.

Matkustajien oikeudet multimodaalisissa matkoissa

Euroopan parlamentin käsittelyssä

Mistä on kyse?

Komissio on antanut ehdotukset matkustajanoikeusasetuksen muuttamisesta sekä asetukseksi matkustajien oikeuksista multimodaalisissa matkoissa. Ehdotuksen tavoitteena on matkustajan oikeuksien parantaminen matkalla, jossa yhdistetään vähintään kaksi nykyisen matkustajansuojasäännösten soveltamisalaan kuuluvaa matkaa, esimerkiksi lento- ja junamatka.

Yrittäjien kanta

Sääntelyssä tulee matkustajien oikeuksien lisäksi ottaa huomioon eri palveluntarjoajien ja toimijoiden edut ja tasapuoliset kilpailuedellytykset. Kuluttajaoikeuden pääasiallinen sääntelykohde eli kuluttajakaupassa toimiva elinkeinonharjoittaja jää liian vähäiselle huomiolle. Onnistuneen ja tasapainoisen sääntelyn tulisi yhtäläisesti turvata myös elinkeinonharjoittajalle ennakoitavissa oleva, tasapainoinen liiketoimintaympäristö. Toimivat sisämarkkinat tarvitsevat tasapainoista sääntelyä, joka ottaa huomioon kaikkein pienempien yritysten aseman ja mahdollisuudet toimia markkinoilla, myös matkustusalalla. Sääntelyn kumulatiivinen vaikutus, yritysten velvollisuus olla selvillä kaikista velvoitteista sekä sääntelyn aiheuttama hallinnollinen taakka ovat pienyrittäjille paikoin kohtuuttomia ja riskinä on, että erityisesti pieniä yrityksiä poistuu markkinoilta.

Ehdotuksesta yrityksille aiheutuva hallinnollinen taakka ei ole linjassa komission sitoumuksen kanssa vähentää yrityksille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa ja vähentää yritysten raportointivelvoitteita 25 prosenttia.

Tietosuoja-asetuksen velvoitteita kevennettävä (GDPR)

Euroopan parlamentin käsittelyssä

Mistä on kyse?

Komissio ehdottaa sääntöjen yksinkertaistamiseksi ja byrokratian vähentämiseksi sisämarkkinoilla julkaisemassaan Omnibus IV -paketissa, että alle 750 työntekijän yritykset eivät olisi velvollisia pitämään tietosuoja-asetuksen 30 artiklassa säädettyä selostetta käsittelytoimista, paitsi jos niiden henkilötietojen käsittelyä voidaan pitää korkeariskisenä.

Lisäksi komissio julkaisi marraskuussa 2025 Digital Package -nimisen lainsäädäntöehdotuksen, jonka kokonaisuus pyrkii yhdistämään ja yksinkertaistamaan useita EU:n digisääntöjä sisältäen myös muutoksia tietosuoja-asetukseen. Tietosuoja-asetuksen osalta mm. selkeytetään henkilötietojen pseudonymisointia ja luodaan selkeämmät säännöt henkilötietojen käsittelystä tekoälyjärjestelmiä ja -malleja kehitettäessä sekä tieteellisen tutkimuksen ja innovoinnin yhteydessä. Myös evästevaatimuksia yksinkertaistetaan ja luodaan "valkoinen luettelo" vaarattomista käyttötarkoituksista, joihin yritysten ei tarvitse pyytää käyttäjiltä suostumusta.

Yrittäjien kanta

Yleisen tietosuoja-asetuksen soveltaminen on osoittautunut pk-yrityksille hankalaksi, koska asetus on laadittu suurten yritysten näkökulmasta. Asetus asettaa yrityksille raskaita hallinnollisia velvoitteita eikä huomioi pk-yritysten rajallisia resursseja näiden velvoitteiden noudattamisessa. Asetusta tulisi muuttaa siten, että pk-yrityksille asetuksessa asetettuja vaatimuksia kevennettäisiin erityisesti matalariskisten henkilötietojen käsittelyn osalta.

Komission tavoite olisi voinut olla kunnianhimoisempi, mutta nyt tehdyt ehdotukset yritysten sääntelytaakan vähentämisestä tulee kuitenkin saattaa mahdollisimman pian voimaan.

Välimiesmenettelylain uudistaminen

Hallituksen esitys eduskunnassa

Mistä on kyse?

Hanke perustuu hallitusohjelmaan, jonka mukaan selvitetään välimiesmenettelylain uudistamistarpeet ja valmistellaan tarpeelliset säädösmuutokset Suomen välimiesmenettelytoiminnan kilpailukyvyyn edistämiseksi. Välimiesmenettelylakia modernisoidaan teknisiltä osin vastaamaan parhaita kansainvälisiä käytäntöjä.

Hallituksen esitys HE 119/2026 vp uudeksi välitysmenettelylaiksi on annettu eduskunnalle viikolla 25.6.2026.

Yrittäjien kanta

SY oli välimiesmenettelylain uudistamista valmistelevan työryhmän seurantaryhmässä, jonka toimikausi päättyi 31.10.2025.

Välimiesmenettelylain uudistaminen on tärkeää vastaamaan yhteiskunnan ja liike-elämän kehitystä sekä kaupallisen riidanratkaisutoiminnan kansainvälistymistä.

Sääntelyssä tulee huomioida, että elinkeinonharjoittajien väliset kaupalliset sopimukset eivät useinkaan ole kahden yhdenvertaisen toimijan välisiä sopimuksia. Mikro- ja pienyrittäjien taloudelliset resurssit ja yritysten ominaispiirteet tulee huomioida erityisesti menettelyn kustannusten jakautumisessa.

Tartuntatautilain kokonaisuudistus on käynnistynyt

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistänyt tartuntatautilain kokonaisuudistuksen. Hankkeen päämääränä on kehittää ja tehostaa tartuntatautien torjuntaa sekä varautumista tartuntatautiepidemioihin ja pandemioihin. Lainsäädännön uudistuksen tavoitteena on vastata toimintakentän tarpeisiin muun muassa toimivaltuuksien selkeyttämiseksi, riittävien ja oikea-aikaisten tartuntatautien torjuntakeinojen säätämiseksi lakiin sekä toimeenpanna Suomea koskevat EU- ja kansainväliset tartuntatauteja koskevat velvoitteet kansallisesti. Hankkeen tuotoksena syntyisi uudistettu tartuntatautilaki sekä siihen liittyvät asetukset.

Hallituksen esitysluonnos tartuntatautilain uudistamiseksi oli lausuntokierroksella ja SY jätti esitykseen lausuntonsa.

Yrittäjien kanta

Tartuntatautisääntely on uudistettava. Tavoitteena on oltava selkeä ja ymmärrettävä sekä oikeudenmukainen kokonaisuus.

Mahdollisissa tulevaisuuden epidemiatilanteissa on tärkeää pyrkiä siihen, että yhteiskunta pysyy auki ja yritykset voivat harjoittaa normaalia liiketoimintaa. Mahdollisten rajoitustoimien tulee olla täsmällisesti kohdennettuja ja elinkeinonharjoittajien yhdenvertainen kohtelu on varmistettava. Elinkeinoharjoittamiseen kohdistuvien rajoitusten kustannukset on korvattava.

Tartuntatautisääntelyn yhteydessä on arvioitava myös työ- ja sosiaalioikeudellisen sääntelyn toimivuus pandemiatilanteissa sekä sääntelyn muutostarpeet.

Sääntelyuudistuksen yhteydessä pitää myös pohtia, onko ja millä edellytyksillä mahdollista säätää normaalioloissa jonkin alueen rajojen sulkemisesta. Tärkeää on, että sääntely on yhdenmukaista muun Euroopan kanssa. Maahantulorajoitukset eivät perusteettomasti saa olla muuta Eurooppaa tiukemmat. Mahdollisten matkustusrajoitusten tulee olla oikeasuhtaisia, selviä ja yksiselitteisiä.

Terveysuojelulainsäädännön kokonaisuudistus

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistänyt terveydensuojelulainsäädännön kokonaisuudistuksen, jossa uudistetaan terveydensuojelulaki ja sen nojalla annetut asetukset. Uudistuksen tavoitteena on ajanmukaistaa sääntely vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä, parantaa lainsäädännön selkeyttä ja johdonmukaisuutta sekä vahvistaa terveydensuojelun vaikuttavuutta ja kriisinkestävyyttä.

Yrittäjien kanta

Uudistuksen tavoitteena tulee olla selkeä ja ymmärrettävä sekä oikeudenmukainen kokonaisuus yhdessä muun uudistettavan lainsäädännön kanssa.

Valmiuslain kokonaisuudistus on käynnistynyt

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Valtioneuvosto on asettanut työryhmän valmistelemaan valmiuslain kokonaisuudistusta. Hankkeen tavoitteena on arvioida valmiuslain ajantasaisuus, toimivuus ja kehittämistarpeet sekä valmistella uudistuksen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat säädösehdotukset. Tavoitteena on johdonmukainen, ajantasainen ja perustuslain kanssa sopusoinnussa oleva sääntelykokonaisuus, joka tarjoaa edellytykset tehdä erilaisten poikkeustilanteiden hallitsemiseksi oikea-aikaiset päätökset sekä sisältää asianmukaiset ja riittävät toimivaltuudet näiden päätösten toteuttamiseksi.

Työryhmän mietintö ehdotukseksi uudeksi valmiuslaiksi oli lausuntokierroksella ja SY antoi asiassa lausuntonsa.

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle viikolla 40/2026.

Yrittäjien kanta

SY suhtautuu valmiuslain uudistamiseen myönteisesti, sillä Covid-19-pandemia osoitti, että valmiuslain sotilaallisten kriisien painopiste on puutteellinen esimerkiksi elinkeinoelämän ja kokoontumisten rajoittamisten osalta.

Uudistuksen tavoitteena tulee olla selkeä ja ymmärrettävä sekä oikeudenmukainen kokonaisuus yhdessä muun uudistettavan lainsäädännön kanssa.

Suomen standardisointistrategia kasvun tueksi

Strategiatyö on alkanut

Mistä on kyse?

Orpon hallitus on luvannut laatia kansallisen standardisointistrategian, joka määrittelee kansalliset standardoinnin painopistealueet ja vahvistaa standardisoinnin roolia yritysten kilpailukyvyn tukemisessa. Strategiatyö on alkanut syyskuussa 2025 TEM:n asettaessa selvityshenkilön tekemään sisäisen selvityksen asiasta. Strategiaa valmistellaan työ- ja elinkeinoministeriössä yhteistyössä muiden ministeriöiden ja sidosryhmien kanssa. TEM on julkaissut Standardisointistrategian taustaselvityksen 20.2.2026. Strategiavalmistelua seuraa standardisointistrategian seurantaryhmä, jonka toimikausi on 1.2.-31.12.2026.

Yrittäjien kanta

Standardisointistrategian luominen on niin Suomen kuin pk-yritystenkin kasvun ja kilpailukyvyn tukemiseksi tärkeää. Pk-yritysten ääni tulee kuulua sekä strategiassa että standardoinnissa.

Suomen Yrittäjät on mukana standardisointistrategian seurantaryhmässä.

Standardointiasetus tarkistetaan

Komissio antaa ehdotuksensa Q3/2026.

Mistä on kyse?

Komissio ilmoitti tarkistavansa standardointiasetusta vuoden 2025 EU:n kilpailukykykompassin yhteydessä tavoitteenaan tehdä standardointiprosesseista nopeampia ja helpommin saavutettavia erityisesti pk-yritysten ja startup-yritysten kannalta. Kuten vuonna 2022 annetussa EU:n standardointistrategiassa todetaan, EU:n kilpailukyky, teknologinen suvereniteetti ja kyky suojella arvojaan ja etujaan perustuvat yhä enemmän sen rooliin maailmanlaajuisena standardien asettajana.

Yrittäjien kanta

Pk-yritykset tulee ottaa vahvemmin mukaan eurooppalaiseen ja kansainväliseen standardointiprosessiin, jotta standardeja ei luoda vain suurten yritysten ehdoilla. Pk-yritysten osallistuminen standardointiin tulee aidosti mahdollistaa, mikä vaatii tarpeellisia resursseja, kohdennettua tukea ja käytännöllisiä mekanismeja osallistumisen kynnyksen madaltamiseksi. Pk-yrityksiä tulee tukea myös standardien tehokkaassa toimeenpanossa ja käytössä. Pk-yritysten ääni tulee kuulua selkeästi sekä standardointiin liittyvissä strategioissa että käytännön standardointityössä.

Standardointiprosessien tulee olla tehokkaita ja nopeita, jotta Euroopalla on mahdollista vastata nopeasti teknologiseen kehitykseen ja globaaliin kilpailuun. Euroopan tulee olla standardoinnin etulinjassa ja varmistaa vahva osallistuminen kansainväliseen standardointiin.

Uuden tuotelainsäädäntökehityksen tarkistaminen (NLF)

Komissio antaa ehdotuksensa Q3/2026

Mistä on kyse?

Uusi tuotelainsäädäntökehys (NLF) on EU:n tuotelainsäädännön perusta, mutta vuoden 2022 arvioinnin mukaan sitä on päivitettävä vastaamaan digitalisaatiota, kiertotaloutta ja markkinoiden muutoksia. Tavoitteena on vähentää tarpeetonta byrokratiaa, tehostaa menettelyjä ja parantaa tuotteiden vaatimustenmukaisuutta erityisesti tiedon saatavuuden, kiertotalouden edellytysten ja CE-merkinnän ymmärrettävyyden osalta, hyödyntäen synergioita standardointi- ja markkinavalvontasäätelyn kanssa.

Yrittäjien kanta

Uusi lainsäädäntökehys (NLF) on keskeinen EU:n sisämarkkinoiden toimivuudelle, ja sen uudistaminen on tarpeen digitalisaation, kiertotalouden ja verkkokaupan kasvun vuoksi. Uudistuksen on kuitenkin noudatettava Think Small First- ja Once Only -periaatteita eikä se saa lisätä pk-yritysten hallinnollista taakkaa.

Digitaalinen tuotepassi (DPP) tarjoaa mahdollisuuden vähentää päällekkäistä raportointia ja tukea kestävyyttä, korjausta ja uudelleenkäyttöä, mutta velvoitteiden ja kustannusten on oltava pk-yrityksille kohtuullisia, eikä vastuuta tiedon saatavuudesta saa siirtää epäreilusti arvoketjussa alaspäin.

CE-merkinnän säilyttäminen ja keskeisten käsitteiden, erityisesti "olennaisen muutoksen", selkeyttäminen on tärkeää, jotta korjaus-, päivitys- ja uudelleenvalmistustoimintaa ei tarpeettomasti rajoiteta ja pk-yritysten rooli kiertotaloudessa turvataan.

EU:n markkinavalvonta-asetuksen uudistaminen

Komissio antaa ehdotuksensa Q3/2026.

Mistä on kyse?

Markkinavalvonta-asetus (EU) 2019/1020 varmistaa, että EU:n markkinoille saatettavat muut kuin elintarviketuotteet täyttävät EU:n vaatimukset, erityisesti turvallisuuden osalta, myös silloin kun tuotteet tulevat EU:n ulkopuolelta. Asetusta on sovellettu vuodesta 2021 lähtien, ja sitä valvovat markkinavalvontaviranomaiset ja tulliviranomaiset EU:n ulkorajoilla.

Asetusta arvioidaan parhaillaan, jotta sen toimivuutta ja kehittämistarpeita voidaan tarkastella, mukaan lukien mahdollisuus vahvistaa EU-tason markkinavalvonnan koordinaatiota erityisesti verkkokaupan kasvun vuoksi.

Arviointi tukee EU:n sisämarkkinastrategiaa ja täydentää yleistä tuoteturvallisuusasetusta, NLF:n uudistusta ja standardisointisääntöjen tarkistamista. Arvioinnissa tarkastellaan asetuksen vaikuttavuutta, tehokkuutta, johdonmukaisuutta ja EU-lisäarvoa sekä sen vaikutuksia pk-yrityksiin ja kilpailukykyyn.

Yrittäjien kanta

Tasapuolisten toimintaedellytysten merkitys markkinavalvonnassa korostuu. Kaikkien EU-markkinoille saatettavien tuotteiden on noudatettava samoja turvallisuus- ja vaatimustenmukaisuussääntöjä alkuperästä riippumatta. Valvonta on kuitenkin puutteellista erityisesti kolmansista maista verkkokaupan ja drop-shippingin kautta tulevien tuotteiden osalta, mikä vaarantaa kuluttajaturvallisuuden ja heikentää EU-yritysten kilpailuasemaa.

Vaadimme vastuuaukkojen sulkemista ja verkkoalustojen vastuun selkeyttämistä. Tuemme vahvempaa EU-tason koordinaatiota ja resurssien yhdistämistä, mahdollisesti EU-tasoisien markkinavalvontaviranomaisen avulla, jotta valvonta ulkorajoilla olisi tehokkaampaa ja sisämarkkinoiden toimivuus turvataan.

Kaavoittamista sujuvoitetaan

Eduskunnan käsittelyssä

Mistä on kyse?

Ympäristöministeriön alueidenkäyttötyöryhmä valmisti mietinnön uudeksi alueidenkäyttölaiksi. SY oli työryhmässä. Työryhmä esitti muun muassa kaavoituksen sujuvoittamista, valitusoikeuden rajaamista sekä maanomistajan kaava-aloiteoikeuden säätämistä. Työryhmän esitys saatettiin suurelta osin hallituksen esitykseksi, mutta muuttui hieman kielteisempään suuntaan tuulivoiman etäisyyssääntelyn osalta poliittisella päätöksellä. Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle.

Yrittäjien kanta

Esitys on monilta osin tavoitteidemme mukainen ja investointeja vauhdittava.

EU:n pakkaus- ja pakkausjäteasetus

Voimassa, komissio valmistelee muutoksia

Mistä on kyse?

Uutta EU:n pakkauksia ja pakkausjätettä koskevaa asetusta (PPWR) on sovellettu porrastetusti 12.8.2026 alkaen. Uusi lakimuutos muuttaa pakkausten vaatimuksia mm. kestävyiden ja kierrätettävyyden osalta sekä pakkausten tuottajavastuuta. Tuottajavastuu tarkoittaa, kuka on velvollinen järjestämään jatkossa pakkausjätteen keräyksen, käsittelyn ja kierrätyksen.

Asetuksen myötä muun muassa suomalaisella verkkokauppamyymälällä on jatkossa velvollisuus osallistua omien pakkaustensa jätehuollon kustannuksiin toisessa EU-maassa. Tuottajavastuu on ollut voimassa jo ennen asetusta lähes kaikissa EU-jäsenvaltioissa, minkä vuoksi tilanne ei kaikkien yritysten osalta muutu aikaisemmasta. On kuitenkin maakohtaisesti vaihdellut, mikä taho hoitaa pakkausten tuottajavastuunveloitteet. Suomeen kohdistuvassa verkkokaupassa se on jo aiemminkin ollut, esimerkiksi kiinalainen verkkokauppa.

Pakkaus- ja pakkausjäteasetuksessa on kuitenkin ylisääntelyä ja ratkaisemattomia ongelmia. Komissio etsii tapaa, jolla yritykset, jotka vievät tavaraa useampaan EU-maahan, voisivat hoitaa tuottajavastuunveloitteensa yhdellä luukulla. Lisäksi komissio on omnibus VIII -paketissaan ehdottanut asetuksesta poistettavaksi velvollisuuden asettaa toiseen EU-maahan valtuutettu edustaja. Parannuksia ja kevennyksiä odotetaan annettavaksi syyskaudella julkaistavan kiertotalousaloitteen yhteydessä.

Aiheesta järjestetään webinaari: <https://www.yrittajat.fi/koulutukset/uusi-pakkaus-ja-pakkausjateasetus-mita-pk-yrityksen-tulee-tietaa/>

Yrittäjien kanta

On eurooppalaisten pk-yritysten kannalta tärkeää, että heihin kohdistuva sääntely on perusteltua, oikeasuhtaista ja Euroopan kilpailukykyä parantavaa. Kaiken EU-sääntelyn ja siitä aiheutuvan taakan tulee olla toteutettavissa kaikkein pienimmissäkin yrityksissä. Tarvittaessa pienemmät yritykset tulee rajata liian tiukkojen vaatimusten osalta sääntelyn soveltamislana ulkopuolelle. Tavarantojen vapaata liikkuvuutta ei tule estää sääntelyllä, joka tosiasiallisesti estää vientiä EU:n sisällä.

Suomen Yrittäjien kannat:

- EU:n pakkaus- ja pakkausjäteasetus aiheuttaa kohtuuttomia kustannuksia erityisesti pienille- ja keskisuurille yrityksille, jotka vievät vähäisiä määriä pakattuja tuotteita useampaan EU-maahan.
- Suomen tulee vaikuttaa aktiivisesti siihen, että komissio helpottaa asetuksen asettamia velvoitteita erityisesti pk-yrityksille, ja että EU:n tuottajavastuujärjestelmää varten rakennetaan yksi luukku, jota kautta yritykset voivat keskitetysti hoitaa jätehuollon velvoitteensa EU:n alueella.

Vaikutamme yhteistyössä SMEUnitedin ja sisarjärjestöjemme kanssa siihen, että sääntely järkevöityy asetuksen velvoitteiden osalta.

Tiina Toivonen, lainsäädäntöasioiden päällikkö, tiina.toivonen@yrittajat.fi, 0415285679

Lyhytmajoitusta koskeva esitys

Eduskunnan käsittelyssä

Mistä on kyse?

Rakentamislakiin ehdotetaan säännöstä siitä, että rakennusta olisi käytettävä rakentamisluvan mukaisen käyttötarkoituksen mukaisesti. Asuinrakennusten ja asuntojen kohdalla tämä tarkoittaa, että asuinrakennusta tai asuntoa tulisi käyttää jatkuvaan asumiseen. Sellaisen asunnon lyhytvuokraaminen, jossa omistaja itse on kirjoilla, ei olisi asunnon käyttötarkoituksen vastaista. Oman asunnon lyhytvuokraus olisi näin ollen sallittua rajoituksetta ja omaa asuntoa voisi vuokrata esimerkiksi lomamatkan ajaksi.

Ehdotetussa sääntelyratkaisussa sijoitusasunnon tai ”kakkosasunnon” lyhytvuokraaminen olisi sallittua 90 päivää eli noin kolme kuukautta vuodessa. Tällaisen asunnon lyhytvuokraaminen olisi näin ollen rajatumpaa kuin oman vakituisen asunnon. Kunta voisi kuitenkin rakennusjärjestyksessään sallia lyhytvuokrauksen 180 päivänä kalenterivuodessa. Ehdotettuihin vuorokausirajoihin on haettu mallia muista Pohjoismaista.

Uudet säännökset eivät koskisi loma-asuntoja tai haja-asutusalueiden asuntoja.

Yrittäjien kanta

Esitys on herättänyt keskustelua ja erimielisyyttä järjestössä. Esimerkiksi osa ammattimaista majoitustoimintaa harjoittavista tahoista kannattaa esitystä, kun taas matkailuala ja mökkivuokrausta harjoittavat yritykset vastustavat. SY on antanut asiassa lausuntonsa, jossa peräänkuulutamme tarkkoja yritysvaikutusarvioita ennen lopullista päätöstä lain sisällöstä.

Pidämme tärkeänä, että kaikkia ammattimaisesti toimivia yrityksiä kohdellaan samalla tavalla. On kuitenkin kannatettavaa ja perusteltua, ettei laki koske haja-asutusalueella sijaitsevia loma-asuntoja.

Jätealan hallitusohjelman toimeenpano

Valmistelussa ministeriössä

Mistä on kyse?

Jätelaki II -hanketta koskeva esitysluonnos oli kesällä lausuntokierroksella. Esitys pitää sisällään yrittäjille myönteisiä muutosesityksiä, kuten esimerkiksi hankintayksiköiden ulosmyyntirajan laskemisen nykyisestä 10 prosentista viiteen prosenttiin. Esityksessä halutaan parantaa yritysten kilpailuneutraliteettia lisäksi tarkentamalla ns. TSV-jätehuoltovelvollisuuden käyttömahdollisuutta, rajaamalla kuntayhtiöiden osingonjako-oikeutta sekä asettamalla kunnille velvollisuus kilpailuttaa kuljetukset aina markkinoilta. Jätelaki II -esitys on mainittu hallituksen syksyn lainsäädäntösuunnitelmassa.

Ympäristöministeriön asettaman kiertotalouslakityöryhmän työ on päättynyt ja mietintö julkaistiin 10.2. Mietinnön ehdotukset siirtyvät seuraavaksi virkavalmisteluun. Ehdotukset on tarkoitus toteuttaa vaiheittain. Ensimmäisessä vaiheessa toteutetaan jätelain ja asetusten muutoksina kiireellisimmät toimet erityisesti koskien kierrätysasteen nostamista ja polton hillintää, SER-keräysasteen nostamista sekä mahdolliset muut tärkeäksi/kiireelliseksi katsottavat asiat (HE syksy 2026). Kiertotalouslain eli jätelain kokonaisuudistuksen valmistelu jatkuu, mutta sen säätäminen siirtyy seuraavalle hallituskaudelle. Vaiheistus ja sen sisältö täsmentyvät ja voivat muuttua lähiaikoina poliittisen priorisoinnin perusteella.

Yrittäjien kanta

Pidämme jätelaki II -hanketta ja sen yhteydessä tehtävää hankintoihin ja kilpailuneutraliteetin parantamista koskevaa valmistelua tärkeänä. Peräänkuulutamme, että valmistelun tulee vastata hallitusohjelmassa sovittuja linjauksia muun muassa siitä, että toimialaa koskeva ulosmyyntiraja lasketaan viiteen prosenttiin ja 500 000 euroon.

Kiertotalouslakia koskevassa valmistelussa tulee tehdä sääntelyä, joka avaa markkinoita ja tukee alan yritystoimintaa. Yrityksille ei pidä asettaa uusia tarpeettomia velvoitteita tai kustannuksia tuovaa sääntelyä. Jätimme kiertotalouslakityöryhmän mietinnöstä eriävän mielipiteen sekä täydentäviä lausumia. Yrittäjät katsoo, ettei lailla tule lisätä yrittäjille suunnattuja perusteettomia kustannuksia ja muita velvollisuuksia.

Yrityslähestymiskielto

Valmistelussa

Mistä on kyse?

Oikeusministeriössä on valmisteltu vaihtoehtoja, miten yrityslähestymiskieltoa koskeva hallitusohjelmakirjaus laitetaan täytäntöön. Jatkotyö käynnistyi keväällä 2025 virkamiesvalmisteluna, jota ohjaa sitä varten perustettava seurantaryhmä. SY on mukana seurantaryhmässä. Esitysluonnos oli lausunnolla kesällä ja hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2026.

Yrittäjien kanta

Yrityslähestymiskieltoa tarvitaan vastaamaan lisääntyneeseen häiriökäyttäytymiseen kaupan alalla. Erityisesti kaupan alan työntekijät ja kauppiasyrittäjät joutuvat kohtaamaan työssään väkivaltaa, uhkauksia, häirintää ja seksuaalista häirintää. Kaupan alan työnantajat tarvitsevat keinon suojata henkilökuntaansa toistuvilta ja vakavalta häirinnältä.

Pidämme tärkeänä, että yrityslähestymiskiellosta säädetään kaupan henkilökuntaan ja yrittäjiin kohdistuvien toistuvien uhkaavien tilanteiden, väkivallan ja häirinnän torjumiseen. Yrityslähestymiskielto tulee toteuttaa niin, että se koskee vain yksittäisiä myymälöitä ja niiden välitöntä läheisyyttä. Henkilöstön turvaamiseen liittyvänä toimenä yrityslähestymiskiellon hakemisesta ei tule periä erillistä käsittelymaksua. Yrityslähestymiskiellon rikkomista pitää ehkäistä selkeillä ja vaikuttavilla sanktioilla. Yrityslähestymiskiellon oikeuskäsittely on syytä olla mahdollisimman jouheva.

Työaikaliitännäisten kanneaikojen yhdenmukaistaminen

Hallituksen esitys valmisteilla – lausuntokierros päättynyt

Mistä on kyse?

Työ- ja elinkeinoministeriössä on valmisteltu työaikaliitännäisten kanneaikojen yhdenmukaistamista. Valmistelu ei perustunut hallitusohjelmaan, vaan sen taustalla on korkeimman oikeuden ja työtuomioistuimen erilaiset tulkinnat siitä, mitä kanne- tai vanhentumisaikaa sovelletaan työehtosopimukseen perustuviin työaikasaataviin. Työ- ja elinkeinoministeriön työryhmässä on valmisteltu mallia, jonka mukaan työaika- ja vuosilomalain mukaiset kanneajat muutettaisiin katkaistavissa oleviksi vanhentumisajoiksi, jotka olisivat nykyisiä kanneaikoja pidemmät. Kaikkiin työoikeudellisiin saataviin sovellettaisiin esityksen mukaan katkaistavissa olevaa 3 vuoden vanhentumisaikaa työsuhteen kestäessä. Uutta olisi myös lopullisesta vanhentumisesta säätäminen. Sen mukaan saatava vanhentuisivat viimeistään 10 vuoden kuluttua. Työsuhteen päätyttyä kanneaika olisi 2 vuotta.

Hallituksen esitys oli lausuntokierroksella 28.8.2026 saakka. Esitystä valmistellaan vielä epävirallisessa työryhmässä ennen esityksen antamista.

Yrittäjien kanta

SY suhtautuu kriittisesti muutoksiin, joilla nykyiset kanneajat muutettaisiin vanhentumisajoiksi ja niitä pidennettäisiin nykyisestä. Tällaiset muutokset heikentäisivät työnantajan asemaa tilanteissa, joissa työ- tai työehtosopimukseen perustuvat palkan osat ovat olleet epäselviä.

SY pitää asiaan liittyvää valmistelua sinänsä tarpeellisena, muttei kannata muutoksia, jotka pidentäisivät ajallisesti työnantajan vastuita. SY:n näkemys perustuu siihen, ettei korkeimman oikeuden ja työtuomioistuimen väliset tulkintaerot käytännössä näyttäyty ongelmana SY:n jäsenyrityksissä, vaan ongelmat tulevat enemmän esiin järjestäytyneissä yrityksissä. SY ei kannata myöskään esitysluonnokseen sisältyvää vanhentumisen katkaisemista koskevaa säännöstä. SY:n näkemyksen mukaan säännöksessä olisi tarpeen asettaa tarkempia sisällöllisiä vaatimuksia vanhentumisen katkaisutoimelle ja saatavan yksilöinnille.

SY jätti esitystä valmistelleen työryhmän mietintöön eriävän mielipiteen.

Alustatyödirektiivin kansallinen täytäntöönpano

Hallituksen esitys valmisteilla – lausuntokierros päättynyt

Mistä on kyse?

Työ- ja elinkeinoministeriössä on valmisteltu EU:n ns. alustatyödirektiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä. Alustatyödirektiivi sisältää määräyksiä alustatyötä tekevän henkilön ja alustayrityksen oikeussuhteen määrittelystä sekä tiettyjä vähimmäisehtoja alustatyöhön. Direktiivin tarkoituksena on parantaa työehtoja ja työoloja sekä henkilötietojen suojaa alustatyössä.

Esitysluonnoksessa esitetään säädettäväksi alustatyötä koskeva laki, joka soveltuisi vain alustatyössä. Laissa keskeistä on direktiivin mukaisesta työsuhteolettamasta säätäminen. Direktiivin mukaan oikeussuhde on oletettava työsuhteeksi, jos havaitaan johtoa ja valvontaa osoittavia tosiseikkoja. Olettaman soveltuessa todistustaakka kääntyisi, eli alustayrityksen olisi osoitettava, että kyse ei ole työsuhteesta. Työsuhteen olemassaolo arvioitaisiin kuitenkin aina työsopimuslain mukaisten tunnusmerkkien perusteella.

Lisäksi laissa on runsaasti algoritmijohtamista ja henkilötietojen suojaa koskevaa sääntelyä.

Hallituksen esitysluonnos oli lausuntokierroksella 28.8.2026 saakka. Valmistelua jatketaan vielä epävirallisessa työryhmässä syyskuun aikana.

Yrittäjien kanta

SY pitää tärkeänä, että alustatyödirektiivi pannaan täytäntöön niin sanottuna minimi-implementointia, eli lakiin otetaan vain direktiivin kannalta välttämättömät säännökset.

SY pitää tärkeänä, ettei työsuhteen tunnusmerkistöä muuteta eikä alustatyötä koskeva sääntely vaikuta siihen, milloin lain mukaan oikeussuhdetta pidetään työsuhteen ja milloin kyse on yritystoiminnasta tai elinkeinonharjoittamisesta. SY:n näkemyksen mukaan alustatyötä on voitava tehdä jatkossakin myös yrittäjänä eikä uusien digitaalisuuteen ja tekoälyyn perustuvien liiketoimintamallien kehittämistä ei pidä rajoittaa enempää kuin mitä direktiivi edellyttää. Direktiivissä ei ole kyse yksin ruokalahettitoiminnasta, vaan se koskee mitä erilaisimpia digitaalisia alustoja, joita voidaan hyödyntää työn tekemisessä ja yritystoiminnassa.

SY jätti yhdessä EK:n kanssa työryhmän mietintöön eriävän mielipiteen.

Työaika-asiakirjojen laiminlyöntimaksu

Hallituksen esitys valmisteilla – lausuntokierros päättynyt

Mistä on kyse?

Hallituksen ministerivaliokunta linjasi 16. huhtikuuta 2026 esivalmistelun aloittamisesta mahdollisuudesta vahvistaa työaika- ja vuosiloma-asiakirjojen laiminlyöntiin liittyvää seuraamusjärjestelmää. Harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan strategian ja toimenpideohjelman täytäntöönpanon puitteissa työ- ja elinkeinoministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö ovat selvittäneet mahdollisuutta ottaa käyttöön laiminlyöntimaksu selkeissä työläinsäädännön rikkomistilanteissa. Laiminlyöntimaksu voitaisiin määrätä työaika- tai vuosilomakirjanpitoa sekä työvuoroluetteloa koskevista laiminlyönneistä. Työsuojeluviranomainen määräisi laiminlyöntimaksun, jonka suuruus olisi enintään 10 000 euroa (tai 15 000 euroa, jos kyseessä on useampi laiminlyönti).

Esitystä valmisteltiin touko- ja kesäkuussa erittäin pikaisella aikataululla eikä valmistelua varten perustettu virallista työryhmää. SY oli mukana epävirallisessa kolmikantaisessa valmistelussa.

Hallituksen esitysluonnos oli lausuntokierroksella 21.8.2026 saakka. Esityksen jatkovalmistelu on tällä hetkellä käynnissä.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät suhtautuu kriittisesti laiminlyöntimaksusta säätämiseen. Valmistelussa on huomioitava kaksoisrangaistavuuden kierto, mikä edellyttää huolellista arviointia ja valmistelua suhteessa rikoslain kriminalisointeihin. Suomen Yrittäjät katsoo, että nykyinen, rikoslakiin perustuva seuraamusjärjestelmä on riittävä. Laiminlyöntimaksun käyttöönotto ei saisi vaikuttaa työsuojeluviranomaisen toimivallan käyttöön ja siihen, että lievistä puutteista työaika- ja vuosiloma-asiakirjoissa ei nykyisinkään aiheudu taloudellisia seuraamuksia.

Hallintoedustuksen soveltamisrajan lasku

Hallituksen esitys valmisteilla – lausuntokierros päättynyt

Mistä on kyse?

Työ- ja elinkeinoministeriössä on käynnissä valmistelu yhteistoimintalain hallintoedustusta koskevien säännösten muuttamiseksi. Hallituksen puoliväliriihessään keväällä 2025 tekemän päätöksen mukaan hallintoedustuksen soveltamisraja lasketaan 150 työntekijästä 100 työntekijään, ja hallintoedustus olisi toteutettava hallituksessa tai johtoryhmässä. Hallituksen esitysluonnoksen mukaan hallintoedustusta ei voisi jatkossa enää toteuttaa sopimusperusteisesti.

Yrittäjien kanta

SY vastustaa esitettäviä muutoksia ja jätti EK:n kanssa eriävän mielipiteen muutosta valmistelevan työryhmän mietintöön.

Hallintoedustus voidaan toteuttaa nykyisen sääntelyn nojalla vapaaehtoisesti myös alle 150 työntekijän yrityksissä ja hallintoedustuksen toteuttaminen on nykysääntelyn mukaan mahdollista tehdä yrityksen hallintorakenteen kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla. Tätä perusasetelmaa ei ole tarpeen muuttaa.

Keskeistä olisi säilyttää lainsäädännössä mahdollisuus hallintoedustuksen järjestämiseen sopimusperusteisesti. Sopimukseen perustuvia hallintoedustusjärjestelmiä pidetään yleisesti hyödyllisinä juuri siksi, että yritysten erilaiset organisaatiot ja hallintorakenteet voidaan parhaalla tavalla huomioida sopimukseen perustuvissa hallintoedustusjärjestelmissä. Lakiin perustuva kaavamainen tapa hallintoedustuksen toteuttamiseen ei anna riittävästi mahdollisuutta huomioida yritys- ja työpaikkakohtaisia erityispiirteitä.

Työnantajalle oikeus vaikuttaa säästövapaan ajankohtaan

Hallituksen esitys annettu

Mistä on kyse?

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen vuosilomalain muuttamisesta. Esityksellä muutettaisiin säästövapaan antamisajankohtaa koskevia säännöksiä. Esityksen mukaan työnantajalla olisi oikeus kieltäytyä työntekijän säästövapaan pitämisen ajankohtaa koskevasta pyynnöstä, jos esitetty ajankohta aiheuttaisi työnantajan tuotanto- tai palvelutoiminnalle haittaa, jota työnantaja ei voi tavanomaisin työjärjestelyin välttää, taikka jos säästövapaan pitäminen kyseisenä ajankohtana estäisi tasapuolisuuden toteuttamisen vuosilomien ja säästövapaiden sijoittamisessa.

SY on asiasta eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan kuultavana 10.9.

Yrittäjien kanta

SY kannattaa säästövapaata koskevaa muutosta.

SY:n näkemyksen mukaan työnantajalla tulisi olla mahdollisuus vapaasti kieltäytyä säästövapaan antamisesta työntekijän esittämänä ajankohtana ilman säännökseen sisältyvää haittakriteeriä.

Drooniuhkatilanteista aiheutuvien palkkakustannusten tasausmallit

Työryhmävalmistelu käynnistynyt

Mistä on kyse?

Työmarkkinaosapuolet, työ- ja elinkeinoministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö laativat kesällä 2026 suosituksen työpaikoille drooniuhkatilanteiden varalta. Toimintasuosituksen perustana on kesällä 2026 vallitseva tilanne, jossa Suomeen saattaa satunnaisesti harhautua yksittäisiä aseistettuja drooneja ja jonka seurauksena pelastusviranomainen voi antaa vaaratiedotteita. Drooniuhkatilanteissa viranomaiset kehottavat suojautumaan sisätiloihin, koska ulkona liikkuminen ei ole välttämättä turvallista.

Suosituksessa todetaan, että työmarkkinaosapuolet, sisäministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö seuraavat drooniuhkatilannetta ja siitä syntyviä ylimääräisiä palkkakustannuksia. Suosituksessa todetaan myös, että kustannusten tasausmalleja selvitetään työ- ja elinkeinoministeriön johdolla sen varalta, että drooniuhkatilanne muuttuu tai ne yleistyvät ja työnantajille aiheutuu näistä merkittäviä palkkakustannuksia.

Työ- ja elinkeinoministeriön asettaman työryhmän tehtävänä on selvittää drooniuhkatilanteissa syntyvien ylimääräisten palkkakustannusten tasausmalleja. Selvityksen lähtökohta on, että mallista ei aiheudu kustannuksia julkiselle taloudelle tai palkansaajalle. Työryhmän määräaika päättyy 31.10.2026.

Yrittäjien kanta

SY oli mukana laatimassa yhteisiä suosituksia ja Suomen kokonaisturvallisuuden vahvistamiseksi oli tärkeää, että työmarkkinaosapuolet kykenivät sopimaan, miten työpaikoilla drooniuhan aikana menetellään.

Työnantajan palkanmaksuvelvollisuuden osalta lainsäädäntö on SY:n näkemyksen mukaan suosituksesta huolimatta selkeä, eikä työnantajalla ole lakiin perustuvaa palkanmaksuvelvollisuutta tilanteessa, jossa työntekijän työmatka työpaikalle estyy vaaratiedotteen vuoksi. Jokainen yritys määrittää tapauskohtaisesti sen, maksaako palkkaa tästä huolimatta ja tämä voi monissa tilanteissa olla perusteltua, mutta tämä on erotettava lakiin perustuvasta palkanmaksuvelvollisuudesta.

SY:n näkemyksen mukaan on perusteltua, että työryhmän toimeksiannon mukaisesti selvitetään mahdollisuuksia ja vaihtoehtoja tasata mahdollisesti drooniuhkien yleistyessä niistä työnantajille aiheutuvia kustannuksia. Lisäksi SY on pitänyt esillä, että on osaltaan ongelmallista, että palkkakustannuksia tasattaisiin vain yhdessä lukuisista erilaisista vaaratilanteista, joiden perusteella pelastusviranomainen kehottaa kansalaisia suojautumaan. Olisi perustellumpaa käsitellä samalla tavalla kaikkia vastaavia tilanteita.

Ulkomaalaislain ja kausityölain muuttaminen

Hallituksen esitys valmisteilla – lausuntokierros päättynyt

Mistä on kyse?

Työ- ja elinkeinoministeriössä on valmisteltu esitys, jossa ehdotetaan muutettavaksi ulkomaalaislakia ja kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annettua lakia (ns. kausityölaki).

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi työnteon perusteella myönnettäviin oleskelulupiin uusi edellytys, jonka mukaan työnantajan on vakuutettava, ettei se ole perinyt työntekijältä maksuja työsuhteen solmimisesta.

Esityksessä ehdotetaan myös muutoksia päätökseen, jolla Maahanmuuttovirasto voi tehdä työnantajalle päätöksen pidättäytymisestä oleskelulupien myöntämisestä työnteon perusteella. Muutokset koskevat myös kausityönantajia.

Esitys sisältää myös ehdotukset kausityöntekijöille annettavien tietojen kirjaamisesta lakiin ja teknisen korjauksen kausityöhön oikeuttavan luvan uudistamista koskevaan pykälään. Muutokset johtuvat komission Suomea kohtaan aloittamasta rikkomusmenettelystä.

Hallituksen esitysluonnos oli lausuntokierroksella 27.8.2026 saakka.

Yrittäjien kanta

SY pitää tärkeänä, että lainsäädäntö ehkäisee tehokkaasti ulkomaalaiseen työvoimaan kohdistuvaa hyväksikäyttöä. Esitysluonnos on osa hyväksikäytön torjuntaa koskevaa toimenpideohjelmaa. SY suhtautuu esitykseen siten myönteisesti, vaikka se osaltaan lisää ulkomaalaisen työvoiman käyttöön kohdistuvaa hallinnollista taakkaa. Esitys on vain yksi osa erilaisia toimia, joita hyväksikäytön ehkäisemiseksi tehdään.

Työmarkkinoiden EU-asiat

Uutta EU-sääntelyä valmistellaan

Mistä on kyse?

Komissio julkaisi laadukkaita työpaikkoja koskevan aloitteen 2. vaiheen kuulemisen kesällä 2026. Kuuleminen on osa lainsäädäntöaloitetta edeltävää prosessia, jossa EU-työmarkkinaosapuolet voivat tuoda esiin näkemyksensä aloitteesta ja sen tarpeesta, sekä yhteisellä päätöksellään ryhtyä käymään aloitetta koskevia neuvotteluja. Komission kuulemissa on neljä teemaa, josta lainsäädäntöä harkitaan annettavaksi: etätyö ja oikeus olla tavoittamattomissa (ns. right to disconnect), eräiden työsuojeludirektiivien päivitys, algoritmijohtaminen sekä alihankinnan rajoittaminen.

Komissio julkaisi myös työvoimapolitiittisia aktivointitoimia koskevan aloitteen 1. vaiheen kuulemisen kesällä 2026. Kuulemisessa selvitetään EU:n mahdollisuuksia vaikuttaa työmarkkinoiden ulkopuolella ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien ryhmien aseman parantamiseen.

EU:n työmarkkinaosapuolten työohjelmasta saavutettiin neuvottelutulos kesäkuussa 2026. Työohjelma hyväksyttäneen virallisesti syksyn 2026 aikana. Työohjelmassa määritellään, mitä työmarkkinaosapuolet tekevät tulevana vuosina ja mistä asioista on mahdollista laatia sitovaa lainsäädäntöä. Työohjelmaan ei sisälly lainsäädäntöhankkeita. Työohjelman merkityksellisin osa on EU-työmarkkinaosapuolten vuonna 2017 tekemän aktiivista ikääntymistä koskevan puitesopimuksen uudistaminen. Puitesopimus ei sido jäsenvaltioita.

EU:n ns. harjoittelijadirektiivi on parhaillaan trilogineuvotteluissa.

Yrittäjien kanta

SY suhtautuu kaikkeen uuteen EU-työlainsäädäntöön varauksellisesti. Tavoitteena EU:n tasolla tulisi olla sääntelyn vähentäminen ja uuden sääntelyn laatimisen pitää perustua aina selvään tarpeeseen. SY osallistuu komission kuulemiseen vastaamiseen osana työtä SMEunitedin kanssa.

SY pitää EU-työmarkkinaosapuolten työohjelman neuvottelutulosta myönteisenä. SY oli edustettuna työohjelman neuvotteluissa osana SMEunitedin neuvotteludelegaatiota.

SY suhtautuu harjoittelijadirektiiviin kriittisesti siltä osin kuin se vaikeuttaisi oppisopimuksen ja erilaisten harjoitteluohjelmien käyttöä yrityksissä ja vaikuttaisi työsuhteen olemassaolon määrittelyyn kansallisesti.

Palkka-avoimuusdirektiivin implementointi

Hallituksen esitys annettu eduskunnalle

Mistä on kyse?

Hallitus antoi heinäkuussa eduskunnalle palkka-avoimuusdirektiivin kansallista täytäntöönpanoa koskevan hallituksen esityksen.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tasa-arvolakia, tasa-arvovaltuutetusta annettua lakia, tulotietojärjestelmästä annettua lakia, Tilastokeskuksesta annettua lakia ja sakon täytäntöönpanosta annettua lakia. Direktiivi pantaisiin täytäntöön Orpon hallituksen hallitusohjelmakirjaukseen perustuen minimisäännösten mukaisesti.

Ehdotettujen lakien on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2027.

SY on asiasta eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan kuultavana 10.9.2026.

Yrittäjien kanta

SY jätti alun perin asiaa valmistelleen työryhmän mietintöön eriävän mielipiteen. Eduskunnalle annettu hallituksen esitys vastaa paremmin SY:n näkemyksiä kuin asiaa valmistelleen työryhmän mietintö.

SY on korostanut, että hallitusohjelman mukaisesti direktiivi implementoidaan minimisääntelynä.

Työn samanarvoisuuden tunnistamiseen liittyvän sääntelyn osalta SY on korostanut, että sellaista sääntelymallia, joka johtaisi tilanteeseen, jossa työnantaja viime kädessä joutuisi vastuuseen toimiessaan laissa säädetyn velvoitteen mukaisesti voimatta luottaa siihen, että työehtosopimuksen mukainen järjestelmä täyttää laissa vaaditut edellytykset, ei voida pitää missään määrin perusteltuna. Etenkään, kun samaan aikaan työnantajalla ei kuitenkaan ole mahdollisuutta siihen, että tämä kehittäisi oman, työehtosopimuksen palkkausjärjestelmästä ja palkkatasoista poikkeavan järjestelmän. On erittäin tärkeää, että lainsäädännössä todetaan yksiselitteisesti, että työnantaja menettelee lainmukaisesti, kun se soveltaa tällaisia syrjimättömiä työehtosopimuksiin perustuvia palkkausjärjestelmiä, eikä laissa aseteta esimerkiksi sellaista lisäedellytystä, että palkkausjärjestelmissä pitäisi käyttää tiettyjä nimenomaisia kriteereitä. Hallituksen esitys toteuttaa lähtökohtaisesti SY:n esittämiä vaatimuksia.

Tasa-arvolain muuttaminen (raskaussyrjintä)

Hallituksen esitys hyväksytty eduskunnassa

Mistä on kyse?

STM:n asettaman raskaus- ja perhevapaasyrjintään liittyviä tasa-arvolain muutoksia valmistelleen työryhmän tehtävänä oli valmistella ehdotukset tasa-arvolain täsmentämiseksi. Työ perustui viiteen kolmikantaisen työryhmän keväällä 2025 antamaan ehdotukseen.

Esityksen mukaan tasa-arvolain syrjintäperusteita täsmennetään lisäämällä niihin määräaikaaisuus, vanhemmuus ja perheenhuoltovelvollisuus. Työnantajalle lisätään kirjallinen selvitysvelvollisuus määräaikaisuuden päättymisen syistä tai palvelussuhteen jatkamatta jättämisen syistä, jos määräaikaisessa palvelussuhteessa oleva on palvelussuhteen aikana ilmoittanut raskaudesta, synnytyksestä tai perheenhuoltovelvollisuudesta. Työhönottotilanteita koskeva vuoden kanneaika poistuu, jolloin kahden vuoden kanneaika koskee myös työhönottotilanteita. Kanneajan kuluminen keskeytyy asian tultua vireille yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnassa. Lisäksi tasa-arvolain mukainen hyvitysvelvollisuus ulotetaan laajemmin työvoimaa toiselta työnantajalta vuokraavaan yritykseen.

Lakimuutokset tulevat voimaan 1.10.2026.

Yrittäjien kanta

SY vastusti esitettyjä muutoksia. Ehdotukset lisäävät tarpeettomasti työnantajien hallinnollista taakkaa ja kustannuksia.

Hallitusohjelman tavoite raskaus- ja perhevapaasyrjinnän ehkäisemisestä on tärkeä ja kannatettava. Esitetyt muutokset eivät kuitenkaan ole kokonaisuutena tarkastellen oikea ja tarkoituksenmukainen keino esitettyjen tavoitteiden toteuttamiseksi.

[Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain muuttamisesta](#)

[Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain muuttamisesta \(raskaus- ja perhevapaasyrjintä\) - Yrittajat.fi](#)

Niko Nurmela, asiantuntija, niko.nurmela@yrittajat.fi, +358 50 571 9009

Työneuvoston ja yt-asiamiehen tehtävien muutokset

Hallituksen esitys annettu eduskunnalle

Mistä on kyse?

Työ- ja elinkeinoministeriön asettama työelämän sääntelyyn liittyviä valtionhallinnon säästötoimia ja toiminnan tehostamistarpeita käsittelevä työryhmä käsitteli kolmea toimenpide-ehdotusta: työneuvoston lakkauttamista, yhteistoiminta-asiamiehen tehtävien muutoksia ja koulutuskorvauksen lakkauttamista.

Työneuvoston lakkauttamisen osalta esitetään, että työneuvoston lausunto- ja oikaisuvaatimustehtävistä luovuttaisiin kokonaan. Työsuojeluviranomaisen poikkeuslupapäätöksistä olisi oikeus valittaa työtuomioistuimelle. Yt-asiamiehen toimiston lakkauttamisen osalta esitetään, että yt-lainsäädännön valvontatehtävät siirrettäisiin työsuojeluviranomaiselle ja henkilöstörahastoihin liittyvät tehtävät PRH:lle.

Ei-verovelvollisten työnantajien koulutuskorvauksen lakkauttamiseen liittyvät lakimuutokset tulivat voimaan 1.1.2026.

Yrittäjien kanta

SY kannattaa työneuvoston lakkauttamista ja lausuntotehtävistä luopumista. Työneuvosto on antanut vuosittain keskimäärin neljä lausuntoa, eikä lausunnoille muutoinkaan ole erityistä tarvetta.

SY kannattaa myös yhteistoiminta-asiamiehen viran ja toimiston lakkauttamista. Yhteistoimintalainsäädännön valvontatehtävien siirtäminen työsuojeluviranomaiselle ja henkilöstörahastoihin liittyvien tehtävien siirtäminen PRH:lle ovat perusteltuja ratkaisuja.

Psykososiaalisen kuormituksen sääntely ja rangaistusvastuu

Valmistelutyö on päättynyt

Mistä on kyse?

STM:n valmistelemaa luonnosta hallituksen esitykseksi työturvallisuuslain muuttamisesta ja ehdotusta valtioneuvoston asetukseksi työn psykososiaalisista haitta- ja vaaratekijöistä on käsitelty työturvallisuussäännöksiä valmistelevassa neuvottelukunnassa, mutta sitä ei ole hyväksytty. Neuvottelukunta oli erimielinen sääntelytarpeesta ja ehdotusten sisällöstä. Poliittista päätöstä valmistelun jatkamisesta ei ole tehty.

Psykososiaaliseen kuormitukseen ja laajemminkin koko työturvallisuussääntelyyn liittyen on erittäin ongelmallista, että kaikki uusi työturvallisuussääntely on automaattisesti rikoslain nojalla työnantajan tai työnantajan edustajan rangaistusvastuun piirissä.

Yrittäjien kanta

SY vastustaa valmistelun jatkamista ja sitä, että työnantajalle asetettaisiin uusia velvoitteita. Työturvallisuuslaissa on kuormituksen hallinnasta jo nyt paljon sääntelyä.

SY pitää erittäin tärkeänä, että oikeusministeriössä aloitettaisiin viipymättä työturvallisuussääntelyyn liittyvää rikosoikeudellista rangaistusvastuuta koskeva selvitys. Selvityksessä tulisi arvioida ainakin rikoslain työturvallisuusrikosta koskevan sääntelyn suhdetta perustuslakiin ja laillisuusperiaatteeseen. Lisäksi tulisi arvioida kriminalisoinnin laajuutta, seuraamusjärjestelmän kohtuullisuutta työnantajan ja esihenkilöiden näkökulmasta sekä sitä, onko rangaistusvastuun laajuutta muutettava. Selvityksen ja pohjoismaisen vertailun perusteella tulisi valmistella tarvittavat lainsäädäntömuutokset.

Yrittäjän eläkelain (YEL) uudistaminen

Hallituksen esitys valmistelussa

Mistä on kyse?

Hallitus päätti kevään kehysriihessä YEL-uudistuksen keskeisistä linjauksista. Uudistuksen tavoitteena on yrittäjyyden edellytysten vahvistaminen sekä talouskasvun tukeminen. Hallituksen esitysluonnos oli lausuntokierroksella, joka päättyi 5.8. Esitys on tällä hetkellä jatkovalmistelussa.

Esitysluonnoksen keskeiset elementit ovat seuraavat:

Yrittäjä saisi jatkossa itse valita, perustaako eläkevakuutuksensa nykyiseen työtulomalliin vai todellisiin, veronalaisiin ansiotuloihin. Yrittäjän ansiotulona käytettäisiin viimeksi vahvistetun verotuksen ansiotulotietoa.

YEL-alaraja säilyy nykyisellään ja perustuu työtuloarvioon. Vähäisistä ansiotuloista huolimatta YEL-vakuuttamisvelvollisen yrittäjän YEL-työtulon tulisi olla aina vähintään YEL-alarajan verran (vuonna 2026 9 423,09 euroa).

Aloittavan yrittäjän alennus poistetaan ja nykyisen lain mukaista maksujoustoa kehitetään ja nostetaan alasuuntainen jousto 25 prosenttiin.

Ehdotetut lait tulisivat voimaan 1.1.2028

Osana uudistusta hallitus linjasi käynnistävänsä jatkotyön rahastoinnin sekä YEL-järjestelmän hallinnollisten kustannusten alentamisen selvittämisestä.

[Yrittäjät: YEL-uudistus ei ole perustumassa yrittäjän reaaliaikaisiin ansioihin – työtulolaskurin ongelmat on korjattava – Yrittajat.fi](#)

[Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi yrittäjän eläkelain ja Eläketurvakeskuksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta](#)

Yrittäjien kanta

Kokonaisuutena kehysriihessä tehty linjaukset sekä uudistus on vaikeassa taloustilanteessa tehty kompromissi, joka osaltaan huomioi yrittäjyyden ja yrittäjien erilaisuuden.

On tärkeää, että osinkotulot pidetään YEL-järjestelmän ulkopuolella, kuten Suomen Yrittäjät on edellyttänyt. Pienituloisten yrittäjien kohtuuttomiksi koetut maksut pienenevät. Samalla yrittäjien lakisääteinen sosiaali- ja eläketurva kuitenkin pienenee, mikä ei ole hyvä asia.

Malli on monimutkainen ja asettaa eri yhtiömuodoissa toimivat yrittäjät keskenään eri asemaan.

Hallituksen esitysluonnos ei sellaisenaan toteuta uudistuksen tavoitteita. Ansiotulojen vakuuttamisen osalta on keskeistä, että työtulon perusteena käytetään mahdollisimman reaaliaikaisia tulotietoja.

Käytännössä uudistus – valinnanvapaudesta huolimatta – tarkoittaa, että jatkossa kyse ei ole vain yrittäjän työpanoksen ja sen arvon vakuuttamisesta, vaan yrittäjän yritystoiminnasta saamien tulojen vakuuttamisesta.

On keskeistä, että koko eläkejärjestelmän tehostamiseen ja rahastointiin liittyvä jatkoselvitystyö käynnistyy viipymättä.

Atte Rytönen-Sandberg, johtaja, atte.rytkonen-sandberg@yrittajat.fi, 040 3591986
Harri Hellsten, työmarkkina-asioiden päällikkö, harri.hellsten@yrittajat.fi, 050 502 0111

Yhdistelmävakuutus

Hallituksen esitys annettu eduskunnalle

Mistä on kyse?

Yrittämisen ja työsuhteisen työn ansiosidonnaisessa työttömyysturvassa yhdistävän niin kutsutun yhdistelmävakuutuksen osalta Orpon hallitus linjasi puoliväliriihessä, että se toteutetaan.

Hallituksen esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä ja annettu elokuussa eduskunnalle. Tarkoituksena on säätää kolmas työssäoloehto nykyisten yrittäjän ja palkansaajan työssäoloehtojen rinnalle, jossa voi yhdistää erilaista työskentelyä.

Yhdistelmävakuutuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2028.

Yrittäjien kanta

SY pitää yhdistelmävakuutuksen edistämistä tärkeänä. SY on esittänyt, että malli toteutettaisiin siten, ettei luoda kolmatta työssäoloehto vaan yhdistetään nykyiset palkansaajan ja yrittäjän työssäoloehdot muistiossa kuvailluksi yhdistelmävakuutukseksi. Tämä olisi järjestelmän selkeyden kannalta huomattavasti järkevämpi ratkaisu.

Kansallisesti elinkeinopolitiikan ajankohtaisia asioita ovat esimerkiksi Team Finland -uudistus, Finnveran uusi strategia, Teollisuussijoituksen sijoituspolitiikka sekä uusi valtakunnallinen lupa- ja valvontavirasto. EU-tasolla elinkeinopolitiikasta keskustellaan esimerkiksi hankintadirektiivin uudistamisesta, kilpailulainsäädännöstä ja norminpurkutalkoista.

Harri Jaskari

johtaja

050 512 2874

harri.jaskari@yrittajat.fi

Frida Sigfrids

asiantuntija

050 533 8853

frida.sigfrids@yrittajat.fi

Hannamari Heinonen

kehittämispäällikkö

hannamari.heinonen@yrittajat.fi

Katja Rajala

asiantuntija

050 505 4422

katja.rajala@yrittajat.fi

Yrittäjien hyvinvointialuevaikuttamiseen ei ole perinteitä edunvalvonnan näkökulmasta. Tähän asti on pyritty osallistumaan keskusteluun muutamista teemoista, kuten monituottajamallin kehittäminen, palvelusetelien käyttö ja yksikkökustannuslaskenta. Koko systemaattinen ja tavoitteellinen vaikuttamistyö on vielä lähtökuopissaan eikä yhteisiä toimintamalleja ole.

Hyvinvointialueiden edunvalvonnassa yhteistyömallin rakentaminen on tärkein tavoite. Aluejärjestöjä tuetaan asioiden edistämisessä heidän tarpeidensa pohjalta. Hyvinvointialueiden johdon tapaamiset tehdään yhteistyössä aluejärjestöjen kanssa.

Omistajanvaihdot ovat tutkitusti merkittävä yritysten uudistumisen, kasvun ja kansainvälistymisen lähde. Ne vahvistavat alueiden elinvoimaa työllisyyden, verotulojen sekä pito- ja vetovoiman kautta. Yrittäjien tavoitteena on nostaa omistajanvaihdot yhdeksi elinkeinopolitiikan kärkiteemaksi.

Yrittäjät edistää omistajanvaihdospoliittisia tavoitteitaan yhteistyössä 25 asiantuntijaorganisaation kanssa. Ne muodostavat yhdessä valtakunnallisen Omistajanvaihdosfoorumi-verkoston. Omistajanvaihdosfoorumin tavoitteena on lisätä tietoisuutta omistajanvaihdosten merkityksestä kaikkialla Suomessa.

Julkisissa hankinnoissa on tarjolla kauppaa noin 35 miljardilla eurolla Suomessa. Ne tarjoavat yrityksille lukuisia mahdollisuuksia, mikäli kilpailutukset hoidetaan siten, että pienemmätkin yritykset pääsevät mukaan ja markkinat ovat avoimet. Laki turvaa pienille ja keskisuurille yrityksille pääsyn muiden tarjoajien kanssa tarjouskilpailuihin.

Julkinen toimija on tullut markkinoille yhä useammin inhouse-yhtiöiden kautta. Hankinnat voidaan tehdä ilman kilpailutusta näistä yhtiöistä. Inhouse-yhtiöitä on myös aloilla, joilla on perinteisesti ollut yrittäjien tuottamia palveluja. Tämä estää terveen kasvun, verovarojen tehokkaan käytön ja heikentää yrittämisen mahdollisuuksia.

Kristiina Nyholm
verkostopäällikkö
050 564 1664
kristiina.nyholm@yrittajat.fi

Sonja Antosalo
asiantuntija
050 303 7846
sonja.antosalo@yrittajat.fi

Inkeri Sundberg
omistajanvaihdostoiminnan päällikkö
050 511 6600
inkeri.sundberg@yrittajat.fi

Laura Rautkallio-Salminen
projektipäällikkö (Lukas-hanke)
040 778 4906
laura.rautkallio-salminen@yrittajat.fi

Tiina Hämäläinen
projektipäällikkö (Restartup-hanke)
tiina.hamalainen@yrittajat.fi

Itä-Suomi -strategia ja erityistalousalueet

Selvitystyö erityistalousalueiden perustamisesta käynnissä

Mistä on kyse?

Keväällä 2025 valmistui Itäisen Suomen ohjelma. Osana ohjelmaa hallitus päätti selvittää erityistalousalueen kokeilemistä. Toimeksiannossa haettiin kahden erityistalousalueen perustamista itäiseen Suomeen ja kahta seuraavan aallon erityistalousaluetta. Hallituksen Itä-Suomen erityisedustajaksi nimeämä Harri Broman esitti maaliskuussa erityisaluepiloteiksi Imatran seutukuntaa ja Kajaanin datakeskussysteemiä.

Petteri Orpon hallituksen kehysriihessä 21.-22.4.2026 hallitus ryhtyi valmistelemaan määräaikaisen kokeilulainsäädäntöhankkeen käynnistämistä koskien erityistalousalueita. Lopullinen päätös mahdollisista kokeilualueista ja alueilla käytettävistä tukitoimista sekä kannustimista tehdään osana käynnistettävää säädösvalmisteluhanketta.

Elokuussa 2026 erityistaloushanke eteni siten, että työ- ja elinkeinoministeriö asetti työryhmän valmistelemaan määräaikaista itäisen Suomen erityistalousaluekokeilua. Työryhmän tehtävänä on valmistella kokeilun puitteita ja mahdollisia lainsäädäntömuutoksia. Työryhmä ehdottaa myös kokeilualueet, kokeilualueilla tehtävät kilpailukykyä parantavat toimenpiteet ja kokeilun keston. Työryhmän määräaika päättyy maaliskuun lopussa 2027, joten varsinaiset päätökset tulevat maan seuraavan hallituksen tehtäväksi.

Yrittäjien kanta

Mielestämme valinnassa on otettava huomioon seuraavia seikkoja:

Vahvistetaan itäisen Suomen vahvuuksia, kansainvälisesti kilpailukykyistä ja kiinnostavaa osaamista, heikommassa asemassa olevat maakunnat edellä. Itä-Suomessa uskotaan, että hallituksen säädösvalmistelu voi merkitä eväitä aidolle talouskasvulle.

Nyt olisi aika siirtyä suunnitelmista tekoihin ja yhdessä elinkeinoelämän kanssa miettiä toimenpiteitä erityistalousalueille. Suomi tarvitsee pilotteja. Keskusteluissa on noussut esille esimerkiksi superlupa-alueet. Näillä alueilla päätökset saa osin tekoälyn automatisoimana nopeasti. Valvonta ja sääntely ei katoaisi, se vain muuttuisi jälkivalvonnaksi.

Mikäli superlupa-malli toimii kokeilualueilla, samaa toimintatapaa voisi laajentaa koko Suomeen. Kasvuseminaarissa Kajaanissa Kainuu ilmoittautui jo superlupa-alueen kokeilualueeksi.

Lisäksi tarvitsemme koko Itä-Suomeen toimia, jotka tukevat erityistalousalueiden menestymistä. Kuten kansainväliset kokemukset osoittavat, mikäli institutionaaliset asiat koko maassa eivät ole kunnossa, eivät toimi myöskään erityistalousalueet.

<https://yle.fi/a/74-20241476>

<https://www.kauppalehti.fi/uutiset/a/76c90932-61ad-4bb0-9ed5-65c234a9f35c>

Harri Jaskari, johtaja, harri.jaskari@yrittajat.fi, 050 512 2874

Valtion aluehallintouudistus

Hallituksen esitys hyväksyttiin eduskunnassa. Laki toteutusvaiheessa.

Mistä on kyse?

Valtion aluehallinnon uudistuksessa koottiin valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtäviä uuteen valtakunnalliseen virastoon alkaen 1.1.2026. Samalla muodostettiin uudet alueelliset elinvoimakeskukset.

Uudistuksessa sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira, aluehallintovirastot sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten eli ELY-keskusten ympäristöasioiden vastuualueen tarkoituksenmukaiset tehtävät yhdistettiin. Uudessa valtakunnallisessa virastossa ympäristöön liittyvät lupa- ja valvontatehtävät muodostavat yhden kokonaisuuden. Uuden viraston päätoimipiste sijaitsee Tampereella.

ELY-keskusten jäljelle jääneet tehtävät koottiin kymmeneen elinvoimakeskukseen. Elinvoimakeskusten johtajat valittiin 1.12.2025. Keskukset aloittivat toimintansa 1.1.2026. Keväällä 2026 elinvoimakeskuksissa aloitettiin yhteistoimintamenettelyt, jotka päättyivät kesäkuussa 2026. Kaikkiaan elinvoima- ja KEHA-keskusten henkilöstö väheni noin 260 henkilöllä.

Yrittäjien kanta

Elinvoimakeskus-uudistuksen tavoitteena oli luoda vahvat kymmenen elinvoimakeskusta nykyisten ELY-keskusten sijaan tukemaan alueiden elinvoimaa. On kuitenkin kysyttävä, ovatko kaikki elinvoimakeskukset kykeneviä tehtäväänsä.

Elinvoimakeskukset tarvitsevat uusia työkaluja tukemaan yrityksen kasvua. Viime vuosina monista yrityksille tärkeistä palveluista luovuttiin (KEHPA, innovaatioaseteli jne.). Yrittäjät ovat pyrkineet palauttamaan Elinvoimakeskuksille enemmän työkaluja kasvuun ja kaupallistamiseen. Viimeksi vetoamus lähetettiin hallituksen budjettiriiheen syyskuun alussa.

Elinvoimakeskusten osalta päähuomio on kiinnittynyt viime viikkoina muutosneuvotteluihin. Toisaalta kehityshankkeena on ollut esimerkiksi rahoituksen tekoälyagentti. Keskukset toivovat tiivistä yhteistyötä Yrittäjien kanssa. Elokuussa keskustellaan esimerkiksi kasvupalvelusopimuksista kullakin alueella, jossa Yrittäjäjärjestö olisi aktiivisesti mukana.

Yrittäjät kannatti uutta valtakunnallista lupa- ja valvontavirastoa. Hajautettu lupamalli aiheutti monia haasteita. Esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon Soteri-rekisterin pulmat 2024 aikana ovat osoittaneet, että tehokkuus katoaa, mikäli samaa lupaprosessia hoitaa Valvira ja seitsemän aluehallintovirastoa. Soterin jonot eivät ole uuden organisaation myötä purkautuneet riittävän nopeasti. Toiseksi eri alueilta on kuulunut huolestuneita puheita, että uusi lupa- ja valvontavirasto on etääntynyt alueiden hyvinkin erilaisista todellisuuksista.

Team Finland -uudistus

Hallituksen esitys hyväksyttiin eduskunnassa. Laki toteutusvaiheessa.

Mistä on kyse?

Työllisyyden ja yrittäjyyden ministerityöryhmä linjasi 14.6.2024 Team Finland -verkoston johtamisrakenteen uudistamisesta sekä Business Finlandin ulkomaantoimintojen integroinnista ulkoasiainhallintoon.

Uudistuksen tavoitteena oli yhdistää ulkoministeriön ulkopoliittikan asiantuntemuksen ja Business Finlandin ulkomaantoimintojen kaupallisen osaamisen entistä vahvemmin. Tavoitteena oli luoda järjestelmä, joka tukee kansainvälistyviä yrityksiä tehokkaimmalla ja asiakaslähtöisimmällä tavalla ja on kilpailukykyinen suhteessa vertaismaihiin.

Valitettavasti uudistus ei ole vielä tehostanut Team Finland -toimintaa. Business Finlandin ja Ulkoministeriön asiakaspalautteen arvosanat ovat heikentyneet. Elinvoimakeskukset ovat eri alueilla toimineet hyvin vaihtelevasti ja jossain tapauksissa arviot ovat olleet hyvinkin negatiivisia. Poikkeus trendistä on ollut Finnvera, jonka palveluihin yrittäjät ovat olleet tyytyväisiä.

Syksyllä 2026 ulkoministeriö on luvannut esittää omat ehdotuksesta uusista maksullisista viennin palveluista eri kohdemaissa. Syyskuun alussa UM kertoi, että maksullisia palveluja on tulossa lähetystöjen tilavuokraukseen, näkyvyyteen suurlähetystöissä, räätälöityihin yritysdelegaatiomatkoihin ja messumatkoihin.

<https://kauppapolitiikka.fi/yhden-luukun-malli-vahvistaa-suomen-vienninedistamista/index.html>

Yrittäjien kanta

Yrittäjät ovat toivoneet tehokkaampia julkisia vienninedistämispalveluita. Yrittäjäjärjestö on korostanut edunvalvonnassa seuraavia seikkoja:

- Vientiyritysten määrän lisääminen on otettava tärkeäksi tavoitteeksi. Vuoden 2027 Team Finland -tavoitteeksi onkin nyt lisätty vientiyritysten määrän lisääminen.
- Julkisen vienninedistämisen palvelujen laatua on lisättävä sekä kohdemaissa (close the deal -palvelut) että kotimaassa. Ulkoministeriö esittelemät uudet maksulliset palvelut eivät vastaa tähän haasteeseen.
- Yrittäjät ovat asettaneet vuosien 2027-29 yhdeksi strategiseksi hankkeeksi lähiviennin edistämisen. Tämä on osittain seurausta siitä, että Team Finland uudistus ei ole edennyt odotetulla tavalla ja erityisesti lähiviennin osalta on tarve uusille palveluille.
- Viennin toimialaryhmät ovat aloittaneet toimintansa hyvin eri tahdissa. Tavoitteena on kerätä eri toimialoilta sellaisia yritysryhmiä, jotka voivat toimia Suomen viennin keihäänkärkinä.

Luovien alojen Team Finland -toimialatiimi

3/2026-12/2026

Mistä on kyse?

Team Finland -verkoston strategian (2025–2027) tavoitteena on koota Suomen prioriteettialoilta toimialatarjoamat, joilla suomalaista osaamista ja yrityksiä voidaan edistää kansainvälisesti. Työtä tehdään yhdessä ministeriöiden ja elinkeinoelämän järjestöjen kanssa, ja tätä varten eri aloille on perustettu omat Team Finland -toimialatiimit.

Luovat alat on tunnistettu strategiassa yhdeksi tärkeäksi painopisteeksi. Korkean lisäarvon palvelut, kuluttajaliiketoiminta ja luovat alat -toimialatiimi kehittävät alojen tarjontaa niin, että se vastaa eri kohdemarkkinoiden tarpeita ja tukee vientiä. Tiimi huolehtii myös siitä, että Team Finland -verkostolla on ajantasaista toimialatietoa ja tietoa hyödynnetään palvelujen ja viennin edistämisen kehittämisessä. Lisäksi tiimi osallistuu toimialaa koskevan viestintämateriaalin tuottamiseen yhdessä Team Finland -viestinnän kanssa.

Toimialatiimi on asetettu vuodeksi 2026, ja sen työn jatkamisesta päätetään Team Finland -johtoryhmässä vuoden aikana.

Suomen Yrittäjillä on edustus toimialatiimissä.

Yrittäjien kanta

Luovalla taloudella on merkittävää kansainvälistä kasvupotentiaalia, jota ei tällä hetkellä hyödynnetä täysimääräisesti. Sen vahvistaminen edellyttää pitkäjänteistä työtä Team Finland -toiminnassa, viennin edistämisessä ja maakuvatyössä.

Alan keskeisiä haasteita ovat aineettoman omaisuuden (ml. brändien) parempi tunnistaminen ja hyödyntäminen, rahoittajien osaamisen vahvistaminen luovien alojen ansaintalogiikoista sekä julkisen ja yksityisen – myös kansainvälisen – rahoituksen parempi yhteensovittaminen.

Luovien alojen osaaminen, kuten palvelumuotoilu, brändäys, käyttäjäkokemus ja sisältöosaaminen, on keskeinen kilpailutekijä myös muilla toimialoilla, kuten teollisuudessa, teknologiassa ja matkailussa. Tämän osaamisen parempi hyödyntäminen B2B-liiketoiminnassa on tärkeä osa luovan talouden kasvupotentiaalin realisoimisessa.

Toimialatiimissä kartoitetaan tällä hetkellä, millä markkinoilla suomalaisilla kuluttajabrändeillä, luovilla palveluilla ja sisällöillä sekä korkean lisäarvon palveluilla on vahvin vientipotentiaali vuosina 2026–2027.

EU:n tuleva monivuotinen rahoituskehys (MFF)

Kansallinen valmistelu on alkanut.

Mistä on kyse?

Valtioneuvoston kanslia on aloittanut valmistelun Suomen ohjelmasta EU:n seuraavalla rakennerahastokaudelle vuosille 2028-2034. Kysymys on arviolta noin 8,8 miljardin euron tukipaketista Suomelle seitsemän vuoden aikana. Noin puolet kokonaispotista on maatalouden suoraa tulotukea.

Mielenkiintoiseksi asian yritysten näkökulmasta tekee se, että kansallisvaltiot voivat aikaisempaa itsenäisemmin määritellä ohjelmien sisällön ja ohjelmiin liittyvän rahan käytön. Rahan käytön kriteeristöön voi sisältyä kansallisia, alueellisia, alakohtaisia ja/tai maantieteellisiä kriteereitä.

Komission esityksessä myös kilpailukykyrahaston merkitys kasvaa suhteessa koheesiorahastoon. Perinteisesti Suomi on saanut panostuksiaan enemmän rahoitusta esimerkiksi Horisontti-rahoituksesta. Tulevassa kilpailukykyrahoituksessa halutaan varmistaa myös pk-yritysten edellytyksiä hyödyntää EU-rahoitusta.

Koko vuoden 2026 ajan on kiistelty siitä, kuka ministeriö ottaa kokonaisvastuun uuden ohjelman koordinoinnista. Työ- ja elinkeinoministeriö sekä maa- ja metsätalousministeriö eivät voi olla vastuutahoja, koska uusi ohjelma yhdistää maatalouden rahaston ja koheesiorahaston. Valtiovarainministeriö valittiin vastuuministeriöksi.

Tällä hetkellä ohjelman valmistelua on tehty hyvin suppeassa ministeriöryhmässä.

Yrittäjien kanta

Yrittäjät kiinnittää Suomen valmistelussa huomiota seuraaviin seikkoihin:

- Uudella rakennerahastokaudella on korjattava nykyisen kauden haasteita: liian paljon ohjelmia, jokaisella ohjelmalla omat säännöt, varojen joustamattomuus ja monimutkaiset hallintomallit.
- Rahojen käytössä voisi olla aikaisempaa voimakkaampaa panostusta mikro- ja pk-yritysten tukemiseen.
- EU-rahoituksen hallinnointi on oltava vähemmän byrokraattista kuin nykyisin. Sisältöä ei saa alistaa monimutkaiselle hallinnolle.
- Rahoitusmallien ja alueellisten rahoituskriteerien on oltava nykyistä joustavampia.
- Valmistelun aikataulu on oltava sellainen, että aikaa jää riittävästi vuoropuhelulle elinkeinoelämän kanssa kansallisesti ja eri alueilla.
- Tietojärjestelmien uusiminen ei saa jatkossa merkitä maksatusten viivästymistä.

Yrittäjien on erittäin tärkeä olla syksyn 2026 aikana valmistelemassa seuraavan rakennerahastokauden ohjelmaa siten, että uusi rakennerahastokausi palvelee pk- ja mikroyritysten kehitystarpeita nykyistä enemmän.

Kuntabarometri 2026 - jatkotyö

2026-2027

Mistä on kyse?

Suomen Yrittäjät toteuttaa Kuntabarometrin joka toinen vuosi. Tutkimuksen toteuttajaksi valikoitui Taloustutkimus.

Kuntabarometrilla kartoitetaan kuntien ja yrittäjien yhteistyötä sekä elinkeinopolitiikan tilaa valtakunnallisesti, alueellisesti ja kuntakohtaisesti. Kuntia palkitaan kolmessa luokassa: Suuret (yli 50 000 asukkaan kunnat), keskikokoiset (10 000–50 000 asukkaan kunnat) sekä pienet (alle 10 000 asukkaan) kunnat. Tulokset julkistettiin Kunnallisjohdon seminaarissa Jyväskylässä 20.5.2026.

Kysely oli avoinna vastauksille 11.2.–16.3.2026. Tavoitteena oli 9 500 vastaajaa. Kyselyyn vastasi lähes 12 000 yrittäjää. Ainoastaan 14 Manner-Suomen kuntaa jäi ilman kuntakohtaista raporttia.

Kyselyn tulokset herättivät laajaa kiinnostusta ympäri Suomen ja saivat runsaasti medianäkyvyyttä. Kyselystä on saatu myös paljon palautetta, jota hyödynnämme seuraavan toteutuksen kehittämisessä. Kyselyn kehittämiseksi on perustettu oma työryhmä, joka pohtii Kuntabarometrin kehittämistä.

Yrittäjien kanta

Suomessa on 308 kuntaa. Yrittäjäjärjestön tavoitteena on tehdä kuntien ja yritysten yhteistyöstä mahdollisimman toimivaa. Vain yhteistyön avulla yrityksillä on mahdollisuus menestyä ja kunnalla kyky kasvaa vahvaksi ja kilpailukykyiseksi.

Kuntabarometrin avulla mittaamme kuntien ja yrittäjien yhteistyötä sekä elinkeinopolitiikan tilaa valtakunnallisesti, alueellisesti ja kuntakohtaisesti. Kuntabarometrin avulla pystymme tarjoamaan ajankohtaista tietoa kuntavaikuttamisen tueksi.

Kuntien tärkeiksi tehtäviksi ovat tulleet yrittäjyyteen, koulutukseen, varhaiskasvatukseen, maankäyttöön, kaavoitukseen, ympäristöön, kulttuuriin ja liikuntaan liittyvät asiat. Kunnat ovat muuttuneet ”elinvoimakunniksi”. Tämän pitää näkyä niin kuntapäätäjien kuin virkahenkilöiden profiilissa ja osaamisessa. Yrittäjämysteinen elinvoimakunta syntyy kokonaisuudesta. Siihen vaikuttavat esimerkiksi lapsiperheiden palveluiden saatavuus, asuinympäristön viihtyvyys, lähiluonto, yrittäjien toivomusten kuuntelu ja yhteisöllisyys. Kunnan pitää nähdä, mikä oikeasti lisää elinvoimaa omassa kunnassa ja panostaa siihen.

Koulutamme myös kuntia Kuntabarometrin tulosten perusteella ja tuomme esille konkreettisia vinkkejä siitä, kuinka tuloksia on mahdollista parantaa. Hyvä esimerkki tästä on Kunnan elinvoimaosaaja -koulutus.

Elinvoimabarometri 2027

2026-2027

Mistä on kyse?

Suomen Yrittäjät käynnistää Elinvoimabarometrin teettämisen, jonka tavoitteena on mitata alueiden elinvoimaa yrittäjien näkökulmasta. Tutkimuksen toteuttajaksi valitaan tutkimuskumppani syksyn 2026 aikana.

Elinvoimabarometrilla kartoitetaan yrittäjien näkemyksiä alueensa elinvoimasta, yritysmuutoseisyydestä, kasvun edellytyksistä, työvoiman saatavuudesta sekä kunta- ja aluejohtoon toiminnasta elinvoiman vahvistamiseksi.

Kysely on tarkoitettu toteuttaa valtakunnallisesti yrittäjille, ja tavoitteena on kerätä laaja vastaajajoukko eri puolilta Suomea. Tulokset julkistetaan Tampereella kunnallisjohtoon seminaarissa 2027, ja niistä laaditaan kattavat alueelliset raportit.

Elinvoimabarometrin valmistelussa hyödynnetään aiemmista tutkimuksista, kuten edellisistä elinvoima- ja Kuntabarometrissa, saatua palautetta ja kokemuksia.

Yrittäjien kanta

Suomen alueiden, kaupunkien ja kuntien menestys rakentuu elinvoimasta. Yrittäjäjärjestön tavoitteena on vahvistaa päätöksentekoa, joka tukee yritysten kasvua, investointeja, työllisyyttä ja alueiden vetovoimaa. Yritykset luovat työpaikkoja, verotuloja ja palveluita, minkä vuoksi yrittäjien näkemyksillä on oltava vahva rooli alueiden tulevaisuuden rakentamisessa.

Elinvoimabarometrin avulla mittaamme yrittäjien kokemuksia ja näkemyksiä alueensa elinvoimasta sekä niistä tekijöistä, jotka vaikuttavat yritysten toimintaedellytyksiin. Tulokset tarjoavat ajankohtaista tietoa ja auttavat tunnistamaan elinvoiman vahvuuksia sekä kehittämiskohteita.

Elinvoima syntyy monen tekijän yhteisvaikutuksesta. Yritysten toimintaympäristöön vaikuttavat muun muassa osaavan työvoiman saatavuus, sujuva kaavoitus ja luvitus, saavutettavuus, toimiva infrastruktuuri, koulutusmahdollisuudet, alueen houkuttelevuus asuin- ja sijoittumiskohteena sekä päätöksenteon yritysmuutoseisyyttä. Menestyvät alueet tunnistavat omat vahvuutensa ja rakentavat pitkäjänteisesti edellytyksiä yritysten kasvuun ja uudistumiselle.

Hankintalaki on hyväksytty

Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksen uudeksi hankintalaiksi 10.6.2026.

Mistä on kyse?

Eduskunta on hyväksynyt uuden kansallisen hankintalain 10.6.2026 käsittelyssään. Presidentti vahvisti lain 16.6.2026 ja se tuli 18.6.2026 pääosin voimaan. Osa muutoksista tulee voimaan siirtymäaikojen jälkeen.

Lakiin on kirjattu yrittäjien vaatimat keskeisimmät tavoitteet. Hankintayksiköillä on mahdollisuus tehdä hankintalain mukainen sidosyksikkösopimusten jatkamisilmoitus 30.9.2026 mennessä Valtionkonttorille. Hankintayksikön tulee irtisanoa osakeyhtiömuotoisen sidosyksikkönsä kanssa ennen lain voimaantuloa tekemänsä sopimus päättyään 30.6.2027 mennessä, jos hankintalain 15 §:n 2 momentissa säädetty edellytys sidosyksikön käytölle ei täyty.

Hankintayksikkö voi kuitenkin yleiseen etuun liittyvistä pakottavista syistä irtisanoa sopimuksen päättyään 30.6.2030 mennessä, jos sopimuksen irtisanomisesta poikkeuksellisesti koituisi kohtuuttomia seurauksia tai merkittäviä taloudellisia riskejä. Tätä valvoo KKV. Nyt tulee seurata tilannetta siitä, millä perusteella jatkoaikaa myönnetään. Myöntäminen ei saa olla pelkkä muodollisuus. KKV:n johtoa tavataan asian tiimoilta.

Yrittäjien kanta

Yrittäjät on antanut asiasta virallisen lausunnon 2025 keväällä. Pääpaino Yrittäjien edunvalvonnassa on kiteytynyt seuraavasti:

- Lisää kilpailua. Julkisten hankintojen räätälöinnit on estettävä yhden tarjouksen kilpailun uusimisvelvoitteella.
- Hankinnat on lähtökohtaisesti jaettava osiin, jotta pk-yrityksillä on aidot mahdollisuudet tarjota osaamistaan julkiselle sektorille.
- Markkinakartoituksen on oltava pakollinen osa kansalliset kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa. Markkinavuoropuhelun roolia on vahvistettava.
- Tukipalveluiden tuottamisen inhouse-yhtiöillä on edellytettävä vähintään 10 prosentin omistusta. Keinotekoiset järjestelyt kilpailuttamisen kiertämiseen on estettävä.
- Tuomme vahvasti esille, että lainsäädännön lisäksi tarvitsemme hankintakulttuurin muutosta.

Onnistu hankinnoissa – hyvän hankkijan tutkinto

Markkinointia tehty

Mistä on kyse?

Uusi koulutus on kohdennettu kuntien ja hyvinvointialueiden hankinoista vastaaville. Se auttaa ottamaan hankintataidot haltuun markkinoita ymmärtäen. Koulutus antaa käytännön työkaluja julkisten hankintojen kehittämiseen yrityskenttää ymmärtävällä otteella. Osallistujat oppivat, miten hankinnoilla voidaan vahvistaa alueen elinvoimaa, lisätä tarjousten määrää ja tuottaa kustannustehokkaita palveluja. Koulutuksen aikana jokainen laatii oman organisaation kehittämissuunnitelman, joka toimii konkreettisena työkaluna muutoksen jalkauttamiseen.

Kohderyhmä: Kuntien ja hyvinvointialueiden hankinnoista vastaavat

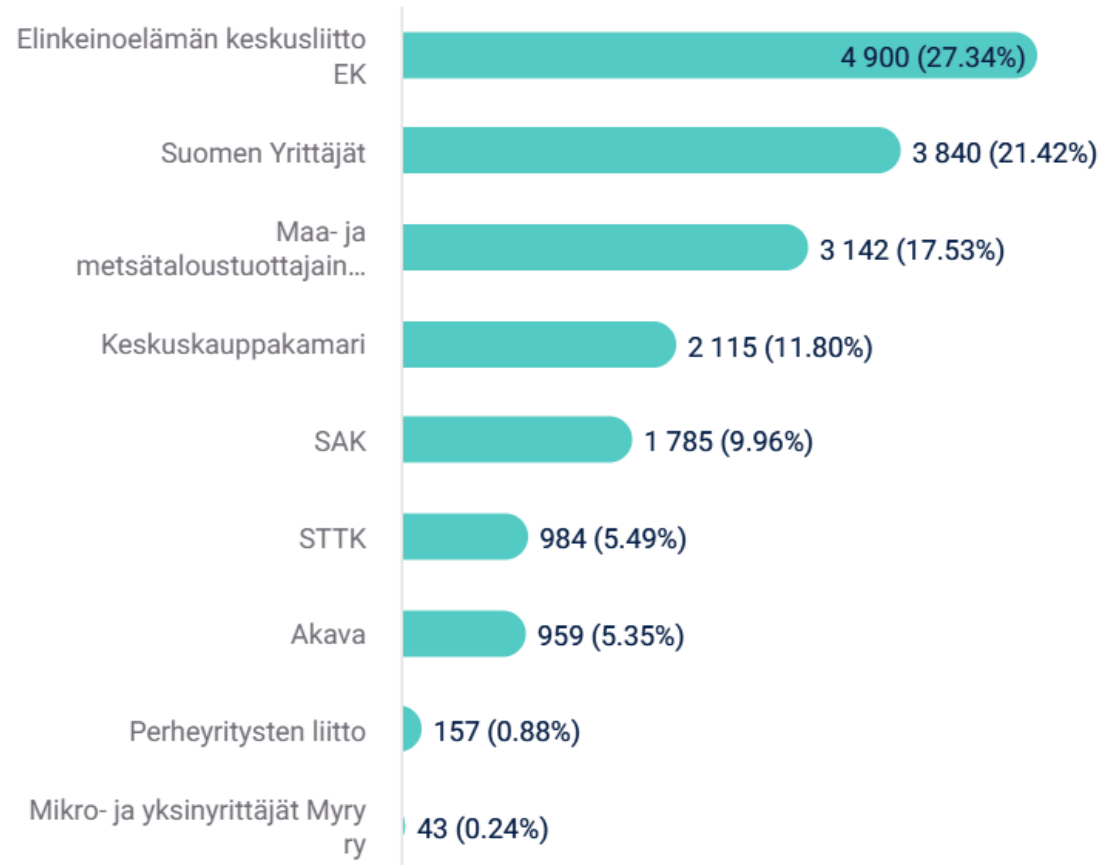
Aika: marraskuu 2026

Toteuttaa: Sypoint

Yrittäjien kanta

Uuden hankintalain myötä on oleellista vaikuttaa uuden hankintakulttuurin luomiseen. Suomen Yrittäjät osaltaan haluaa olla tarjoamassa työkaluja markkinaymmärryksen lisäämiseen, jotta hankinnoissa olisi pk-yrityksillä paremmat mahdollisuudet pärjätä.

Yrittäjät toisena kilpailijavertailussa

- Yrittäjät on 2. sijalla mediaosuuksien kilpailijavertailussa 1.1. – 20.7.2026.
- Toukokuussa Yrittäjät nousi poikkeuksellisesti järjestöistä suurimmaksi 28,60 prosentin osuudella. Myös kesäkuussa osuus oli huomattava ja lähes EK:n tasolla: SY 23,9 % ja EK 24,9 %, eroa 20 osumaa.
- Osuudet eivät kuitenkaan riittäneet kuromaan umpeen EK:n aiemmin alkuvuonna kerryttämää etumatkaa koko vuoden tarkastelussa.